atmiqe;punf\

talumuw&m;r vwajrmujci;tm;
ormusr;pm½axmirzw½jci;

Reading Aung San Suu Kyi's
"Freedom from Fear"
from Biblical Perspective

a'guwmAeue;

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာ
ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် သုတေသနအသင်း

yEdKdrwSwfwrf

စာမူ မူပိုင် ဒေါက်တာ ဇန်ကုန်း

ထုတ်ဝေသည့်အကြိမ်	ပထမအကြိမ်
ထုတ်ဝေသည့်ကာလ	ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅
မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း	မျိုးမြင့်
အတွင်းစာသားနှင့် အပြင်အဆင်	ကာဋ္ဌု
ထုတ်ဝေသူ	ဦးခွာကမ်း (မြဲ - ၀၁၄၄၇) အေဘေနေဇာ စာပေ အခန်း - ၁၅၊ တိုက် - ၂၇၉ အမှတ် - ၂၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
မျက်နှာဖုံးနှင့် အတွင်းပုံနှိပ်	ဦးခွာကမ်း (မြဲ - ၀၀၆၇၂) အေဘေနေဇာ ပုံနှိပ်တိုက် အမှတ် - ၁၅၅၆၊ စိန္တကျော်သူဦးညြလမ်း (၄၂) ရပ်ကွက်၊ ဒဂုံမြို့သစ် (မြောက်) ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး။
ဖြန့်ချိရေး	ယဉ်မျိုးစာပေ ၂၇၄ (B)၊ လမ်း (၄၀) အထက်၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း - ၀၉-၇၃၂၀၅၈၆။
စောင်ရေ	၃၀၀၀
တန်ဖိုး	၁၂၀၀

ဒေါက်တာ ဇန်ကုန်း

“အောင်ဆန်းစုကြည်၏ အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်းအား

သမ္မာကျမ်းစာ ရှုထောင့်မှ ဖတ်ရှုခြင်း”

ရန်ကုန်၊ အေဘေနေဇာ စာပေ၊ ၂၀၁၅

- ၁၁၀ စာ၊ ၁၃ စင်တီ × ၂၀ စင်တီ

rmwdum

အမှာစာ
ဥယျောဇဉ်
ကျေးဇူးတင်စကား
နိဒါန်း ၁ - ၂၂

tcef;(1) u@Ejrmwdkyf t&;ukdSazjcif;

၂၃ - ၃၆

အရေး၏ အဓိပ္ပါယ်
လူသားကို ဗဟိုပြုသော ယဉ်ကျေးမှု
အရေးတို့၏ ဆုံမှတ်
ဘာသာတရား သယ်ဆောင်သူများ၏ အခန်းကဏ္ဍ
ယုံကြည်ခြင်းနှင့် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း
သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း အဆင့်ဆင့်
ရင့်ကျက်သော သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း ပိုင်ဆိုင်သူများ

tcef;(2) a,½Stc&pfawmf

၃၇ - ၄၉

ယေရှုခရစ်တော်၏ နောက်ခံသမိုင်း အကျဉ်း
ဟေရုဒ်မင်းကြီးနှင့် သူ့သားများလက်ထက် ဂျူးလူမျိုးများ
တစ်စုံတစ်ခု ဆာငတ်နေသော လောကကြီး
ယေရှုခရစ်တော်၏ တော်လှန်ရေး
သမရိုးကျ မဟုတ်သော ခရစ်တော်၏ မှန်ကန်မှု
ယေရှုခရစ်တော်အချိန် နိုင်ငံရေးအခြေအနေ
ယေရှုခရစ်တော် ပင်ကို ဖြစ်တည်ခြင်း
နိမိတ်ဖတ်တတ်သော ပရောဖက်
ခရစ်တော်၏ စစ်မှန်သောလွတ်လပ်ခြင်း

tcef;(3) atmifqef;pkMunf

၅၁ - ၇၁

အောင်ဆန်းစုကြည်၏ နောက်ခံသမိုင်း အကျဉ်း
မေမေကြီး ဒေါ်ခင်ကြည်
အောင်ဆန်းစုကြည် မြန်မာနိုင်ငံ ရောက်ချိန် နိုင်ငံရေး အခြေအနေ
မြန်မာ့အကြောင်း ကမ္ဘာကို မိတ်ဆက်မိခြင်း
ပြည်သူများနှင့် တစ်ထပ်တည်း ဗတ္တိဇံခံယူသော အောင်ဆန်းစုကြည်
သိုးထိန်း မရှိသည့် သိုးအုပ်စုကြီးများ
သေခြင်းမှတစ်ဖန် ရှင်ပြန်ထမြောက်သော အောင်ဆန်းစုကြည်
ကန္တာရ၌ အောင်ဆန်းစုကြည်
ဦးခင်ညွှန့်နာမည် မပါသော နိဗ္ဗာန်ဆုရှင် ကြေညာခြင်း

tcef;(4) tajymufwf&m;rSwfawmfjrmufcif;(oD;[kwf)
u,fwifjcif;

၇၃ - ၉၀

ကြောက်တတ်သော လူသား
လူသားတို့၏ အကြီးဆုံးရန်သူ အကြောက်တရား
ဘာသာရေးနှင့် သေခြင်းအကြောက်တရား

ကယ်တင်ခြင်း (သို့မဟုတ်) လွတ်မြောက်ခြင်း
ကျွန်ုပ်တို့၏ လွတ်မြောက်ခြင်း
မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်ခြင်း
အောင်ဆန်းစုကြည်၏ အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်း
အဂတိလိုက်စားခြင်းနှင့် အကြောက်တရား
အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်းနှင့် သမ္မာကျမ်းစာ သွန်သင်ချက်

tcef;(5) ppfESifh olrvwfajrmufcif;

၉၁ - ၁၀၃

ကယ်တင်ခြင်း
အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်း
အဖိုးအခမဲ့ ကယ်တင်ခြင်း
တန်ဖိုးကြီးမားသော ကယ်တင်ခြင်း
အမှန်တရား၌ လွတ်မြောက်ခြင်း
တရားလမ်း (သို့မဟုတ်) ခရစ်ယာန်များ
အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်သူများ

နိဂုံး ၁၀၅ - ၁၁၀
မှီငြမ်းကျမ်းများ

xkwfa0ol\ trSm

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်သည် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးပေါင်းစုံ ရောနှော နေထိုင်သော တိုင်းပြည်ဖြစ်သည်။ ထို တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ သည် သမိုင်းအကြောင်းအရ သော်လည်းကောင်း၊ လူမျိုးရေးအရ သော် လည်းကောင်း၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာစကားနှင့် ကိုးကွယ် ယုံကြည်မှုအရ သော်လည်းကောင်း မတူ ကွဲပြားနေကြပါသည်။ ထို မတူကွဲပြားမှုများကို အပြန်အလှန် လေးစားအသိအမှတ်ပြုရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ လေးစား အသိအမှတ်ပြုမှသာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုး အချင်းချင်းအကြား ညီညွတ် မျှတသော စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို တည်ဆောက်နိုင်ပေမည်။

တိုင်းရင်းသား လူမျိုးတစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး အကြား အပြန်အလှန် လေးစား အသိအမှတ်ပြု၍ နားလည်မှုဖန်တီးရန် အခြေခံ လိုအပ်ချက်မှာ လူမျိုး တစ်မျိုး၏ အကြောင်းကို အခြားလူမျိုးက သိရှိနားလည်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ သိရှိနားလည်ရန် အချင်းချင်း အကြောင်းကို သင်ကြား လေ့လာရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတွင် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးအချင်းချင်းအကြား လေ့လာသင်ကြားခြင်း မရှိသလောက် နည်းပါးနေ သည်။ ပြည်တွင်းစစ်နှင့် စစ်အာဏာရှင်စနစ်တို့၏ အပြန်အလှန် အားပြိုင်မှု ကြောင့် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးအကြောင်းကို လေ့လာသင်ကြားရန် မဆို

ထားဘိ၊ ထိုလူမျိုးများ၏ ဘာသာစကား၊ စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု တိမ်ကောပပျောက်ရေးကိုပါ နိုင်ငံရေးလမ်းစဉ်တစ်ရပ်အဖြစ် ကျင့်သုံးခဲ့ကြောင်း ဝမ်းနည်းစွာ တွေ့ကြုံခဲ့ရပါသည်။

အနှစ်ခြောက်ဆယ်ကျော် ပြည်တွင်းစစ်ကို ရပ်စဲ၍ အမျိုးသား ပြန်လည်ရင်ကြားစေ့ရေး လုပ်ငန်းများကို အထောက်အကူပြုရန် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးရေးရာ သုတေသနအသင်းကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ထိုအသင်းမှ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးရေးရာ စာအုပ်စာတမ်းများကို ကြိုးစားပမ်းစား ထုတ်ဝေလျက်ရှိပါသည်။ ထိုအစီအစဉ်တွင် ယခု ဒေါက်တာဇန်ကုန်း ရေးသားပြုစုသည့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်းအား သမ္မာကျမ်းစာ ရှုထောင့်မှ ဖတ်ရှုခြင်းစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေလိုက်ရပါသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် တိုင်းသိပြည်သိ၊ ကမ္ဘာသိ လူထုခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီ ရရှိရေး လှုပ်ရှားမှုတွင် သူမ၏ ကိုယ်ပိုင် တွေးခေါ်ယူဆချက်များနှင့် ယုံကြည်ချက်များကို အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်း (Freedom From Fear) နှင့် The Voice of Hope စာအုပ်များတွင် တစေ့တစောင်း ဖေါ်ပြခဲ့ပါသည်။ ယင်းစာအုပ်များ အနက် Freedom From Fear စာအုပ်မှ ဒေါ်စု၏ အမြင်ကို ဒေါက်တာဇန်ကုန်းက ခရစ်ယာန် ဓမ္မစာအုပ်ရှုထောင့်မှ လေ့လာ ဖတ်ရှုနေခြင်းပါသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြန်မာအမျိုးသမီးတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဒေါက်တာဇန်ကုန်းသည် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် ချင်းအမျိုးသား တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ဒီမိုကရေစီ တိုက်ပွဲကို ဦးဆောင်နေသော နိုင်ငံရေးသမားတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဒေါက်တာဇန်ကုန်းသည် ခရစ်ယာန် သင်းအုပ်ဆရာ ဓမ္မပညာရှင်တစ်ပါး ဖြစ်သည်။ ထိုမတူကွဲပြားမှုများကို နောက်ခံထားရှိ၍ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အပြန်အလှန် လေးစားအသိအမှတ်ပြုခြင်းဖြင့် တစ်ဦးအကြောင်းကို တစ်ဦးက လေ့လာ ဖတ်ရှုနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသည် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးပေါင်းစုံ စုပေါင်းနေထိုင်သော တိုင်းပြည်တွင် အထူး လိုအပ်နေသည့် ကြိုးပမ်း လုပ်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်မိပါသည်။ ချင်း အကြောင်းကို ဗမာနှင့်တကွ အခြား တိုင်းရင်းသားများ သိရှိရန်လိုသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အကြောင်းကို ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်များ၊ မူဆလင် ဘာသာဝင်များ သိရှိရန်လိုအပ်သည်။ ထိုနည်းတူ

ခရစ်ယာန်၊ ဟိန္ဒူနှင့် မူဆလင် ဘာသာများကိုလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ သိရှိ နားလည်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ ဤတိုင်းပြည်တွင် မတူသော ဘာသာဝင်များ အကြား အပြန်အလှန် လေးစား အသိအမှတ်ပြုခြင်း အမှန်တကယ် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်မည်။

ပြည်ထောင်စုဖွား တိုင်းရင်းသား လူမျိုးအချင်းချင်း၊ ဘာသာ မတူသော ယုံကြည်သူများ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် လေးစား အသိအမှတ်ပြုခြင်းကို ဤစာအုပ်က ပံ့ပိုး အထောက်အကူပြုနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည် မျှော်လင့်မိပါသည်။

ဒေါက်တာ လျန်မှုန်းဆာခေါင်း
ညွှန်ကြားရေးမှူး
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်
သုတေသနအသင်း
ရန်ကုန်မြို့။
၂၀၁၅- အောက်တိုဘာ (၂၇) ရက်
(ဂရင်းပေါးလ် ပေါ်တယ်)

0a , smZ0f

သိက္ခာတော်ရဆရာ ဒေါက်တာဗန်ကုန်းသည် မရာဇေံဂေလိ အသင်းတော်၏ ဓမ္မအမှုတော်ဆောင်တစ်ပါး ဖြစ်သကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံ ခရစ်ယာန် အသင်းတော်များ ကောင်စီ၊ ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ကျင့်သုံးမှု ကော်မရှင်၏ အတွင်းရေးမှူးတစ်ဦးအဖြစ် ဆက်ကပ် ပါဝင်နေသူ ဖြစ်ပါသည်။ ဓမ္မပညာရှင် အနေဖြင့်လည်း ရပ်တည်ကာ အသင်းတော်များနှင့် ခရစ်ယာန်အသင်းသူ၊ အသင်းသားများ အတွက် လိုအပ်သော ဓမ္မပညာရပ်များကို စာပေအနုပညာဖြင့် ပုံဖော် တင်ပြနိုင်သောသူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

ယခုအချိန်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးနိုဗယ်ဆုရှင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကိုယ်တိုင် ရေးသားသော "အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်း" စာအုပ်အား သမ္မာကျမ်းစာ ရှုထောင့်မှတစ်ဆင့် ဖတ်ရှုနိုင်ရန် ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ယနေ့လူသားတိုင်းအား ခြိမ်းခြောက်နေသောအရာမှာ အကြောက်တရားပင် ဖြစ်သည်။ လူတိုင်း ကြောက်နေရသော အကြောက်တရားများတွင် အပြင်ပယောဂကြောင့် ကြောက်ရသော အကြောက်တရားနှင့် အတွင်းစိတ်ထဲတွင် အလိုလိုကြောက်ရွံ့နေရသော အကြောက်တရား ဟူ၍ ရှိပါသည်။ အပြင် အကြောက်တရားကြောင့် ကြောက်နေရသော အကြောင်းအရာများကို လူတို့အနေဖြင့် နည်းလမ်းမျိုးစုံသုံး၍ ဖြေရှင်းနိုင်သော်လည်း

အတွင်းစိတ်ကြောင့် အလိုလို ကြောက်နေရသော အကြောက်တရားကိုမှ တွန်းလှန် ကျော်လွှားနိုင်ရန် အလွန်ပင်ခက်ခဲမည် ဖြစ်သည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးနိုဗယ်ဆုရှင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ "အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်း" စာအုပ်သည် လူတို့တွင်ရှိသော အတွင်းစိတ်ကြောင့် ကြောက်ရွံ့နေရသောအဖြစ် အခြေအနေမှ တွန်းလှန် ကျော်လွှားနိုင်ရန် စိတ်ဓါတ်အင်အား မြှင့်တင်ပေးသော စာအုပ်အဖြစ် ခံယူယုံကြည်မိပါသည်။ ထိုစာအုပ်ကို ခရစ်ယာန် အသင်းသူ၊ အသင်းသားများ ဝိညာဉ်သဘောဖြင့် ပြည့်ဝလျက် စိတ်ဓါတ်ရေးရာတွင် ကြံ့ခိုင်ကာ လုပ်ဆောင်မှုတိုင်းတွင် မရွေ့မလျော့မတိမ်း မယိမ်းဘဲ ဆုံးခန်းတိုင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါမည့်အကြောင်း သမ္မာကျမ်းစာ ရှုထောင့်မှ စာရေးသူသည် ရှင်းလင်းစွာ ထင်ဟပ် ဖော်ပြပေးခြင်းအတွက် ဘုရားသခင် ကျေးဇူးတော်ကို ချီးမွမ်းပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော မူရင်း စာအုပ်နှင့် ဗမာ စာပေဖြင့် ဆရာ နိုင်ဦး ဘာသာပြန်ဆိုထားသော စာအုပ်ကို ဖတ်ရှု လေ့လာပြီး ဤသမ္မာကျမ်းစာ ရှုထောင့်စာအုပ်နှင့် ယှဉ်ထိုး ဖတ်ရှုလေ့လာမည် ဆိုပါက စာဖတ်သူ တစ်ဦးစီတိုင်း အတွက် စိတ်ဓါတ်ရေးရာနှင့် လုပ်ဆောင်မှုတိုင်းတွင် စွမ်းဆောင်ရည် အပြည့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်လျက် တိုက်တွန်း နှိုးဆော်အပ်ပါသည်။

မူရင်း စာရေးသူ၊ ဘာသာပြန်ဆိုသူနှင့် သမ္မာကျမ်းစာ ရှုထောင့်မှနေ၍ ရေးသားသူ၊ စာဖတ်သူ တစ်ဦးစီတိုင်းကို ဘုရားသခင်ထံမှ လာသော ကောင်းကြီး မင်္ဂလာ ကြွယ်ဝစွာ ခံစားနိုင်ပါမည့်အကြောင်း ဆုတောင်း မေတ္တာ ပို့သအပ်ပါသည်။

သိက္ခာတော်ရ ဆရာ စောရွှေလင်း
အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး
မြန်မာနိုင်ငံ ခရစ်ယာန်အသင်းတော်များ ကောင်စီ

aus;Zl;wifpum;

“အောင်ဆန်းစုကြည်၏ အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်းအား သမ္မာကျမ်းစာရှုထောင့်မှ ဖတ်ရှုခြင်း” စာအုပ်ငယ်လေးကို ရေးသား နိုင်အောင် ခွန်အားနှင့် ဉာဏ်ပညာကို ပေးတော်မူသော ဘုရားသခင်အား ဦးစွာ ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ အလွန်ကောင်းမွန်သော အမှာစာကို ရေးပေး ပါသော မြန်မာနိုင်ငံ ခရစ်ယာန်အသင်းတော်များ ကောင်စီ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး သိက္ခာတော်ရ ဆရာ စောရွှေလင်း အပေါ်၌လည်းကောင်း၊ အလုပ်အလွန် များမြောင်သည့်ကြားမှ ဖတ်ချင်စဖွယ်ဖြစ်သော စကားချီး ကို ရေးပေးပါသော မြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများနှင့် နိုင်ငံတော် ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများ ဘက်မှ ကိုယ်ကျိုးစွန့်လျက် ပါဝင်နေသူ ဒေါက်တာ ဆလိုင်းလျန်မှုန်း အပေါ်၌လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော့်၏ မြန်မာစာ အသုံးအနှုန်းများကို စာဖတ် သူများ အလွယ်တကူ နားလည်နိုင်အောင် စိတ်ရှည်လက်ရှည် ပြင်ပေး ပါသော ဆရာမကြီး ဒေါ်လွမ်းသူ (ပဲခူး) အပေါ်၌လည်းကောင်း၊ အန်တီစု အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ စာအုပ်စာပေများ ရှာဖွေရာတွင် ကူညီ စုစည်း ပေးသော အမ်အီးအိုင် စာကြည့်တိုက်မှူး ဆရာမ သန်းသန်းဝင်း အပေါ်၌ လည်းကောင်း၊ ဖော်ပြမတတ်သော ကျေးဇူးဥပကာရ တင်ရှိပါကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

စာဖတ်သူ ပရိသတ်များ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်လျက်

ဇန်ကုန်း

ဖုန်း (၀၉၅-၃၉၃-၃၈၇)

e'ge;

အချိန်ကား ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ ၂၅ ရက်နေ့၊ ညနေပိုင်း ၃ ချက် တီးချိန်ခန့်ဖြစ်သည်။ ယုဒသသန် အသင်းတော် သင်းအုပ်ဆရာကြီး ဒေါက်တာ အေးကိုလေးက “တိုက်ပုံ သန့်သန့်လေး ဝတ်ပြီးတော့ ၂၇ ရက်နေ့ ညနေ ၂ နာရီမှာ ကျွန်တော့်ရုံးကို အရောက်လာခဲ့ပါ၊ အန်တီစု နေအိမ်မှာ ဆုတောင်းဖို့ တို့သွားကြမယ်” ဟု ဖုန်းဖြင့် ကျွန်တော့်အား လှမ်းခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာတော်ကြီး အေးကိုလေးသည် ထိုသို့ အန်တီစု နေအိမ်သွားဖို့ ကျွန်တော့်အား ဖိတ်သည့်အတွက် ကျွန်တော် ဝမ်းသာပီတိ ဖြစ်မိသည်။ ရင်ထဲက အမှန်အတိုင်း ပြောရလျှင် ဘာ့ကြောင့်မှန်း မသိ။ ကျွန်တော်သည် မြန်မာပြည်သူ ပြည်သားတို့၏ အချစ်တော် အန်တီစုနှင့် နှုတ်ဆက်ရင်း စကားတစ်ခွန်းလောက်တော့ ပြောချင်ခဲ့မိသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော့်လို သာမန် ခရစ်ယာန် သင်းအုပ်ဆရာ တစ်ပါးအတွက် အန်တီစုနှင့်အနီးကပ် တွေ့နိုင်ဖို့ ဆိုသည်မှာ အလွန်ဝေးလှသည်။ ဟုတ်ပါသည်။ “ပါစတာ” (pastor) ဆိုတာက အန်တီစုအတွက် ဆုတောင်းပေးခြင်းမှတစ်ပါး ဘယ်အရာကိုများ လုပ်ပေးနိုင်ပါအုံးနည်း။ ထိုကဲ့သို့သော အခြေအနေတွင် ရှိနေသော ကျွန်တော်သည် ယခု အန်တီစု နေအိမ်သို့ ဆုသွားတောင်းပေးမည် ဖြစ်သဖြင့် အလွန်ကျေနပ်မိသည်။ ထိုကြောင့် ဆရာတော်ကြီး အေးကိုလေး ချိန်းထားသည့်အချိန် ရောက်သောအခါ သူ၏ရုံးသို့ အရောက်သွားခဲ့သည်။ ဆရာကြီး အေးကိုလေးရုံးမှ အခြား ခရစ်ယာန် ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့်အတူ ယုဒသသန် အသင်းတော်ကားဖြင့် အန်တီစု နေအိမ်သို့ သွားကြသည်။ အန်တီစု နေအိမ်သို့

ကျွန်တော်တို့ ရောက်သွားသောအခါ အခြားဘာသာဝင် ဘုန်းတော်ကြီးများလည်း ရောက်ရှိနေကြသည်ကို သတိပြုမိသည်။ စင်စစ် ထိုနေ့သည် မေမေကြီး ဒေါ်ခင်ကြည် ခရစ်တော်၌ အိပ်စက် အနားယူသည့်နေ့ ဖြစ်သဖြင့် မေမေကြီးအား သတိရအောက်မေ့ ဆုတောင်းပွဲ ကျင်းပခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုဆုတောင်းပွဲသို့ ပင့်ထားသော ဘာသာ အသီးသီးမှ ဘုန်းတော်ကြီးများ အားလုံး စုံလင်စွာ ရောက်ရှိကြသောအခါ အန်တီစုအတွက် မိမိတို့ ယုံကြည်ရာ ဘာသာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအတိုင်း ဆုတောင်းပေးကြသည်။ ကျွန်တော်သည်လည်း ခရစ်ယာန်များ ကိုယ်စား အန်တီစုအတွက် ဆုတောင်းပေးခွင့်ရခဲ့သည်။ ဆုတောင်းခြင်း အစီအစဉ် ပြီးသောအခါ အန်တီစုအား တစ်ယောက်ချင်းစီ နှုတ်ဆက်ရင်း စကားပြောကာ ဓါတ်ပုံ အရိုက်ခံဖို့ တန်းစီလျက် သူမ မတ်တတ်ရပ်နေရာသို့ သွားကြပါသည်။ အကြောင်းမှာ ထိုအချိန်တွင် အန်တီစုသည် ကျန်းမာရေး အားနည်းနေသဖြင့် သူမရှိရာသို့ သွားကြ ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်အလှည့် ရောက်သောအခါ အန်တီစု၏ လက်ကို ကိုင်လျက် "ကျွန်တော်ဟာ ချင်း "ပါစတာ" တစ်ပါးပါ။ အန်တီစုကို လာရောက် နှုတ်ဆက်နိုင်လို့ အလွန်ပဲ ဝမ်းသာပါတယ်" ဟု အပြုံးမျက်နှာဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို မိတ်ဆက် ပြောဆိုသော အခါ အန်တီစုက "ကျွန်မ လာမည့် ဇန္နဝါရီလ ၆ ရက်နေ့မှာ ချင်းပြည်နယ်ကို သွားမယ်။ ဆရာတို့ ဒီနေ့ ဆုလာတောင်းပေးကြလို့ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်" ဟု ပြန်ပြောသဖြင့် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင် အတိုင်းအဆမသိ ဝမ်းသာပီတိ ဖြစ်မိသည်။ အန်တီစုအား နှုတ်ဆက်အပြီးတွင် အန်တီစုတို့မှ တည်ခင်း ဧည့်ခံသော မုန့်နှင့်ကော်ဖီတို့ကို သုံးဆောင် ကြပြီး ကျွန်တော်တို့သည် မိမိတို့ရုံးများဆီသို့ ပြန်လည် ထွက်ခွါခဲ့ကြတော့သည်။

၂၀၁၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ကျရောက်သော မေမေကြီး အောက်မေ့ဘွယ် ဆုတောင်းခြင်း အစီအစဉ်မှာလည်း ကျွန်တော် ဆက်လက် ပါဝင်ခွင့် ရပြန်သည်။ ယခုအချိန် အန်တီစုနှင့် တွေ့ဆုံခြင်းသည် ယမန်နှစ်က တွေ့ဆုံခြင်းထက် ပို အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်ဟု ယူဆပါသည်။ အန်တီစုကိုယ်တိုင် ကျွန်တော်တို့နှင့် လွတ်လွတ် လပ်လပ် စကားစမြည် ပြောဆိုပါသည်။ အန်တီစုမှ ဘာသာအသီးသီးက ဘုန်းတော်ကြီး များအား မေတ္တာရပ်ခံသည်မှာ "ဘုန်းတော်ကြီးများ အနေဖြင့် ကျွန်မတို့နိုင်ငံ စစ်မှန် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံဖြစ်နိုင်ဖို့ ဝိုင်းဝန်း ကူညီကြရန်နှင့် လာမည့် ရွေးကောက်ပွဲလည်း တရားမျှတစွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ဖို့ ဆုတောင်းပေးကြပါ" ဟု တိုက်တွန်းပါသည်။

အန်တီစုအပေါ် စာရေးသူ၏ အမြင်မှာ ကြင်နာတတ်သော နှလုံးသား ပိုင်ရှင်၊ ကရုဏာနှင့် ပြည့်ဝသော မျက်နှာပိုင်ရှင်၊ မျက်နှာပေါ်တွင် အမျက်ဒေါသ ကင်းရှင်းသူအဖြစ် တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်မှ စတင်ကာ အန်တီစု၏ အတွေးအခေါ်၊ ဟောပြောချက်များနှင့် အသက်ရှင်ခြင်း အကြောင်းအရာများကို စတင် လေ့လာခဲ့ပါ

သည်။ အန်တီစုသည် သာမန်လူသား တစ်ယောက်ဖြစ်သော်လည်း သူမ၏ အသက်ရှင်ခြင်း၊ ပေးဆပ်ခြင်း၊ အမှန်တရားအပေါ် ရပ်တည်ခြင်း၊ ဆင်းရဲသားများအား သနားစုံမက်ခြင်း၊ လူလူချင်းအကြား အဆင့်အတန်း မခွဲခြားဘဲ လူတိုင်းအား တန်းတူညီမျှဆက်ဆံခြင်းတို့သည် ခရစ်တော်၏လမ်းစဉ်နှင့် တူညီမှု ရှိနေသဖြင့် အန်တီစု၏ အသက်တာနှင့် ဟောပြောချက်များ၊ အထူးသဖြင့် သူမ၏ "အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်း" တို့ကို ခရစ်ယာန်များ နားလည်သည့် ရှုထောင့်ဖြစ်သော ကယ်တင်ခြင်း သဘောတရားနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကာ ဤစာအုပ်တွင် ရေးသားထားပါသည်။

သို့သော်လည်း နိုင်ငံရေးနှင့် ပတ်သက်သော သူမ၏ အပြောအဆိုများကိုမူ အတတ်နိုင်ဆုံး ရှောင်ကြဉ်ခဲ့ပါသည်။ အန်တီစုအကြောင်းနှင့် သူမ၏ ဟောပြောချက်များကို လေ့လာ ရေးသားရာတွင် အန်တီစုကိုယ်တိုင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော *Freedom from Fear* နှင့် *Letters from Burma* တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဂျာမဏီနိုင်ငံသား Hans-Bern Zoller ရေးသားသည့် *The Beast and the Beauty*, ထိုပုဂ္ဂိုလ် တည်းဖြတ်သည့် *Dawsu's 25 Dialogue with the People* နှင့် နိုင်ဦးမြန်မာ ပြန်ဆိုထားသော *Freedom from Fear*, Jester Bengstonn ရေးသားသော *Aung San Suu Kyi: A Biography* စာအုပ်များကို အခြေခံ၍ ရေးသားပြုစုထားပါသည်။

အန်တီစု၏ အသက်တာနှင့် သူမ၏ အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အကြောင်းတို့ကို ခရစ်ယာန်များ ပိုမိုနားလည်နိုင်အောင် လူသားတို့၏ အရေးကိစ္စအား ရှာဖွေခြင်း ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဤစာအုပ်ကို အစပြုခဲ့ပါသည်။ လူတို့၏ အရေးများဖြစ်ကြသည့် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး အားလုံးတို့သည် လူသားစင်စစ် ဖြစ်တည်ခြင်းကို အားမပေးပါက ထိုအရေးတို့သည် လူသားအတွက် အချည်းနှီးပင် ဖြစ်ကြောင်းကို ဆွေးနွေးထားပါသည်။ တစ်ခါတလေ ကျွန်ုပ်တို့သည် လူတို့၏ အရေးထက် ဖြစ်ပေါ်လာသော အကြောင်းအရာများကို ပို၍ ဦးစားပေးချင်ကြသည်။ အမှန်မှာ အကြောင်းအရာထက် လူကို ဦးစားပေးသင့်ကြောင်း ဖော်ပြလိုပါသည်။

ကယ်တင်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ခရစ်ယာန်များ အမြဲသုံးနှုန်း ပြောဆိုလေ့ရှိသော စကားဖြစ်ပြီး ယင်း၏ အနှစ်သာရကိုလည်း အမျိုးမျိုး အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုကြပါသည်။ အမှန်မှာ ကယ်တင်ခြင်းသည် ဘုရားသခင်နှင့်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားသခင်၏ သားတော်နာမည် ယေရှုဟူသည်မှာ "ကယ်တင်သော သူ" ဟု အဓိပ္ပါယ်ရှိသောကြောင့် ဘုရားဖြစ်ခြင်းသည် ကယ်တင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။ ထို့ကြောင့် ခရစ်တော်နှင့် ပတ်သက်သော လုပ်ဆောင်မှု ဟူသမျှတို့သည် တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်း လူသားတို့၏ ကယ်တင်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်လျက် ရှိနေကြသည်။

သို့သော်လည်း ခရစ်တော်၏ ကယ်တင်ခြင်းကို အမြင်အမျိုးမျိုးဖြင့် နားလည်ခဲ့ကြောင်းကို ခရစ်ယာန် သီဩလော်ဂျီ လေ့လာသူတိုင်း သိရှိကြမည်ဖြစ်သည်။ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒီတစ်ဦးအတွက် ခရစ်တော်၏ ကယ်တင်ခြင်းဟူသည် လူအများအတွက် ပေးဆပ်ခြင်းဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အရင်းရှင်ဝါဒီတစ်ဦး၏ ကယ်တင်ခြင်းသည် ဆင်းရဲခြင်းမှ လွတ်မြောက်ခြင်း၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အဖိနှိပ်ခံနေရသူအတွက် လွတ်မြောက်ခြင်းဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ထို့အတူ အပယ်ခံလူသားအတွက် မိမိအား အသိအမှတ်ပြုကာ လက်ခံကြခြင်းဟူ၍ လည်းကောင်း နားလည်နိုင်သည်။ အပြစ်ဒုစရိုက်ပြုနေသူအတွက် ကယ်တင်ခြင်းသည် အပြစ်မှ ခွင့်လွှတ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုကြောင့် ကယ်တင်ခြင်း ဆိုသည်မှာ လူသား တစ်ဦးချင်းစီအတွက် မိမိတို့ အသက်တာ တစ်ရပ်လုံးနှင့် ဆိုင်သောအရာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ဆိုသော် လူသားတစ်ယောက်က မိမိအသက်ရှင်နေချိန်၌ လူသားဆန်စွာ အရည်အသွေး ပြည့်မီသူကို ကယ်တင်ခြင်း ရရှိသူဟု ဆိုချင်ပါသည်။

လူသား တစ်ဦးအနေဖြင့် မိမိကိုယ်မိမိ အမှန်တကယ် သိမြင်လျက် အရာရာတိုင်းအား ရှိသည့်အတိုင်း မြင်တတ်ခြင်း၊ မည်သည့်အရာကိုမဆို ကြောက်သင့်သည်ထက် ပို၍ မကြောက်ခြင်း၊ မိမိ၏ ဖြစ်တည်ခြင်းသည် အခြားသူများအား စိတ်နှလုံး ကျန်းမာစေခြင်း၊ အခြားသူများ ကောင်းကျိုးအတွက် အသက်ရှင်ခြင်းတို့သည် ကယ်တင်ခြင်း၏ အနှစ်သာရများပင် ဖြစ်ကြပါသည်။ ယေရှုခရစ်တော်၏ အသက်တာသည် ထိုကဲ့သို့သော အသက်ရှင်ခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ ခရစ်တော်၏ အသက်ရှင်ခြင်း အမှတ်လက္ခဏာသည် ကယ်တင်ခြင်း အမှတ်လက္ခဏာ ဖြစ်ပါသည်။

အန်တီစုသည် သာမန်လူသား ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် သာမန်လူတွေထက် သာလွန်သော အရည်အချင်းများ သူမ၌ ရှိနေသည်မှာ ငြင်းဆို၍ရမည် မထင်ပါ။ အထူးသဖြင့် ကယ်တင်ခြင်းကို လက်ခံသော ခရစ်ယာန်များအတွက် ဆိုပါက သူမဘဝ အသက်ရှင်ခြင်းသည် ကယ်တင်ခြင်း၏ အနှစ်သာရကို လက်တွေ့ ဖော်ပြနေသည်မှာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားလှပါသည်။ သူမ၏ အသက်ရှင်ခြင်းနှင့် ဟောပြောချက်များကို လေ့လာပါက ခရစ်တော်က ကျမ်းတတ်ပုဂ္ဂိုလ်အား "သင်သည် ကောင်းကင် နိုင်ငံတော်နှင့် မဝေး" (မာကု ၁၂း၂၄) ဟု ပြောဆိုသကဲ့သို့ အန်တီစုသည် ခရစ်ယာန် မဟုတ်သော ခရစ်ယာန် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ အန်တီစု၏ အသက်ရှင်ခြင်းတွင် ခရစ်တော်၏ စိတ်သဘောထားများ ပါဝင် ရောယှက်နေသည်ဟု မြင်မိပါသည်။ အခြားသူများက အန်တီစု၏ အသက်ရှင်ခြင်းသည် ကယ်တင်ခြင်းလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်ဟု တိုက်ရိုက် မဆိုကြသော်လည်း စာရေးသူ၏ အမြင်နှင့် ကွဲလွဲမှု မရှိကြောင်း၊ အန်တီစု အပေါ် ထိုသူတို့၏ အမြင်များကို လေ့လာသုံးသပ်ကြည့်ပါက အောက်ပါအတိုင်း တွေ့နိုင်ပါသည်။

အန်တီစုသည် မိမိကိုယ်ကျိုးကို မငဲ့ဘဲ နေထိုင်သူအဖြစ် လည်းကောင်း၊ အများအကျိုးအတွက် ပေးဆပ်သူဟူ၍ လည်းကောင်း၊ *Maha sammata* (Elect One) ရွေးကောက်ခြင်းခံရသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း ခေါ်ကြသကဲ့သို့ နိုင်ငံရေး မျက်စိဖြင့် အန်တီစုအား ကြည့်နေသူများကလည်း အန်တီစုသည် မြန်မာ မင်ဒဲလားဖြစ်သည် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မြန်မာ့ဂန္ဒီဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်သိက္ခာရှိသော အမျိုးသမီး ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမှတ်လက္ခဏာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ *Third wave of feminism* (women's right as well as men' right) ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မျှော်လင့်ခြင်းအသံဟူ၍ လည်းကောင်း၊ Woman of Destiny ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ a steel icon (Berti Lintner) ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ image of Myanmar, Democracy icon, goddess of democracy, citizen of global, အကောင်း မြင်သူ ဟူ၍ လည်းကောင်း နာမည် အမျိုးမျိုးပေးကာ ခေါ်ခဲ့ကြသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ အိန္ဒိယ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာမိုဒီကဆိုလျှင် အောင်ဆန်းစုကြည်သည် မဟာတ္တမဂန္ဒီ၏ ဘဂဝ ဂီတ (Bhagwad Gita) အမည်ရှိသော ရှင်းလင်းချက် မှတ်စုတစ်ခုထဲမှ အထူး ပုံတူ ကူးထားသော အမျိုးသမီးကဲ့သို့ ဖြစ်သည် [၁] ဟု ဆိုသည်။ ဤသို့ အန်တီစုအား နာမည် အမျိုးမျိုးဖြင့် သမုတ်ခဲ့ကြသည်မှာ အန်တီစုသည် သာမန် လူသားများထက် သာလွန်သော အရည်အချင်းရှိသူ ဖြစ်ကြောင်း သက်သေပြနေပါသည်။ တချို့က ဆိုလျှင် အောင်ဆန်းတို့၊ အောင်ဆန်းစုကြည်တို့သည် သာမန်လူပုဂ္ဂိုလ်များ မဟုတ်ကြ သဖြင့် သူတို့၏ နာမည်များရှေ့တွင် (ဦး၊ ဒေါ်) တို့ကိုပင် မထည့်သင့်ဟု ဆိုသူလည်း ရှိသည်။ [၂]

အိန္ဒိယ နိုင်ငံရေး ဖိသုကာကြီး မဟာတ္တမဂန္ဒီနှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံ လူမည်း နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် မာတင်လုသာကင်းတို့က တရားမျှတသော လူ့အဖွဲ့အစည်း တည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက် အကြမ်းမဖက်သော လမ်းစဉ်ကို ရွေးချယ်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် တရားမျှတမှုအတွက် လုပ်ဆောင်ရာတွင် မာတုရ အသွင်ဆောင်သော ပေးဆပ် စတေးခံခြင်းကို ရှောင်ရှားခဲ့ကြသည်။ ထိုနည်းတူ တောင်အာဖရိက နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်ကြီး နယ်ဆန်၊ မင်ဒဲလားသည်လည်း တရားမျှတသော လူ့အဖွဲ့အစည်း တည်ဆောက်ရေးအတွက် (dialogue) စကားလက်ဆုံ ပြောဆိုသည့် နည်းစနစ်ဖြင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ အန်တီစုသည် ထိုနည်းလမ်းနှစ်သွယ်တို့ကို ပူးပေါင်းကာ

---

၁ *ပြည်မြန်မာဂျာနယ် အမှတ်စဉ် (၉၄၈) (၂၀-၁၁-၂၀၁၄)။*

၂ *နေစိုးထက်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ အောင်ဆန်းစုကြည် (ရန်ကုန်၊ မြတ်ပန်းရှုံ စာပေဖြန့်ချိရေး၊ ၂၀၁၂)၊ ၁၈၄-၈၅။*

ကောင်းမွန်သော နိုင်ငံတော် တည်ဆောက်နိုင်ဖို့ရန်အတွက် အတူတကွ ညှိနှိုင်း အဖြေရှာခြင်းနှင့် ဘုံကောင်းကျိုးအတွက် အနစ်နာခံသည့် လမ်းစဉ်တို့ကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။

ဦးနုသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နည်းစနစ်တစ်ခု ဖြစ်သော ပြည်သူ လူထုကို စည်းရုံးသည့် နည်းစနစ်ကို ကြိုးစားသုံးခဲ့သည်။ ထို့အတူ ဦးနေဝင်းသည်လည်း အောင်ဆန်း၏ နည်းစနစ်တစ်ခု ဖြစ်သော စစ်ရေး အုပ်ချုပ်နည်းကို ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ ထိုနည်းစနစ် နှစ်ခုစလုံးသည် မြန်မာပြည်သူပြည်သားတို့၏ နှလုံးသားတွင် ရှိနေပြီး ဖြစ်သဖြင့် အန်တီစုက စစ်သားနှင့်ပြည်သူတို့ကို စေ့စပ် စည်းရုံးခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ စည်းရုံးရာတွင် အန်တီစု၏ သံမဏိလက်နက်မှာ ခွင့်လွှတ်ခြင်းတရားပင် ဖြစ်သည်။

ဘုံကောင်းကျိုး ဆောင်ရွက်နေသူများ၊ လူအများတို့အား လွတ်လပ်ခြင်း ရရှိနိုင်ရန်အတွက် မိမိတို့၏ အသက်များကိုပင် မနမြောဘဲ ကိုယ်ကျိုးစွန့်ကာ ပေးဆပ်နေကြသူများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များသည် အလွန် အံ့သြဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသူတို့သည် အခြားသူများအား ကယ်တင်ချင်သော စိတ်သဘောပိုင်ရှင်များ ဖြစ်ကြပြီး၊ မိမိတို့၏ အတ္တကို ဖယ်ရှားလျက် အများအကျိုး ဆောင်ရွက်နေကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ အမှန်မှာ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်က ကယ်တင်ခြင်းကို ခံစားသိမ်းပိုက်ထားသူများ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် သူတို့၏ နှလုံးရည်ဖြစ်တည်ခြင်းအား ပေါ်လွင် ထင်ရှားစေခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ခရစ်ယာန် တစ်ဦးအနေဖြင့် "လူသားသည် အဘယ်ကြောင့် ဤလောက၌ အသက်ရှင်ရပါသနည်း" ဟူသော မေးခွန်း၏ အဖြေသည် ထိုသူ အသက်ရှင်ခြင်း၏ အဆုံးစွန်ဆုံးသော ပန်းတိုင်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ထိုအဆုံးစွန်ဆုံးသော ပန်းတိုင်သည် ဘုရားသခင် အလိုတော်အတိုင်း အသက်ရှင်ခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဘုရားသခင် အလိုတော်သည် အလွန်သိရခက်သည့် အရာဖြစ်သည်မှာ စဉ်းစားတတ်သူတိုင်း သိပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ရှင်းလင်း လွယ်ကူစွာ ပြောရမည်ဆိုလျှင် လူသားသည် မိမိနေထိုင်သည့် ကမ္ဘာတွင် အဓိပ္ပါယ်ရှိသောသူဖြစ်ရန် တာဝန်ရှိပါသည်။ ထိုအဓိပ္ပါယ်ရှိသောသူ ဖြစ်နိုင်ဖို့ အတွက် ဘာသာရေးလိုက်စားသည်။ စီးပွားရေး လုပ်သည်။ နိုင်ငံရေး လုပ်သည်။ လူမှုရေး လုပ်ဆောင်သည်။ ထို့ကြောင့် အခန်း (၁) တွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အရေး ရှာဖွေခြင်း အကြောင်းကို ဆွေးနွေးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း (၂) တွင် လူသားတို့၏ အရေးကို တန်ဖိုးထားသော ခရစ်တော်၏ ဝိညာဉ်သဘော ပြည့်ဝခြင်းနှင့် ထိုဝိညာဉ်သဘော ပြည့်ဝခြင်းဖြင့် လူ့ဘောင် လူ့လောကကို မည်ကဲ့သို့ အစေခံခဲ့သည်ကို ဆွေးနွေးထားပါသည်။ ခရစ်ဝင်ကျမ်းများ၌ သခင် ယေရှုသည် အခြားသူများကို ကယ်တင်သော်လည်း မိမိကိုယ်မိမိ ကယ်တင်သူအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြသည်။ အကယ်စင်စစ် ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်သည် ပျက်စီး

ယိုယွင်းနေသော လူသားများအား ဂုဏ်သိက္ခာ ပြည့်ဝသော လူသားများဖြစ်ရန် အလုပ် လုပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်သူပြည်သားတို့၏ အချစ်တော်၊ ကမ္ဘာ့ ငြိမ်းချမ်းရေးနိုဗယ် ဆုရှင် အန်တီစု အကြောင်းနှင့် သူမ၏ ဟောပြောချက်များ၊ ခံယူချက်များကို အခန်း (၃) တွင် ဆွေးနွေးထားပါသည်။ အန်တီစုသည် ၁၉၈၈ ခုနှစ်မှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အချိန်ပြည့် နေထိုင်ခဲ့သည်။ မပြီးပြတ်သေးသော မြန်မာနိုင်ငံ အသစ်ပြုပြင်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ပါသည်။ မတရားသော အမိန့်၊ ဥပဒေများကို ပြည်သူတို့ ကိုယ်စား အစိုးရအား ဆန့်ကျင်ကာ အမှန်တရားကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်။ ထိုသို့ ပြည်သူတို့၏ ကိုယ်စား အမှန်တရားများကို ပြောဆိုခဲ့သဖြင့် မတရားသော အမိန့်အာဏာကို ဆန့်ကျင် သောကြောင့် ၄ ကြိမ်တိုင်တိုင် ထောင်ကျခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်မှာ အန်တီစုသည် အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်သူ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အန်တီစု၏ အကြောက် တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်းအပေါ် သူမ၏ အမြင်နှင့် အန်တီစု၏ သမိုင်းအကျဉ်းတို့ကို တွဲကာ ဤအခန်းတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ခရစ်ယာန် ဘာသာသည် ကယ်တင်ခြင်းကို အခြေခံသော ဘာသာ ဖြစ်ပါ သည်။ ကယ်တင်ခြင်းဘာသာ ဆိုပါက မှားမည် မထင်ပါ။ ဘက်ပေါင်းစုံမှ ယိုယွင်း ပျက်စီးလျက်ရှိနေသော ကမ္ဘာကြီးအား ပြန်လည် ကယ်တင်ရန် လုပ်ငန်းသည် ဘုရား သခင်၏ အဆုံးစွန်ဆုံးသော လုပ်ငန်းကြီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကယ်တင်ခြင်း၊ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်းတို့၏ ဆက်နွှယ်မှုကို အခန်း (၄) တွင် အကျယ်တဝင့် ဆွေးနွေးထားပါသည်။

တစ်နည်းဆိုသော် စစ်မှန်သော ခရစ်ယာန် ဖြစ်ခြင်းသည် ကယ်တင်သော အရှင်ခရစ်တော်အားဖြင့် အနာဂတ်သို့ ချီတက်ရာ၌ အကြောက်တရား မရှိ၊ သတ္တိ မွေးကာ လူ့လောကအတွက် အဓိပ္ပါယ်ရှိရှိ အသက်ရှင်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ အသက်ရှင်သူသည် အမှန်တကယ် လွတ်မြောက်သောသူ၊ အမှန်တရား သိရှိသောသူ ဖြစ်ပေသည်။ ခရစ်တော်က ထိုသို့သော ယုံကြည်ခြင်းမျိုးကို သူ့ တပည့်တော်များ ထွေးပိုက်ထားကြရန် အလိုရှိသည် မဟုတ်ပါလော။

အကယ်စင်စစ် ကနဦး ခရစ်ယာန်များက မိမိတို့ကိုယ် မိမိတို့ "တရားလမ်း" ဟု ခံယူထားကြသည်။ ခရစ်တော်၏ ကယ်တင်ခြင်းလမ်းကို လျှောက်သူများဟု ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုတရားလမ်းသည် တန်ဘိုးမဲ့သော ကယ်တင်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ပါ။ အသက်ရှင် ခြင်းဖြင့် ဖော်ပြသောလမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် တရားလမ်းသည် တန်ဖိုးကြီးမား သော လမ်းဖြစ်သည်။ ထိုတရားလမ်းသည် မိမိတို့၏ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း ဖြစ်သော ကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဘုရားသခင်သည် လူတိုင်းအား ကယ်တင်ခြင်းရရှိရန် အလိုရှိတော်မူသော ဘုရားဖြစ်သည်။ တရားလမ်း၌ လျှောက်နေသူတို့သည် ဘုံကောင်းကျိုး လုပ်ဆောင်ရာတွင် အကြောက်တရား မရှိကြသူများဖြစ်၍ အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ပြီးသူများ ဖြစ်ကြသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် အကြောက်တရား လွှမ်းမိုးနေခြင်းသည် ကယ်တင်ခြင်းသြဇာ မသက်ရောက်သေးသည့် သဘောဖြစ်သည် ဟုဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကယ်တင်ခြင်းဆိုသည်မှာ ခရစ်တော်အားဖြင့် အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

■

t ce; (1)

uEkfwdkY t a&;ukdS azjcif;

t a&;\ t "dyÜg,f

မြန်မာဘာသာဖြင့် "အရေး" ဆိုသည်မှာ "အ" နှင့် "ရေး" တို့ ပေါင်းစပ်ထားသော စကားလုံးဖြစ်ပါသည်။ "အ" ဆိုသည်မှာ ကြိယာကို နာမ်ပုဒ် ဖြစ်အောင် တွဲဆက်ပေးသော စကားလုံး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတူ "ရေး" ဆိုသည်မှာလည်း အကြောင်းကိစ္စဟူသော အနက်ရရန် နာမ်ကို ထောက်ကူသော စကားလုံးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစကားလုံး နှစ်လုံးတို့ကို တစ်ဆက်တည်း ပေါင်းရသော "အရေး" သည် အမှုကိစ္စ (သို့မဟုတ်) အကြောင်းကိစ္စဟု နားလည်နိုင်ပါသည်။ "အ" ဟူသော အက္ခရာ တစ်လုံးတည်းသည် အဓိပ္ပါယ် မပြည့်စုံနိုင်ပါ။ သို့သော် ထိုအက္ခရာ "အ"သည် ကြိယာကို နာမ်ပုဒ်ဖြစ်အောင် တွဲဆက်ပေးသည့်ဖြစ်ရာ ကြိယာတစ်ခုခု၏ ကိုယ်စားသဖွယ် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် "အရေး" ဟူသော အသံကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ကြားခဲ့ကြရပါသည်။ အမှန်မှာ အင်္ဂလိပ် ဝေါဟာရ (Concern) ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုပါက "အရေး" ဟု နားလည်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် (Our Concern) ဆိုပါက "ကျွန်ုပ်တို့၏ အရေး" ဟူ၍ နားလည်နိုင်ပါသည်။ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ အရေး၊ လူမျိုးတစ်မျိုး၏ အရေး၊ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ အရေးဟူ၍ ရှိနိုင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ထို "အရေး" တစ်ခုတည်းသည် လူတိုင်း၏ "အရေး" မဖြစ်နိုင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် နိုင်ငံရေး

သမား၏ "အရေး" နှင့် ခရစ်ယာန် သင်းအုပ်ဆရာ၏ "အရေး" တို့သည် မတူသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူလယ်သမား၏ "အရေး"နှင့် သိပ္ပံပညာရှင်၏ "အရေး" တို့ သည်လည်း ထိုနည်းအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။

သို့သော်လည်း မည်သည့် "အရေး" ပင်ဖြစ်စေ လူသားတို့၏အရေး မဟုတ်ခဲ့ ပါက မည်သို့မျှအဓိပ္ပါယ်ရှိမည် မဟုတ်သည်မှာသေချာလှပါသည်။ နိုင်ငံရေးသမားတို့၏ "အရေး" သည် လူသားတို့၏ အရေး မဟုတ်ခဲ့ပါက မည်သည့် အဓိပ္ပါယ်ရှိပါအံ့နည်း။ ဘာသာရေးသမားတို့၏ "အရေး" သည် လူသားတို့၏ အရေးကို မဆောင်ရွက်ခဲ့ပါ ကလည်း မည်သည့် အဓိပ္ပါယ်ရှိနိုင်ပါမည်နည်း။ အမှန်မှာ မည်သည့်အရေးကိုမဆို လူသားတို့၏ ကိစ္စ မပါ ပါက ထိုအရေးအားလုံးတို့သည် အချည်းနှီးများပင် ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် "အရေး" သည် မည်သည့်အရေးမှ မဟုတ်ဘဲ လူသားတို့၏ အရေးသာလျှင် ဖြစ်ပါသည်။

vlu&[jyaom ,Ofau;rI

ကမ္ဘာလောကကြီး အပါအဝင် လူသား စတင်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းနှင့် ယင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း အကြောင်းရင်းတို့ကို တချို့သော ဘာသာတရားတို့၏ အယူအဆ များနှင့် သွန်သင်ချက်များ၌ တွေ့ရှိနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း တချို့သော ဘာသာတရား တို့ကမူ ကမ္ဘာလောကကြီး စတင် ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို လည်းကောင်း၊ ထိုလောကကြီးထဲသို့ ရောက်ရှိနေသည့် လူသားတို့ စတင် ဖြစ်တည်ခြင်း အကြောင်းရင်း ကိုလည်းကောင်း အသေးစိတ် ဖော်ပြထားခြင်း မရှိသော်လည်း လူသားသည် ဤကမ္ဘာ လောကကြီးတွင် မည်သို့မည်ပုံ အသက်ရှင်သင့်ကြောင်း ဖော်ပြထားကြသည်ကို တွေ့နိုင်သည်။ နာမည်ကြီး အတွေးအခေါ်ရှင် ဟေဂေးလ် (G.W. Friedrich Hegel) က ကျွန်ုပ်တို့၏ အသက်ရှင်ခြင်း ပြောင်းလဲလေတိုင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့ချည်းသာ ပြောင်းလဲ နေသည် မဟုတ်ဘဲ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ပတ်သက်နေသော သမိုင်း ဖြစ်စဉ်သည်လည်း ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ အစဉ်သဖြင့် ပြောင်းလဲလျက်ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ မှန်ပါသည်။ လူ့သမိုင်းပြောင်းလဲတိုင်း လူသားတို့နှင့်စပ်ဆိုင်သော သမိုင်းသည်လည်း အစဉ်သဖြင့် ပြောင်းလဲနေပါသည်။ ထိုသို့ဖြင့် လူ့သမိုင်းသည် သမိုင်းဦး ဘုံစနစ်မှ ပို၍ ယဉ်ကျေးသော လူ့အဖွဲ့အစည်း အဖြစ်သို့ တဖြည်းဖြည်း တိုးတက်လျက်ရှိသည်မှာ ငြင်းဆို၍ မရပါ။ ထိုသို့ လူ့သမိုင်း တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ အတွေးအခေါ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ကိုယ်ကျင့် တရားပိုင်းဆိုင်ရာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် လူမှုဘဝ တည်ဆောက်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖြစ်စဉ်တို့သည်လည်း လူ့သမိုင်းနှင့်အတူ တဖြည်းဖြည်း တိုးတက်

ပြောင်းလဲလာကာ ပို၍ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သော လူ့လောကကို ဖြစ်တည်လာစေပါသည်။

ကမ္ဘာလောကကြီး အကြောင်းမှစ၍ ယင်းကို အမှီပြုတည်ရှိကြကုန်သော သက်ရှိသက်မဲ့ သတ္တဝါအားလုံးတို့၏ အရေးတို့ကို စဉ်းစား ပြောဆိုကြသောအခါ လူသားအားဗဟိုပြုကာ တွေးခေါ်တတ်ကြပါသည်။ ထိုအရာခပ်သိမ်းတို့၏ ဖြစ်တည်ခြင်း ဂုဏ်သိက္ခာများနှင့် တန်ဖိုးများကို သတ်မှတ်သောအခါ၌လည်း ယင်းတို့သည် လူသားအတွက် မည်မျှ အဓိပ္ပါယ် ရှိသည်၊ တန်ဖိုးရှိသည် ဆိုသည့် အချက်အပေါ်တွင်သာ အခြေခံတတ်ကြသည်မှာ သတိပြုစရာဖြစ်လာသည်။ ဤသို့ဖြင့် လူသားသည် အရာခပ်သိမ်းတို့၏ အချုပ်အခြာနေရာတွင် တည်ရှိနေသဖြင့် ထိုအရာခပ်သိမ်းတို့အပေါ် လူသား၏ ပါဝင်ပတ်သက်မှုသည် အလွန်ပင် အရေးကြီးသည့် အချက်ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူသားတို့၏ နလုံးသားများ ယဉ်ကျေးလိမ်မာ ရှိရေးသည် အရေးကြီးလာကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

အကယ်၍ လူသား၏ စိတ်ထားသည် မလိမ်မာ မယဉ်ကျေးပါက မိမိနှင့် ပတ်သက် ဆက်နွယ်နေသော အရာများ၏ ဖြစ်တည်ခြင်းတို့သည်လည်း ငြိမ်းချမ်း လုံခြုံစွာ ရပ်တည်နိုင်ကြမည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် လူသည် မိမိရပ်တည်ခြင်းအတွက် သော်လည်းကောင်း၊ မိမိနှင့်ပတ်သက်သော အခြားအရာများအတွက် သော်လည်းကောင်း ငြိမ်းချမ်းသာယာသော ဘဝကို တည်ဆောက်ရမည့်တာဝန် ရှိပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ဘဝ ဖြစ်တည်ခြင်းကို တည်ဆောက်မည် ဆိုပါက လူသည် အခြားသော အရာများနှင့် ဆက်သွယ်ရေး နယ်ပယ်၌ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ အသက်ရှင်တတ်ရန် လိုအပ်သည်မှာ အလွန် ထင်ရှားလှပါသည်။

ဤနေရာတွင် လူသား၏ လုပ်ဆောင်မှုသည် အရေးပါသော အခန်း ကဏ္ဍမှ ပါဝင်လာသည်။ လူသားသည် ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး အသက်ရှင်ကာ မိမိနှင့် ထိတွေ့ဆက်နွယ်နေသော ပတ်ဝန်းကျင် အကျိုးအတွက်လည်းကောင်း၊ မိမိ ပါဝင်နေထိုင်သော လူ့အသိုင်းအဝိုင်းအတွက် လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ အနာဂတ်အတွက်ပါ စဉ်းစားတတ်လာသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် လူအများတို့၏ အကျိုးကိုလည်း သယ်ပိုးချင်လာသည်။ ထိုသို့ လူအများတို့၏ အကျိုးသယ်ပိုး နိုင်ရန်အတွက် အုပ်ချုပ်သည့်နည်းစနစ် တစ်ခုအသုံးပြုကာ လူ့အဖွဲ့အစည်း တည်ဆောက်ခြင်းကို ယေဘုယျအားဖြင့် နိုင်ငံရေးဟု နားလည်ပါသည်။

ထို့အတူ လူလူချင်းအကြား၌ ပျောက်ပတ်တင့်တယ်စွာ အသက်ရှင်နေနိုင်ရေးအတွက် လူ့အဖွဲ့အစည်း စနစ်တကျ တည်ဆောက်ခြင်းကို "လူမှုရေး" ဟု နားလည်နိုင်သည်။ ပြည်သူလူထု ဖွံ့ဖြိုး ကြီးပွားစေသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း စနစ်ကို

အသုံးပြုကာ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ခြင်းကိုလည်း "စီးပွားရေး" ဟုနားလည်ရသည်။ ထိုနည်းအတိုင်း "ဘာသာရေး" ဆိုသည်မှာလည်း လူတို့၏ စိတ်ဝိညာဉ် တောင့်တမှုကို ဖြည့်စွက်သည့်အရာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် လောကီ အသိပညာများအားဖြင့် မသိနားမလည်နိုင်သော ကိစ္စများအတွက် တစ်စုံတရာအပေါ်အမှီပြုကာ အသက်ရှင်ခြင်းသည် ဘာသာရေး၏သဘော သဘာဝပင် ဖြစ်သည်ဟု နားလည်နိုင်သည်။

t a&;wBdK qkHGwf

ထိုသို့ဆိုပါက "လူမှုရေး" သည် မည်သူ့အရေး ဖြစ်ပါသနည်း။ နိုင်ငံရေး" သည် မည်သူ့အရေးဖြစ်ပါသနည်း။ "ဘာသာရေး" သည်လည်း မည်သူ့အရေး ဖြစ်ပါသနည်း။ "စီးပွားရေး"သည်လည်း မည်သူ့အရေး ဖြစ်ပါသနည်း။ အမှန်ဆိုလျှင် ထို "အရေး" အားလုံးတို့သည် လူသား၏ အရေးများသာ ဖြစ်နေကြသည်ကို မျက်ဝါး ထင်ထင် သိမြင်နိုင်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လူမှုရေးနည်း စနစ်ဖြင့် ယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့သော လူ့လောကကြီးကို တည်ဆောက်ရသည်။ နိုင်ငံရေးစနစ် တစ်ခုကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် သာယာသော လူ့ပြည်လူ့ရွာကို တည်ဆောက်ရသည်။ စီးပွားရေး လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် လူ့ပြည်လူ့ရွာအား သာယာဝပြောခြင်း ရှိလာအောင် ဆောင်ရွက် ကြရသည်။ ဘာသာတရား သွန်သင်ချက်များသည် လူသားများအတွက် ယခုကာလနှင့် နောင်ကာလတိုင်အောင် ဘဝခရီး ဖြောင့်ဖြူးနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကောင်းမွန်သော လူနေမှုဘဝ တည်ဆောက်ရာတွင် အသုံးပြုသော စကားကို နိုင်ငံရေး စကားဟူ၍ လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေး လုပ်ဆောင်ခြင်း နယ်ပယ်တွင် အသုံးပြုသော စကားကို စီးပွားရေး စကား ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဘာသာရေးနယ်ပယ်တွင် အသုံးပြုသော ဘာသာစကားကို ဘာသာရေးစကား ဟူ၍လည်းကောင်း အသီးသီးခေါ်ဝေါ် သမုတ် ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

"နိုင်ငံရေးတွင် ဝင်မပါကြနှင့်" ဟူသောစကားကို ကြားဖူးကြပါလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့် ထိုသို့ တားမြစ်ကြသနည်း ဟူသော အကြောင်းရင်းသည်ကား သိချင်စရာ မေးခွန်းဖြစ်ခဲ့သည်။ အဆိုတစ်ခုက "နိုင်ငံရေး ဆိုသည်မှာ စား၊ ဝတ်၊ နေရေး ဖြစ်သည်" ဟု ဆိုသည်။ အကယ်၍ နိုင်ငံရေးသည် စား၊ ဝတ်၊ နေရေး ဖြစ်နေပါက လူသားတစ်ယောက် အနေဖြင့် နိုင်ငံရေးတွင် မပါဝင်ကြဖို့ အဘယ်ကြောင့် တားမြစ် နေကြသနည်း။ အလွန် ထူးဆန်းသည် မဟုတ်ပေလော။

ဘာသာရေး ဆိုသည်မှာ လောကီအသိပညာများ၊ အတတ်ပညာများအားဖြင့် မသိနားမလည်နိုင်သော ကိစ္စများအတွက် တစ်စုံတရာအား အမှီပြုကာ အသက်

ရှင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယေဘုယျအားဖြင့် ဆိုနိုင်သလို လူအများဖြင့် စုပေါင်းကာ အများကောင်းကျိုးအတွက် အတူတကွ လုပ်ဆောင်ခြင်းဟူ၍လည်း နားလည်နိုင်ပါသေးသည်။ ဘာသာတရား အသီးသီးတို့၏ သွန်သင်ချက် အနှစ်သာရများကို စုစည်းကာ ရေးသားထားသော စာအုပ်များကို သန့်ရှင်းသော စာအုပ်များဟု ခေါ်သည်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာ၌ ယေရှုခရစ်တော်သည် လူသားတို့ကို အပြစ်မှ ကယ်တင်သူ ဖြစ်ကြောင်း လက်ခံကာ သူ၏ သွန်သင်ချက်များကိုလည်း ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်တို့က အသက်ရှင်ခြင်းတွင် လိုက်နာရန် လက်ခံထားသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ခရစ်ယာန်တို့၏ အသက်ရှင်ခြင်း မဏ္ဍိုင်သည်လည်း ဘုရားသခင် အလိုတော် ဝန်ခံခြင်းကို ဗဟိုပြုသော အသက်ရှင်ခြင်းဖြစ်ပြီး အသက်တာသည် ဘုရားသခင်၏ လမ်းပြမှုအောက်တွင်သာ ရှိသည်ဟု ခံယူကြသည်။ ထို ယုံကြည်ချက်များအတိုင်း ရှေ့သို့ တိုး၍တိုး၍ အသက်ရှင်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ခရစ်ယာန်တို့သည် ခရစ်တော်၌၊ ခရစ်တော်အားဖြင့် အသက်ရှင်ကြသည်ဟု ခံယူသည်။ ထိုသို့အသက်ရှင်ခြင်းတွင် အသုံးပြုရမည့် တန်ဆာပလာများမှာ ချစ်ခြင်းမေတ္တာ၊ ကရုဏာနှင့် ခွင့်လွှတ်ခြင်းတရားတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ခရစ်တော်ဟောပြောသော တောင်ပေါ်ဒေသနာသည် ခရစ်ယာန်တို့ အသက်ရှင်ခြင်း၏ လမ်းစဉ်သဖွယ် ဖြစ်သည်။

ဆရာ ဦးစိုးမြင့် ရေးသားသော ""ဓမ္မအလင်း""စာအုပ်တွင် ဗုဒ္ဓသွန်သင်ချက်အရ ဖန်ဆင်းချိန် အစ-အဆုံးမရှိပါ။ ကမ္ဘာများ ပေါ်ထွန်းဖြစ်ပေါ် ပြောင်းလဲ ကြေမွပျက်သုဉ်းခြင်း နိယာမအတိုင်း ဖြစ်နေခြင်းကိုသာ ဖော်ပြသည်။ ထိုဘာသာက လူတိုင်းသည် အတိတ်ဘဝက မိမိတို့လုပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ယခုပစ္စုပ္ပန်တွင် အကျိုးခံစားနေကြသည်ဟု ယုံကြည်သည်။ ထို့ကြောင့် လူသည် မိမိနောင်ရေး အတွက် မိမိကိုယ်သာ အားကိုးရာဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ဂေါတမဗုဒ္ဓသည် ကယ်တင်ရှင်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ တန်ခိုးရှင်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ မိမိကိုယ်မိမိ ဖော်ပြခြင်း မရှိဘဲ တပည့်များလိုက်နာရမည့် လမ်းကိုညွှန်ပြသူ ဆရာတစ်ဆူ ဟူ၍သာ သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ [၁]

ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ လူတို့ လိုက်လျှောက်ရမည့် သွန်သင်ချက်များ မြောက်များစွာရှိသည့်အနက် ထင်ရှားသည့် လမ်းစဉ်တစ်ခုမှာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ဖြစ်သည်။ ထိုမဂ္ဂင် ရှစ်ပါးတို့မှာ မှန်စွာသိရမည်။ မှန်စွာ ကြံစည်ရမည်။ မှန်စွာ ပြောဆိုရမည်။ မှန်စွာ ပြုလုပ်ရမည်။ မှန်စွာ အသက်မွေးရမည်။ မှန်စွာ အားထုတ်ရမည်။ မှန်စွာ အောက်မေ့ အမှတ်ရရမည်။ မှန်စွာ တည်ကြည်ရမည်တို့ ဖြစ်သည်။ [၂]

---

၁ *ဦးစိုးမြင့်၊ ဓမ္မအလင်းသစ် ဓမ္မရသစာစု (၄)၊ (ရန်ကုန်၊ စွယ်တော်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၂၀၀၇)၊ ၄၃၊၄၂။*

၂ *ပြန်ကူးပါသည်။*

အစ္စလာမ် ဘာသာသည်လည်း တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ်၏ သွန်သင်ချက်များ အတိုင်း အသက်ရှင်ကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ်၏ သွန်သင်ချက်သည် မိမိတို့ အသက်ရှင်ခြင်း၏ လမ်းဖြစ်သည်။ ထိုလမ်းစဉ်အတိုင်း လိုက်လျှောက်ခြင်းဖြင့် ကောင်းသော လူ့ပြည်လူ့ရွာကို တည်ဆောက်ကြသည်။

တရုတ်နိုင်ငံတွင် အများ ကျင့်သုံးသော ဘာသာဖြစ်သည့် ကွန်ဖြူးရှားစ် ဘာသာသည်လည်း လူလူချင်းအကြား၌ ကျင့်သုံး လိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ်တို့တွင် အခြေခံကာ တည်ဆောက်ထားပါသည်။ ယင်းကျင့်ဝတ်တို့မှာ အုပ်ချုပ်သူ လူတန်းစားနှင့် အုပ်ချုပ်ခံ လူတန်းစားတို့ အကြား၌ လည်းကောင်း၊ လင်မယား အကြား၌ လည်းကောင်း၊ သားသမီးများနှင့် မိဘများ အကြား၌ လည်းကောင်း၊ ညီအစ်ကိုများ အကြား၌ လည်းကောင်း၊ ကြီးသူငယ်သူ အကြား၌ လည်းကောင်း တည်ဆောက်သော လူမှုဆက်ဆံရေးသည် အစဉ်ချောမွေ့နေပါက တိုင်းပြည် သာယာနိုင်မည်ဟု ယူဆသည်။ ယင်းသည် ကွန်ဖြူးရှားစ် ဘာသာ၏ အနှစ်သာရ ဖြစ်သည်။

bmomw&m;o ,faqmifbl;rsm;\ tcef;u@

အမှန်စင်စစ် အထက်ပါ ဘာသာတရား အားလုံးတို့၏ သွန်သင်ချက်များသည် လူသားတိုင်းအတွက် ကောင်းသော အသက်တာဖြင့် အသက်ရှင်နိုင်ဖို့ ကျင့်သုံးသင့်သည့် လမ်းစဉ်ကောင်းများဖြစ်သည်မှာ ငြင်းဖွယ် မရှိပါ။ ဘာသာတရားတို့၏ ကျင့်စဉ်များသည် ကောင်းမွန်သော လူ့အဖွဲ့အစည်း၊ လူ့ဘောင်လူ့လောက တည်ဆောက်နိုင်ဖို့ အဓိက ရည်ရွယ်ကြသည်ကို သတိပြုမိကြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ နားလည်သည်မှာ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် နိုင်ငံရေးတို့သည် လူသားတို့အတွက် ရှိနေကြသည်ဟု ခံယူပါသည်။ ယင်းတို့သည် လူတို့၏ "အရေးများ" ပင် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလှပါသည်။ ထို "အရေးများ" အား ကောင်းမွန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ထို "အရေးတို့" အား ကမကထ ပြုနေကြသည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရင့်ကျက်သော သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းမျိုး ပိုင်ဆိုင်ရန် အလွန် အရေးကြီးလှပေသည်။ လူတို့၏ အရေးများအား အကောင်အထည်ဖော်သူတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များသည် လူသားတို့အတွက် လွတ်လပ်ခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်းနှင့် တရားမျှတခြင်းများကို ဖြစ်စေမည့် "အရေးများ" ဖြစ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် အဓိက ဇာတ်ကောင် လူသားသည် ပြည့်ဝစုံလင်သော သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်ဝသူဖြစ်ရန် အလွန် လိုအပ်ပေသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဘာသာတရားတိုင်းသည် လူသားတို့ အတွက် ကောင်းမွန်သော လမ်းစဉ်ကို သင်ပေးကြသည်ဆိုသည်မှာ မှန်သော်လည်း ထို ဘာသာ

တရားတို့အား လက်ဆင့်ကမ်းသူတို့၏ ယုံကြည်ခြင်းဆိုင်ရာ နားလည်မှု၊ သဘောထား ပြည့်ဝမှုနှင့် ဉာဏ်ပညာများမှုတို့အပေါ် မူတည်၍ ဘာသာတရား၏ အနှစ်သာရ ပေါ်လွင်တတ်ကြောင်း သတိပြုစရာဖြစ်သည်မှာ မမေ့အပ်ပေ။ ဓမ္မ တွေးခေါ်ရှင် ဖောင်လာ (James Fowler) က သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းဆိုသည်မှာ လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ အခဆုံးစွန်ဆုံးသောအရာ၌ ဆက်ကပ် အသက်ရှင်ခြင်းဖြစ်သဖြင့် ထိုအရာသည် ခရစ်ယာန်ဘာသာနှင့် ဂျူးဘာသာတို့၌သာ ရှိသည့် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ဟု ထောက်ပြထားပါသည်။[၃]

ယုံကြည်ခြင်းနှင့် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း

မြန်မာဘာသာဖြင့် ယုံကြည်ခြင်းဟု နားလည်နိုင်သော အင်္ဂလိပ် ဝေါဟာရ နှစ်ခု တို့မှာ faith နှင့် belief တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဤစကားလုံး နှစ်လုံးတို့သည် တစ်ခါတစ်ရံ သဲသဲကွဲကွဲ ဖြစ်အောင် သီးခြားစီ အနက်အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုရန် အလွန် ခက်ခဲလှပါသည်။ သို့သော် ယုံကြည်ခြင်းအကြောင်း ဆွေးနွေးရာတွင် ပိုမို ထိရောက်နိုင်ရန်အတွက် ထိုစကားလုံး နှစ်လုံးတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ခြားနားမှုကို အနည်းငယ်ဖော်ပြလိုပါသည်။

Faith ဟူသော အင်္ဂလိပ် စကားလုံးကို အမေရိကန်ရောက် ဂျာမန် သီဩ လော်ဂျာ ပေါလ်၊ တီလစ် (Paul Tillich) က "လူသား တစ်ယောက်၏ အသက်ရှင် နေထိုင်ခြင်းဖြစ်သည်" ဟု အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုပါသည်။[၄] ဤယုံကြည်ခြင်းမျိုးကို တချို့က သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းဟု ခေါ်သည်။ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း (faith) သည် တစ်စုံတစ်ခု အား မှန်ကန်သည်ဟု ခံယူကာ ထိုခံယူချက်အတိုင်း လိုက်လျှောက် အသက်ရှင်ခြင်း မျိုးကို ခေါ်ပါသည်။ ထိုသို့ အသက်ရှင်ခြင်းသည် လူသားတစ်ယောက် အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်သင့်သည့် လုပ်ငန်းများအား လုပ်ဆောင် နေခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ စိတ်ခံစား ချက်အတိုင်း လက်တွေ့အသက်ရှင်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့သော ယုံကြည်ခြင်း မျိုးကို ပေါလ်၊ တီလစ်က "လွတ်မြောက်ခြင်းနှင့် တူသည်" ဟုလည်း ဆိုသည်။

သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းသည် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ အသက်ရှင်ခြင်း အရည် အချင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ အရည်အသွေးလည်း ဖြစ်သည်။ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းသည် လွတ်လပ်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ သက်ဝင် ယုံကြည်နိုင်ဖို့ အတွက် ပထမ ယုံရမည်။ ယုံသည့်အရာကို အမှီပြုကာ အသက်ရှင်ရမည်။ ယုံကြည်ချက်အတိုင်း မိမိ၏ ဘဝကို

၃ *Donald E.Miller, Story and Context: An Introduction to Christian Education (Nashville: Abingdon Press, 1987), 184*

၄ *Paul Tillich, Dynamics Of Faith (New York: Harpers and Brothers Publishing, 1956),P.4.*

တည်ဆောက်ရသည်။ ထို ယုံကြည်ခံယူချက် အတိုင်း အခြားသူများအား ပြုမူ ဆက်ဆံသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် ယင်းသည် အသက်ရှင်ခြင်းကို သိရှိခြင်း (သို့မဟုတ်) မိမိ၌ရှိသည့် ရှုပါရုံ အတိုင်း အသက်ရှင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ယုံကြည်ခြင်းဟု နားလည်ရသော အခြား အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရ တစ်လုံးမှာ belief ဖြစ်သည်။ Faith ဟူသော သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းသည် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ဖြစ်တည်ခြင်း လုပ်ဆောင်မှု (act of the personality) ဖြစ်သည်ဟု နားလည်ပါက belief သည် ထိုလုပ်ဆောင်ခြင်း၏ လမ်းညွှန်ဖြစ်သည်။ Belief ဟူသော စာလုံးသည် လက်တင် စကားလုံး credo မှ ဆင်းသက်သည်ဟု ဆိုသည်။ ယင်း၏ မူလ အဓိပ္ပါယ်မှာ "ကျွန်ုပ် ယုံပါသည်" ဟု ဖြစ်ပါသည်။ Belief သည် အကြောင်းအရာ တစ်ခုကို အခြေခံလျက် တည်ဆောက်သည်။ ဥပမာ - ဘုရားသခင် ရှိကြောင်း ယုံကြည် (believe) သည်။ တမလွန်ဘဝ ရှိကြောင်း ယုံကြည် (believe) သည်။ ခရစ်တော်သည် ကယ်တင်ရှင် ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည် (believe) သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ရရှိသော အချက်အလက်သည် မှန်ကန်ကြောင်း ယုံကြည် (believe) သည်။ အတိတ်က အဖြစ်အပျက်သည် မှန်ကန်သည်ဟု ယုံကြည် (believe) သည်။ တရားသူကြီး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် မှန်သည်ဟု ယုံကြည် (believe) သည်။

ထို့ကြောင့် (belief) ဟူသော ယုံကြည်ခြင်းအကြောင်း ပြောပါက ယုံကြည်သည့် အကြောင်းအရာ (သို့မဟုတ်) ယုံကြည်ရသည့်အချက် ပါရှိတတ်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤယုံကြည်ခြင်းသည် တစ်စုံတစ်ခုအား သက်သေ အထောက်အထား ရှိမှု အပေါ် ယုံကြည်ခြင်းကို ခေါ်သည်။ ဥပမာ - ကျွန်ုပ်တို့သည် တရားဥပဒေ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း အရ အမှားအမှန်တစ်ခု ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် အာဏာရှိသူတို့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ယုံကြည်ကြသော်လည်း ထိုသူတို့အပေါ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ယုံကြည်ခြင်း မတည်ဆောက်ခဲ့ပါ။ အမှန်မှာ ထိုကဲ့သို့သော ယုံကြည်ခြင်းသည် ယုံကြည်ဖို့အတွက် မှန်ကန်သည်ဟု ခံယူသော အချက်များအား စုစည်းခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

(Apostles Creed) တမန်တော်တို့၏ ယုံကြည်ချက်များ၊ (Nicea Creed) နိစိန် ယုံကြည်ချက်တို့သည် အထက်ပါ ယုံကြည်ခြင်းမျိုး ဖြစ်ကြသည်။ ထိုအဆင့် ယုံကြည်ခြင်းသည် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းအဆင့်သို့ မရောက်သေးပါ။ ထိုယုံကြည်ချက်တို့သည် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တို့၏ ယုံကြည်ချက်များကို အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ဖော်ပြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ယင်းသည် (belief) ယုံကြည်သည့် အဆင့်၌သာ ရှိကြပါသည်။ ထိုယုံကြည်ချက်များအား နှံ့နှံ့စပ်စပ် လေ့လာခြင်း ပညာကို ခရစ်ယာန် သီအိုလော်ဂျီဟု နားလည်နိုင်သည်။

သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း (faith) ဆိုသည်မှာ မိမိတို့၏ အဆုံးစွန်ဆုံးသော "အရေး" အတွက် အသက်ရှင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အရေးသာမက ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ပတ်သက်နေသူများ၏ "အရေး" လည်း ပါဝင်နေပါသည်။ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းသည် မိမိတို့ အသက်ရှင်ခြင်း၏ သက်ဝင် ယုံကြည်သောသူအပေါ် လုံးလုံးလျားလျား ယုံကြည်ကာ ဘဝ တည်ဆောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကိုးစားခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ သက်ဝင် ယုံကြည်သောအရာနှင့် ပူးပူးကပ်ကပ် နေထိုင် အသက်ရှင်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် ခရစ်ယာန်တို့၏ အဆုံးစွန်ဆုံးသောသူသည် ဘုရားသခင် ဖြစ်သည်။ ဘုရားသခင်နှင့်အတူတကွ အသက်ရှင်ခြင်းကို သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းဟု ခေါ်သည်။ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းသည် လူတစ်ဦးချင်းစီအတွက် မိမိတို့၏ အသက်ရှင်ခြင်း လမ်းစဉ် ဖြစ်သည်။ သံသယရှိခြင်းကို ကျော်လွှားသည့်သတ္တိ (သို့မဟုတ်) ခွန်အား လည်း ဖြစ်သည်။ ထိုခွန်အား (သို့မဟုတ်)သတ္တိဖြင့် စွန့်စားမှုကို ယူရဲသည့် သတ္တိသည် ယုံကြည်ခြင်း (belief) ၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ပြီး သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း ခရီးပြုရာတွင် စွန့်စားမှု ရင်ဆိုင်ခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းဆိုသည်မှာ လူတစ်ဦး ချင်းစီတိုင်းအား မည်းမှောင်လျက် ရှိနေသော အနာဂတ်ခရီးစဉ်သို့ မောင်းနှင်စေသော စွမ်းအင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံသား စိတ်ပညာရှင် ဂျိမ်းစ်၊ ဖောင်လာက ထိုယုံကြည်ခြင်းအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း ဆိုထား သည်။

"လူသည် စဉ်းစားတွေးခေါ်တတ်သော သတ္တဝါ ဖြစ်သည်။ သူ့အတွက် တန်ဖိုးထားသော အရာများကို စုစည်းတတ်သည်။ ချစ်တတ်သည်။ မျှော်လင့်ခြင်း ကိုလည်း တည်ဆောက်တတ်သည်။ အခြားသူများအား မေတ္တာပြတတ်သည်။ အနာဂတ်အတွက် စဉ်းစားတတ်သည်။ အခြားသူများ၏ အသက်ရှင်ခြင်းကို ဝေဖန် တတ်သည်။ မတရား ဖိနှိပ်ခံနေသူများ အတွက် စာနာတတ်သည်။ ထိုအရာများသည် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်နေသည်" ဟု ဆိုပါသည်။ ၅

သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းဆိုသည်မှာ ရှုပ်ထွေးလှသော ဘဝဖြစ်စဉ်၏ ကွင်းစက် အတွင်း၌ မိမိအသက်ရှင်ခြင်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ဆောင်နေခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ တိရစ္ဆာန်တို့သည် မိမိတို့၌ရှိသော အသိစိတ် (instincts) တစ်ခုတည်းဖြင့် အသက်ရှင် နေကြသည်။ ဥပမာဆိုပါက တိရစ္ဆာန်တို့သည် မိတ်လိုက်ကြသည်။ ကလေးမွေးကြ သည်။ ကလေးများအား စောင့်ရှောက်ကြသည်။ အစာ ရှာသည်။ အသိုက် ဆောက် သည်။ ဤသို့ဖြင့်သူတို့သည် မိမိတို့၏ ဘဝဖြစ်စဉ် ကွင်းစက်၌သာ ထပ်ခါတလဲလဲ

၅ *James W.Fowler, Stages of Faith: The Psychology of Human Development and the Quest for Meanings (Cambridge, Harper & Row: 1940), 1.*

ပြုမူတတ်ကြသည်။ အသက်ရှင်ခြင်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကို လည်းကောင်း၊ ပိုကောင်းသော အသက်ရှင်ခြင်းအကြောင်းကို လည်းကောင်း မလုပ်ဆောင်တတ်ကြပါ။ လူတို့သည်ကား မုန့်အားဖြင့်သာ အသက်ရှင်နေကြသူများ မဟုတ်သဖြင့် ဘဝ၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ဖွင့်ဆိုကာ ပို၍ တန်ဖိုးရှိသော အသက်ရှင်ခြင်းအား ရှာဖွေနေသူများပင် ဖြစ်ကြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် အစ္စလာမ် ဘာသာဝင်၊ ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့သော် ထိုဘာသာဝင်များ မဖြစ်မီကတည်းက ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ဆက်နွယ်နေကြသူများ ဖြစ်ကြသည်ဟု ပေါလ်၊ တီလစ်က ဆိုသည်။ [၆] လူတို့သည် အတူတကွ နေထိုင်တတ်ဖို့ ကြိုးစားကြသည်။ ပိုကောင်းသော အသက်ရှင်ခြင်းကို ရှာဖွေကြသည်။ အခြားသူများကိုလည်း ချစ်တတ်ကြသကဲ့သို့ မိမိတို့ကလည်း အခြားသူများ၏ အချစ်ကို ခံချင်ကြသည်။ ဂုဏ်သိက္ခာ တရားကိုလည်း ရှာဖွေကြသည်။ ထိုအရာများကို ရှာဖွေကြရင်း ကျွန်ုပ်တို့၏ အလေးထားသော၊ တန်ဖိုးထားသော အရာများ၊ စိတ်ကူးများတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့၏ လက်တွေ့အသက်ရှင်ခြင်း ဖြစ်တည်မှုတွင် ပုံသွင်းကာ ထုတ်ဖော် ပြသနေကြသည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။

သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းသည် လူသားအတွက် မိမိ၏ အဆုံးစွန်ဆုံးသော သူနှင့်နီးကပ်စွာ အသက်ရှင်ခြင်း အရည်အချင်း ဖြစ်သည်ဟု နားလည်ပါက လူတစ်ဦးချင်းစီသည် ခြားနားသော ယုံကြည်ခြင်းအဆင့်ကို ပိုင်ကြမည်မှာ သေချာသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၌ရှိသော ယုံကြည်ခြင်း အဆင့်အတန်းအတိုင်း နေ့စဉ် အသက်ရှင်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၌ရှိသော သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း အဆင့်အတန်းအတိုင်း အရာရာကို တုံ့ပြန်ကြသည်။ ထိုသို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် မိမိတို့၏ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း လမ်းစဉ်အတိုင်း လျှောက်နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် အဆင့်မြင့် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း ရှိသူများသည် အခြားသူများအတွက် အစေခံခြင်းအားဖြင့် မိမိတို့၏ အသက်ကိုပင် စတေးခဲ့ကြရသည်။ အနစ်နာ ခံခဲ့ကြရသည်။ ထိုကြောင့် မိမိတို့၏ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းအဆင့်ကို မိမိတို့ ယုံကြည်ချက်များ အတိုင်း အသက်ရှင်ခြင်းဖြင့်သာ၍ မြင့်ရာ အဆင့်ဆီသို့ မြှင့်တင်ကြရန် လိုအပ်ပေသည်။

ouf0if,kHMunfcif;tqifhqifh

အမေရိကန်နိုင်ငံသား ဓမ္မပညာရှင် ဂျိမ်း၊ ဖောင်လာ (James Fowler) က သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းသည် အမျိုးမျိုးရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ လူ့ဘဝတိုးတက် ပြောင်းလဲ

---

၆ *Paul Tillich, Dynamic of Faith, 19.*

လာသလို ထိုသက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းသည်လည်း အဆင့်ဆင့်ဖြင့် ပြောင်းလဲနေသည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုသက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း အဆင့်ဆင့် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာပုံကို လေ့လာရာတွင် ကလေးသူငယ်တို့၏ အသက်အကန့်အသတ်အလိုက် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲလာပုံကို အခြေခံသည်။ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း အဆင့်အတန်းကို လေ့လာသောအခါ အဘယ်ကြောင့် ကလေးသူငယ်တို့၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို အခြေခံ တတ်ကြသနည်း။ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း ဆိုသည်မှာ အများအားဖြင့် လူကြီးများနှင့်သာ ဆိုင်သည်ဖြစ်၍ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာရာ၌ ကလေးသူငယ်များ၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို အဘယ်ကြောင့် အခြေခံခဲ့ကြသလဲ ဆိုသည်မှာ အမှန်ပင် သိချင်စရာ မေးခွန်းဖြစ်ပေသည်။ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း တိုးတက် ပြောင်းလဲခြင်းအကြောင်း လေ့လာသူတို့၏ တွေ့ရှိချက်မှာ လူတစ်ဦးချင်းစီတိုင်း၏ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း တိုးတက်မှုသည် ကလေးသူငယ်တို့၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှုကဲ့သို့ အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲနေသည်ဟု ဆိုခဲ့ကြပါသည်။ ကလေးသူငယ်များ၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှု လေ့လာရာတွင် ကျွမ်းကျင်သူများ ဖြစ်ကြသည့် ပရောဖက်ဆာ Jean Piaget နှင့် Lorence Kohlberg တို့က ကလေးသူငယ်တို့၏ အသက်အလိုက် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အဆင့်ဆင့် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို လေ့လာရာတွင် ကလေးသူငယ်တို့၏ ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်ပုံ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား တိုးတက်လာပုံ၊ စကား ပြောပုံ၊ ကစားပုံ၊ နေပုံထိုင်ပုံတို့ကို အခြေခံလျက် လေ့လာကြသည်။ ဂျိမ်းစ်၊ ဖောင်လာက မိမိစာအုပ် *Stages of Faith* တွင် Erik Erikson ၏ ကလေးသူငယ်များ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု လေ့လာထားပုံကို အောက်ပါအတိုင်း ထပ်ဆင့် ဖော်ပြပါသည်။ [၇]

(၁) မွေးကင်းစ ကလေးတို့သည် မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူတို့ အပေါ် ယုံကြည်မှု အပြည့်အဝ ထားရှိကြသည်။ သူတို့သည် မိမိတို့ မိသားစုဝင်များ၏ လွှမ်းမိုးခြင်း ခံကြရသည့်အပြင် မိမိတို့ အသိပညာ တည်ဆောက်ခြင်းတွင်လည်း မိမိတို့ ပတ်ဝန်းကျင်၏ လွှမ်းမိုးခြင်းကို ခံခဲ့ကြရသည်ဟု ဆိုသည်။

(၂) ၂ နှစ်သား အရွယ်မှ ၆ နှစ်သား အရွယ်ရှိ ကလေးတို့သည် မိသားစု၌ သွန်သင်သည့်အတိုင်း မိမိတို့၏ ဘဝကို တည်ဆောက်ကြသည်။ အခြားသူများ အပေါ်၌ သံသယများ ရှိတတ်သည်။ ဤအချိန်၌ ကလေး၏ အသိဉာဏ်သည် တစ်လမ်းသွား အဆင့်၌သာ ရှိပါသည်။ ဤအဆင့်ရှိ ဘာသာတရား ခံယူချက်မှာ မိမိဘာသာ၊ မိမိ ခံယူချက်သာလျှင် အမှန်ကန်ဆုံးဟု ခံယူသည်။

---

၇ *James W.Fowler, PP.107-108.*

(၃) ၇ နှစ်မှ ၁၂ နှစ်အထိ ရှိသည့် ကလေးသူငယ်များသည် တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး ပြိုင်ဆိုင်တတ်ကြသည်။ အပြိုင်အဆိုင် လုပ်ဆောင်တတ်ကြသည်။ အခြား သူတို့ပြောသော အကြောင်းအရာများအပေါ် စဉ်းစားတတ်ကြသည်။ နှိုင်းယှဉ်တတ်ကြ သည်။ ဤအဆင့်၌ နေသော သူတို့သည် အခြား ဘာသာတရား ခံယူမှုကို လေ့လာ ရာတွင် နှိုင်းယှဉ်သည့် အဆင့်ဖြင့် လေ့လာတတ်ကြသည်။

(၄) ၁၃ နှစ် နှင့် ၂၁ နှစ် အကြားရှိလူငယ်လူရွယ်များသည် မိမိတို့ ဖြစ်တည် ခြင်း (identity) ကို ရှာဖွေလာကြသည်။ ဤအချိန်ရှိ လူငယ်တို့၏ဘဝ အသက်ရှင်ခြင်း သည် ရှုပ်ထွေးမှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြရသည်။ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ရွေးချယ်သော လမ်းစဉ် အတိုင်း လျှောက်လှမ်းချင်ကြသည်။ ဤအဆင့်၌နေသော သူတို့၏ ဘာသာတရား ခံယူချက်မှာ မိမိတို့ ဆက်ကပ်သည့်အတိုင်း အသက်ရှင်ကြသည်။ လုပ်သည့်အတိုင်း တာဝန်ယူမှုလည်း ပြုတတ်ကြသည်။

(၅) ၂၁နှစ် နှင့် ၃၅နှစ် အကြားရှိ လူကြီးများသည် အခြားသူများနှင့် အတူတကွ နေထိုင်တတ်ခြင်း၌ အားနည်းတတ်ကြသည်။ အဖွဲ့အစည်း၌ နေထိုင်ခြင်း အားနည်းကြပြီး၊ မိမိဘာသာမိမိ သီးသီးသန့်သန့် နေချင်ကြသည်။

(၆) ၃၆နှစ် မှ ၆၀နှစ် အထက်ရှိသူများသည် ဘဝ ရင့်ကျက်သူများ ဖြစ်ကြ သည်။ စိတ်နေသဘောထား ပြည့်သည့်အဆင့်သို့ ရောက်ကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် အခြားသူများနှင့် ပူးပေါင်းတတ်ကြသည်။

&ifusufaomoouf0if,kHnjcif,ykHqkHdorsm;

အထက်ပါ ကလေးသူငယ်တို့၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှု လေ့လာချက် များနှင့် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း တိုးတက်လာပုံ အဆင့်ဆင့်တို့ကို နှိုင်းယှဉ်ကာ ဂျိမ်း၊ ဖောင်လာက သူ၏ တွေ့ရှိချက်များကို အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက် ဖော်ပြပါ သည်။

အဆင့် (၁) သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းကို *Intuitive - projective faith* ဟု ခေါ်သည်။ ဤအဆင့် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းသည် အခြားသူများထံမှ သင်ယူချင်သော အဆင့်ဖြစ်သည်။ ရှုပ်ထွေးမှုရှိသော အတွေးအခေါ်များကို လက်မခံနိုင်သေးပါ။ သန့်စင် နပျိုသော သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ မည်သည့် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းမျိုးကို မဆို လက်ခံဖို့ ဝန်မလေးတတ်သေးသည့် အချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသည် မွေးကင်းစ ကလေးသူငယ်တို့၏ ဖြူစင်သော စိတ်နှင့် အလွန်တူသည်။ ကျမ်းစာထဲက ပုံပြင်များ၊ အကြောင်းအရာများကို အမှန်တကယ် ဖြစ်သည့်အတိုင်း လက်ခံခြင်းမျိုး ဖြစ်ပါသည်။

ခရစ်ယာန် အများစုတို့သည် ဤအဆင့်တွင်သာ တစ်သက်လုံး နေကြသည်ကို တွေ့ရ တတ်သည်။

အဆင့် (၂) သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းမှာ *Mythic - Literal Faith* ဟု ခေါ်သည်။ ဤအဆင့် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းသည် မိမိ ယုံကြည်ချက်အပေါ် ဆင်ခြင်တုံတရားဖြင့် စတင် ချင့်ချိန်ကာ စဉ်းစားလာသည်။ ကျမ်းစာထဲက ပုံပြင်များ၊ အကြောင်းအရာ များသည် ပုံပြင်များအတိုင်း အမှန်တကယ်ဖြစ်မည်ဟု မခံယူသော်လည်း မိမိ၏ ယုံကြည်ခြင်း တည်ဆောက်ရေးတွင် အကျိုးဖြစ်စေသည်ဟု ခံယူသည်။ ပုံပြင်များနှင့် ဒဏ္ဍာရီတို့သည် မိမိဘဝ အတွေ့အကြုံ ဖြေရှင်းရန်အတွက် အကူအညီအဖြစ် လက်ခံ သည်။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းစာကို စာတမ်းပုံစံမျိုး လက်ခံကြခြင်း ဖြစ်သည်။

အဆင့် (၃) သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းမှာ *Synthetic - conventional faith* ဟု ခေါ်သည်။ ဤသက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းသည် မိမိအတွက် အဓိပ္ပါယ် ဖော်ဆောင်သော သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ နေရာတိုင်း၊ အချိန်တိုင်းနှင့် အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်သော သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း တည်ဆောက်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၇ နှစ်သား အရွယ်မှ ၁၂ နှစ်သား အရွယ်ရှိ ကလေးတို့သည် ပြိုင်ဆိုင်ခြင်းကို နှစ်သက်ကြကာ အသစ်အဆန်း များကို လိုချင်ကြသည်။ ဤအဆင့် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း ရှိသူတို့သည် အတွေးအခေါ် အသစ်အဆန်းတို့ကို နှစ်သက်ကြသည်။ သီဩလော်ဂျီ စကားအားဖြင့် ယင်းကို ရေခံမြေခံ သီဩလော်ဂျီဟု နားလည်နိုင်ပါသည်။

အဆင့် (၄) သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းကို *Individuative - faith reflection* ဟု နားလည်သည်။ မိမိနားလည်သော လောကီရေးရာ၊ မိမိ ယုံကြည်ခြင်းကိုပင် ဆန်းစစ် ဝေဖန်နိုင်သောအဆင့် ဖြစ်သည်။ မိမိ၏ ယုံကြည်ခြင်းသည် အခြားသူများ အတွက် အဓိပ္ပါယ် ရှိ မရှိ ဝေဖန်မှုပြုလာသည်။ ဆန်းစစ်ကာ လက်ခံသော ယုံကြည်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အဆင့် (၅) ယုံကြည်ခြင်းကို *Conjunctive - faith* ဟု ခေါ်သည်။ ဤသက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း အဆင့်၌ရှိသော သူတို့သည် မိမိတို့၏ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းသည်သာ အမှန်ကန်ဆုံးဟူသော စည်းအား ကျော်လွှားထားသူများ ဖြစ်ကြသည်။ "သင်မှန်ပါက ကျွန်ုပ် မှားသည်" ဟူသော ခံယူချက်အပေါ် အခြေ မခံတော့ပါ။ အခြားသူများ၏ အမှန်တရားကိုလည်း အသိအမှတ်ပြုတတ်သည့် အဆင့်ဖြစ်သည်။

အဆင့် (၆) သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းသည် *Universalizing - faith* ဖြစ်ပါ သည်။ ဤအဆင့် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းသည် အသက်ရှင်ခြင်း၏ လမ်းစဉ်ကို သိရှိခြင်း လည်း ဖြစ်သည်။ သိသည့် လမ်းစဉ်အတိုင်း အသက်ရှင်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ မိမိ၏ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းသည် မိမိ၏ ဘဝ အသက်ရှင်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ယုံကြည်ချက်

ကို အသက်ရှင်ခြင်းအားဖြင့် အကောင်အထည် ဖော်သွားသည်။ ဂျိမ်းစ်၊ ဖောင်လာက ဤသက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း အဆင့်တွင် Martin Luther King, Mahatma Gandhi, Mother Teresa, Dietrich Bonhoeffer တို့ကို စံထားပါသည်။

ဤအဆင့် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းသည် အပြစ်လုပ်သူကို မမုန်းဘဲ၊ အပြစ်လုပ်စေသည့် နည်းစနစ်နှင့် ခံယူချက်များ (အပြစ်တရား) ကို ဆန့်ကျင်ကာ ထိုမကောင်းသော နည်းစနစ်နှင့် ခံယူချက်များကို အသက်နှင့်ရင်းပြီး ရင်ဆိုင်သော အသက်ရှင်ခြင်းလမ်းစဉ်သည် ဤအဆင့်၌သာ ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် စာရေးသူအနေဖြင့် Nelson Mandela, Aung San Suu Kyi နှင့် Bishop Desmond Tutu တို့သည်လည်း ဤအဆင့် ရင့်ကျက်သော သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ သူတို့သည် မိမိတို့၏ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း တစ်ခုတည်းကိုသာ အထူး အာရုံစိုက်၍ အသက်ရှင်ပြခဲ့ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများ ဖြစ်ကြသည်။

■

t ce; (2)

a , ½lc&pfawmf

a , ½lc&pfawmf\ aemufcHrlrdef;t usOf;

ယေရှုသည် ဗက်လင်မြို့တွင် မွေးဖွားသော်လည်း နာဇရက်မြို့တွင် နေထိုင်သောကြောင့် နာဇရက်မြို့သားဟု အသိများခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ နာဇရက်မြို့သည် ဂျူးလူမျိုးများသာ နေထိုင်သောမြို့ငယ်လေး တစ်မြို့ ဖြစ်ပါသည်။ လူဦးရေ ထူထပ်ပြီး အဖိုးတန် သယံဇာတများ မထွက်သဖြင့် ထိုမြို့သည် အလွန် ဆင်းရဲသောမြို့ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မြို့နေလူထုတို့သည် ရောဂါဘယ ထူပြောပြီး၊ ထိုမြို့သည် နူနာ ရောဂါသည်များမြို့ ဟူ၍ပင် ကျော်ကြားခဲ့သောမြို့ဖြစ်သည်။ ယေရှုခရစ်တော်သည် ထိုမြို့တွင် လက်သမား မိသားစုမှ ကြီးပြင်းလာသူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

ဂျူးလူမျိုးတို့သည် အသက် ၁၂ နှစ်မတိုင်မီ ဟေဗြဲ ကျမ်းစာတော်မြတ်ကို သင်ယူလေ့ ရှိကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယေရှုသည်လည်း သူနေထိုင်သော ဒေသဆိုင်ရာ ဘုရားကျောင်းတွင် ကျမ်းစာကို သင်ယူခဲ့ပါသည်။ ခရစ်တော်ခေတ်က ပညာရေးသည် အနာဂတ်အကြောင်း တွက်ချက်သည့် ပညာရေးထက် လက်ရှိ အခြေအနေကို သုံးသပ်ဝေဖန်သည့်ပညာရေး ဖြစ်သောကြောင့် သူ့၏ အပြောအဆိုတို့သည် ထိုခေတ်က ဆဲဒ်ူးဆစ် (Sadducees) တို့နှင့် အယူဝါဒအားဖြင့် ခြားနားနေခြင်းကို တွေ့နိုင်သည်။

ခရစ်တော်သည် ပါလက်စတိုင်း ဂျူးတစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် တိုင်းတစ်ပါးတို့၏ တိုက်ခိုက်မှု၊ ဖိနှိပ်မှုအောက်တွင် ရှိနေကြသော မိမိ၏ လူမျိုးတော်တို့နှင့်အတူ ကြီးပြင်းလာခဲ့သည်။ သူတို့သည် အီဂျစ်တို့၏ လက်အောက်မှ မောရှေတို့၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် လွတ်မြောက်လာခဲ့ကြသော်လည်း သမိုင်းတစ်လျှောက် ငြိမ်သက်စွာ နေထိုင်ခဲ့ရသော အချိန်ဟူ၍ မရှိသလောက်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး ဘီစီ (၆၃) တွင် ရောမ အစိုးရ၏ သိမ်းပိုက်ခြင်းကို ခံရကာ ခရစ်တော် မွေးဖွားသန့်စင်ချိန် ဆိုလျှင် သူတို့သည် တိုင်းတစ်ပါးတို့၏ လက်အောက် ရောက်နေကြချိန် ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့သည် လူမျိုးအားဖြင့် ဟေဗြဲလူမျိုးများဟူ၍ အသိများကြပြီး၊ တစ်ခါတရံ ထိုနာမည်၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ ဆင်းရဲသားများဟု နားလည်ရသည်။ သမိုင်းတစ်လျှောက် သူတို့သည် အေးအေးချမ်းချမ်းဖြင့် နေရချိန်များထက် အခြားလူမျိုးတို့၏ လက်အောက်တွင် နေခဲ့ကြရသည့် အချိန်က ပိုများပါသည်။ အောင်နိုင်သူများ အနေဖြင့် နေကြချိန်ထက် အစတေးခံသူများ အနေဖြင့် နေကြရချိန်က ပိုများခဲ့သည်မှာ သမိုင်းက သက်သေပြခဲ့သည်။

a[½krif;u DSto Uom;rsm; vufxuf*sL;vrf;pOfrsm;

ထိုသို့ ဟေဗြဲလူမျိုးတို့သည် အဖိနှိပ်ခံလူမျိုးများ ဖြစ်ကြသဖြင့် စိတ်ဓါတ်ရေးရာ၌ အားယူသည့် အနေဖြင့် မိမိတို့သည် ဘုရားသခင် ရွေးကောက်တော်မူသော လူမျိုးတော် ဖြစ်ကြကြောင်း၊ ဘုရားသခင်သည် ထူးခြား၍ အဓိပ္ပါယ်ရှိသော နေရာတွင် မိမိတို့အား ပို့ဆောင်နေသည်ဟု ခံယူခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ ဘုရားသခင်၏ လူမျိုးတော်၊ ဘုရားသခင် ချီးမြှောက်သော လူမျိုးတော် ဖြစ်ကြောင်း နားလည်ခြင်းကို (Covenant theology) ပဋိညာဉ် သီအိုလော်ဂျီဟု အမည်ထွင်ခဲ့ကြသည်။ ဂျူးတို့သည် မိမိတို့အား ကယ်တင်မည့်သူ မေရှိယ ပေါ်ထွန်းလာကာ ဘုရားသခင် အပ်နှင်းထားသော ဂျူးလူမျိုးများအား ကယ်တင်မည့်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်နေကြသည်။ ခရစ်တော်ခေတ် ဂျူးတို့သည် ရောမ အစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်မှု လက်အောက်တွင် ရှိနေကြချိန် ဖြစ်သည်။ ရောမ အစိုးရသည် မိမိတို့ နှစ်သက်ရာ နယ်ခံ ဂျူးလူမျိုး ခေါင်းဆောင်များကို ရွေးချယ်ကာ ဂျူးလူမျိုးတို့အား မိမိတို့ကိုယ်စား အုပ်ချုပ်စေခဲ့သည်။ ခရစ်တော်ခေတ် ဟေရုဒ်မင်းကြီးသည် သွေးရော ဂျူးဖြစ်ပြီး ရောမအစိုးရက ဂျူးတို့ကို အုပ်ချုပ်ရန် ရွေးချယ်ထားသော မင်းကြီးတစ်ပါး ဖြစ်ပါသည်။

ဂျူးလူမျိုးတို့သည် ဟေရုဒ်မင်းကြီးကို မနှစ်သက်ကြသဖြင့် ပုန်ကန်ခဲ့ကြသည်။ ရောမအစိုးရထံ မိမိတို့ကို ရောင်းစားသည်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။ ဟေရုဒ်

မင်းကြီး၏ သားတစ်ယောက်ဖြစ်သည့် အားခီးလော့စ် (Archelaus) ဆိုသူသည် အလွန်ဆိုးသွမ်းလွန်းသဖြင့် ရောမ အစိုးရက သူ့ကို ဖယ်ထုတ်ကာ ပိလတ်မင်းအား သူ့ကိုယ်စားအစားထိုး ခန့်ခဲ့သည်။ ဟေရုဒ်မင်းကြီး၏ သားတစ်ယောက်ဖြစ်သည့် ဟေရုဒ်အဲန်တီပါးစ် (Herod Antipas) ဆိုသူသည်လည်း အလွန်ဆိုးသော သားဖြစ်ကာ နှစ်ခြင်းယောဟန်၏ ခေါင်းအား ဖြတ်ရန် ညွှန်ကြားသူလည်း ဖြစ်သည်။ သူသည် ခရစ်တော် လက်ဝါးကပ်တိုင်တွင် အသတ်ခံနေချိန်မှာလည်း ခရစ်တော်အား ဆဲဆိုကာ သရော်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ဘာသာရေးဘက်မှာလည်း ထိုခေတ်က သီးသြလော်ဂျာများ ဖြစ်ကြသည့် ဖာရိရှဲတို့သည် ဂျူးလူမျိုးတို့အား လမ်းပြသူများအဖြစ် ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့သည် မောရှေမှ ရရှိလာသော ပညတ်တော်အား လိုက်နာသည့် နေရာမှာ အလွန် စည်းကမ်းရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ရောမ အစိုးရနှင့် အကျွမ်းတဝင် ရောရောနှောနှော မနေခဲ့ကြပါ။ သို့သော် နေ့စဉ်ဖြစ်ပျက်နေသော ခေတ်သမိုင်းကြီးကို လျစ်လျူရှုခဲ့ကြသည်။ ထို့အတူ အခြားသော ဘာသာရေး လှုပ်ရှားမှု တစ်ခုဖြစ်သည့် အဲဆဲန်းစ် (Essences) တို့သည်လည်း မိမိတို့ကိုယ်မိမိတို့ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း နေနိုင်ဖို့ တောတွင်းသို့ ထွက်ကာ ရသေ့များအဖြစ် နေလျက် တရားကျင့်နေကြသည်။ သူတို့သည် ဘုရားသခင်ကိုယ်တိုင် ပြုလာမည့် အံ့ဖွယ် ဖြစ်ရပ်များကို စောင့်မျှော်ကာ နေလျက်ရှိကြ၏။

ထိုကဲ့သို့သော အခြေအနေမျိုးတွင် ခရစ်တော်သည် မိမိမြင်နေရသော နိုင်ငံရေး အခြေအနေနှင့် ဘာသာရေး လှုပ်ရှားမှုတို့ကို သုံးသပ်၍ မှန်သည်ဟု ခံယူသည့် လမ်းစဉ်ကို လက်တွေ့ အသက်ရှင်ပြခြင်းအားဖြင့် ဖော်ပြခဲ့သည်။ ခရစ်တော်၏ သွန်သင်ချက်များသည် သူ့ရှေ့က ဆရာ ယောဟန်၏ သွန်သင်ချက်များနှင့် ခြားနားပါသည်။ သူအခြေခံသော လမ်းစဉ်မှာ ချစ်ခြင်းမေတ္တာ၊ သနား စုံမက်ခြင်းနှင့် ခွင့်လွှတ်ခြင်း တရားတို့ဖြစ်သည်။ ယင်းသုံးချက်တို့ကို ရင်ထဲ၌ ထွေးပိုက်ကာ လူထုအလယ်၌ ဘုရားသခင်၏ အမှုတော်များကို ဆောင်ရွက်သည်။ မိမိကိုယ်မိမိ ဆရာတစ်ပါး အနေဖြင့် မြင်ကာ တပည့်များအား သွန်သင်သည်။ သို့သော် သူသည် သာမန်ဆရာများထက် သာလွန်သည်။ ပရောဖက် တစ်ပါးလည်း ဖြစ်သည်။ အံ့ဖွယ်များကိုလည်း ပြသခဲ့သည်။ လူတို့အား ကျန်းမာစေသည်။ ဆင်းရဲသားများအား အကာအကွယ်ပေးသည်။

wpfpkwpfckqmiwfaeaomavmuu;D

လူ၏ စိတ်သည် အလွန် ဆန်းကြယ်လှသည်။ ယင်းမှာ တစ်စုံတစ်ခုအား အမြဲပင် ဆာငတ်လျက် နေတတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို ဆာငတ်မှုကို မြင်ရသည့် မျက်စိ

အာရုံအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ နားမှတစ်ဆင့် အကြားအာရုံအားဖြင့် လည်းကောင်း နေ့စဉ် ဖြည့်စွက်ပေးလျက် ရှိသည်။ လူတိုင်းသည် ဆာငတ်နေသော မိမိတို့၏ စိတ်ကို ဖြည့်စွက်ပေးရန်အတွက် တစ်စုံတစ်ခုကို အမြဲပင် ရှာဖွေလျက် ရှိနေကြသည်။ အထူးသဖြင့် ယနေ့ လူငယ်ထုသည် အတိတ်က မှတ်ယူသည့် မှန်ကန်ခြင်းများ ဖြစ်ကြသော သိပ္ပံပညာ မှန်ကန်မှု၊ ဘာသာရေး မှန်ကန်မှု၊ ယဉ်ကျေးမှု မှန်ကန်မှုနှင့် နိုင်ငံရေး မှန်ကန်မှုတို့ အပေါ် တဖြည်းဖြည်း ငြီးငွေ့လာကြကာ ထိုမှန်ကန်မှုတို့အပေါ် အလေးထားမှုသည်လည်း တဖြည်းဖြည်း လျော့လာကြတော့သည်။

အရာရာတိုင်း၌ မှန်ကန်မှုတို့အား မေးခွန်းထုတ်ခဲ့ကြသည်။ တစ်ချိန်တစ်ခါက မှန်ကန်မှုသည် တစ်သက်လုံးအတွက် လုံလောက်သော မှန်ကန်မှုဖြစ်နေမည် ဆိုသည့် ခံယူချက်ကို လက်မခံနိုင်ကြတော့ချေ။ လူတိုင်း၌ ကွဲပြားသည့် အယူအဆများ၊ အမြင်များ ရှိနိုင်သည်ကို လက်ခံလာကြသည်။ ဟောင်းနွမ်းနေပြီဖြစ်သော ခံယူချက်များနှင့် သွန်သင်ချက်များသည် မိမိတို့အတွက် ငြီးငွေ့စရာများ ဖြစ်သကဲ့သို့ စိတ်ဝင်စားစရာလည်း မကောင်းတော့ပေ။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့အတွက် ကောင်းသော၊ အသစ်ဖြစ်သော ခံယူချက်များကို လိုက်ရှာခဲ့ကြသည်။

အမှန်မှာ အင်လိုက်တဲန်မက် (enlightenment) နှင့်အတူ ခေတ်သစ် စနစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ထိုခေတ်သစ် စိတ်ကူးသည် ပညာရှင် နယူးတန် (Isaac Newton)၏ နိယာမဖြစ်သည့် *ကမ္ဘာသည် လည်ပတ်နေသော စက်တစ်လုံးကဲ့သို့* မြင်သော မြင်ခြင်းက ပံ့သွင်းခံခဲ့ရသည်။ ထို့အတူ အရင်းရှင် စီးပွားရေး စနစ်ကြောင့် အကန့်အသတ်မရှိ တိုးတက်လာသော စီးပွားရေး တိုးတက်မှုကြောင့် အားလုံးသော လူတို့၏ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်လိမ့်မည်ဟု ခံယူကြသည်။ ကျန်တစ်ဘက်မှာ ခေတ်သစ် အကြိုကာလက ယုံကြည် လက်ခံခဲ့ကြသော ဘာသာရေးနှင့်ဆိုင်သော အံ့ဖွယ်ရာ ဖြစ်ခြင်းများအပေါ် သဘောထားအမြင်များလည်း တဖြည်းဖြည်း ပျောက်ကွယ်သွားပါတော့သည်။ လူတိုင်းအတွက် အရေးကြီးသည်မှာ စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေး တိုးတက်ဖို့သာ ဖြစ်လေတော့သည်။

သို့သော်လည်း ၂၀ ရာစု အလယ်လောက်မှ စတင်ကာ ထိုစိတ်ကူး ခေတ်သစ် အိမ်ကြီးသည် ယိုယွင်းစပြုခဲ့သည်။ ဂျာမဏီမှ စလာသော ဖက်ဆစ်ဝါဒသည် ကမ္ဘာကြီးကို ခြိမ်းခြောက်ကာ လူမဆန်သော အပြုအမူများဖြင့် လူလူချင်း ကြမ်းတမ်းစွာ သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြလေတော့သည်။ ၂၀ရာစု ကုန်သွားသည့်အခါမူ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ကျန်ခဲ့သည်မှာ မဟာတန်ခိုးရှင် တစ်ဆူတည်းသာ ရှိသဖြင့် ထို မဟာတန်ခိုးရှင်အား တချို့က အကြမ်းဖက်သမားများ အဖြစ် ရသည့်လက်နက်၊ နည်းစနစ်တို့ဖြင့် တိုက်ခိုက်နေကြသည်မှာ ယနေ့အချိန်အထိ မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့ ဖြစ်ပါသည်။ ဤအချိန်တွင်

တစ်ခုတည်းသော ဘာသာတရား မှန်ကန်မှု စံသည် လူတို့၏ ပြဿနာ ပေါင်းစုံအား ဖြေရှင်းရန် မလုံလောက်တော့သကဲ့သို့ ကမ္ဘာကြီးအား ကယ်တင်ဖို့ အတွက်လည်း ထိုဘာသာ တစ်ခုတည်းဖြင့် မလုပ်ဆောင်နိုင်တော့သည်ကို မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်လာကြသည်။ ထိုသို့သော အခြေအနေတွင် ရှိနေကြသော လူတို့သည် မိမိတို့ စိတ် ဝိညာဉ် ဆာငတ်ခြင်းကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်ဖို့ တစ်စုံတစ်ခုကို လိုက်ရှာခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ တစ်စုံတစ်ခု လိုက်ရှာခြင်းသည် ယနေ့ခေတ်၏ ထင်ရှားသော အမှတ်လက္ခဏာ ဖြစ်ပေသည်။ စိတ်ဆန္ဒ ဆာငတ်ခြင်းကို ဖြည့်ဆည်းရာတွင် တချို့က ယုံကြည်ခြင်းနည်း စနစ်တစ်ခုကိုသာ အခြေခံကာ ဘုရားသခင်နှင့် နီးနီးကပ်ကပ် အသက်ရှင်ခြင်းဖြင့် ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။ တချို့ကမူ မိမိတို့၏ စိတ် ကျန်းမာစေရန်အတွက် စိတ်ပညာရှင်များထံသို့ သွားရောက်ကာ ကုသမှု ခံယူခဲ့ကြလေသည်။ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် မိမိတို့၏ စိတ်ဆန္ဒ မပြည့်ဝမှုနှင့် တောင့်တမှုတို့အား ဖြည့်ဆည်းခြင်းများသာ ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဘာသာရေးသည် လူအများဖြင့် အတူတကွ အသက်ရှင် လုပ်ဆောင်ခြင်း အသွင်ထက် တစ်သီးပုဂ္ဂလ စိတ်ဖြေရာအဖြစ် ရောက်ရှိသွားလေတော့သည်။ ယင်းသည် ယနေ့ ကမ္ဘာကြီး အပါအဝင် အသိုင်းအဝိုင်းဖြင့် အတူတကွ ဘဝတည်ထောင်သော လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ခြင်း၏ အနှစ်သာရအား ခြိမ်းခြောက်နေမည်မှာ ဧကန်အမှန် ဖြစ်လေတော့သည်။

a,½ct&pfawmf\ awmfvSef&;

ယေရှုသည် ရိုးရိုး ဂျူးလယ်သမားတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ သူ၏ စိတ် ဝိညာဉ် သဘော ရင့်ကျက်ခြင်းသည် များသောအားဖြင့် ဟေဗြဲကျမ်းစာအပေါ်တွင် အခြေခံသည်ကို တွေ့နိုင်သည်။ ယေရှုသည် ဂျူးကမ္ဘာ လောကတွင် ဂျူးတစ်ယောက် အနေဖြင့် နေထိုင်ခဲ့သော်လည်း ဟေဗြဲကျမ်းစာကိုသာ အစဉ်အမြဲ သစ္စာရှိရှိ စွဲကိုင်ခဲ့သည် မဟုတ်ပါ။ ခရစ်တော်ကဲ့သို့ ကနဦး ရာစု ခရစ်ယာန်များသည်လည်း ဟေဗြဲကျမ်းစာ သွန်သင်သည့်အတိုင်းသာ အသက်ရှင်နေကြသည် မဟုတ်ဘဲ၊ ခရစ်တော်၏ တရားတော် အနှစ်ချုပ်ဖြစ်သည့် တောင်ပေါ်ဒေသနာ အားဖြင့်သာ အသက်ရှင်ခဲ့ကြသည်။ ခရစ်တော်သည် ဂျူးကမ္ဘာ လောကတွင် ကျင်လည် အသက်ရှင်ခဲ့သည်မှာ မှန်သော်လည်း အခြား ဂျူးတို့နှင့်အတူ ဂရိစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု လွှမ်းမိုးသော ရောမအစိုးရ၏ အုပ်စိုးမှု အတွေ့အကြုံ ရှိခဲ့သူဖြစ်သည်။ ရောမ အုပ်ချုပ်မှုနှင့် ဂရိ ယဉ်ကျေးမှု ရောနှောနေမှုသည် ထိုနေရာ တစ်ခုလုံးတွင် ပျံ့နှံ့လျက် ရှိသည်။ ထိုကြောင့် လူတိုင်း၏ အသက်ရှင်သန်ခြင်းသည်လည်း ရောမကဲ့သို့ ပြုမူ အသက်ရှင်ခဲ့ကြရသည်။ အထူးသဖြင့် လူလတ်တန်းစား

ငွေကြေး ချမ်းသာသူများသည် ရောမ သူဌေးသူကြွယ်တို့၏ ဖိမ်ခံသည့် စနစ်ကို အတုယူကြသည်။ [1] ဟေရုဒ်မင်းကြီးများ၊ ယဇ်ပရောဟိတ်များ၊ အလယ်အလတ် ချမ်းသာသူများနှင့် မြေပိုင်ရှင်တို့သည် ဆင်းရဲသားများအပေါ် ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းဖြင့် မိမိတို့၏ ဘဝကို ဖိမ်ခံနေကြသည်။

ယေရှုခရစ်တော်သည် သူ့ခေတ်က ဤကဲ့သို့သော လူမှုဆက်ဆံရေး စနစ်ကို တော်လှန်ခဲ့သည်။ သူ၏ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ သွန်သင်ချက်များနှင့် ဝိညာဉ် သဘောနားလည်ခြင်းတို့သည် သူ့ခေတ်က လူမှုရေး အဆောက်အအုံကြီးကို တော်လှန်သည့် အသွင်ဆောင်ခဲ့သည်။ စင်စစ် ယေရှုသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသမား မဟုတ်ပါ။ သူ့ခေတ်က အများ ခံယူ လက်ခံထားသည့် ဘာသာရေး သွန်သင် ခံယူချက်များကို ဖါထေးဖို့ကို လည်းကောင်း၊ ပြုပြင်ဖို့ကို လည်းကောင်း မရည်ရွယ်ခဲ့ပါ။ ထိုသို့ ပြုလုပ်မည့်အစား ဂျူးဘာသာကို လည်းကောင်း၊ ဟေလသ ဘာသာကို လည်းကောင်း ပြောင်းပြန်လှန်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည်လည်း အာဏာရယူရန် သော်လည်းကောင်း၊ အခြားသူများအား နေရာပေးချင်၍ သော်လည်းကောင်း လုပ်ဆောင်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်ဘဲ [2] လူလူချင်း အကြား၌ သနားစုံမက်ခြင်း ရှိ၍ အေးချမ်းသာယာသော ဘုရား သခင်နိုင်ငံတော် တည်ထောင်ရန်သာ လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။ သူသည် ထိုနိုင်ငံတော် တည်ထောင်ရေးလုပ်ငန်းတွင် အလုပ် များနေခဲ့သည်။ သို့သော် ဘုရားသခင် နိုင်ငံတော်နှင့်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ယေရှုသည် နိုင်ငံရေးဆန်သော လှုပ်ရှားမှုစနစ်ကို အသုံးမပြုခဲ့ပါ။ လူတို့၏ စိတ်နှလုံးသားများ ပြောင်းလဲရေးကိုသာ အာရုံစိုက်ခဲ့သည်။

လူမှု တော်လှန်ရေး ဆိုသည်မှာ လူမှု အဖွဲ့အစည်း နည်းစနစ် ပြောင်းလဲစေရေးဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုသည် နိုင်ငံ၏ အခြေအနေများ ပြောင်းလဲနိုင်ရန်အတွက် အပြောင်းအလဲတစ်ခု ဖြစ်လာအောင် လုပ်ဆောင်ကာ ပိုကောင်းသော နိုင်ငံရေးစနစ်တစ်ခု တည်ထောင် ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ခရစ်တော်သည် သူ့ခေတ်က အခြားဂျူးများကဲ့သို့ ရောမ အစိုးရ၏ ဖိနှိပ်မှုအောက်မှ လွတ်မြောက်ဖို့ရန်လည်း မျှော်လင့်ကောင်း မျှော်လင့်ခဲ့ပါလိမ့်မည်။ [3] သို့သော်လည်း သူသည် လူမှု တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းတွင်သာ အလုပ်များနေခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးမှာထက် လူတို့၏ စိတ်နှလုံးသား၊ စိတ်နေသဘောထား ပြောင်းလဲရေးကိုသာ ဦးစားပေး လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

---

၁ Albert Nolan, *Jesus Today: A Spirituality of Radical Freedom* (Maryknoll:. NY: Orbis Books, 2008), 49.

၂ Ibid., 50.

၃ Ibid., 50.

orm;½kus r [kwfaomc&pfawmf\ reSuefl

ယေရှုခရစ်တော်၏ သွန်သင်ချက်များ အနှစ်သာရ အကျဉ်းချုပ်ကို အလွန်ထင်ရှားသော တောင်ပေါ်ဒေသနာ အမည်ဖြင့် ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထို တောင်ပေါ်ဒေသနာတွင် မပါသော အခြားအရေးကြီးသည့် ခရစ်တော်၏ သွန်သင်ချက်များတွင် "ပါးတစ်ဖက် အရိုက်ခံပါကလည်း လက်စားချေခြင်း မလုပ်ဘဲ၊ ကျန် တစ်ဖက်ကိုပါ ဆက်လက်ပေးဖို့ရန် လည်းကောင်း၊ တစ်မိုင်သွားခိုင်းပါက နှစ်မိုင်သွားဖို့ကို လည်းကောင်း၊ ရန်သူကိုပင် အမုန်းအားဖြင့် မတုံ့ပြန်ဘဲလျက်၊ ချစ်ခြင်း မေတ္တာဖြင့်သာ တုံ့ပြန်ရန် လည်းကောင်း၊ မိမိအား ကျိန်ဆဲနေသူအား ကောင်းချီးကိုသာ ပေးရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိအား မုန်းနေသူအပေါ် အမုန်းအားဖြင့် မတုံ့ပြန်ဘဲ အကြိမ် (၇၀) ထက်မက ခွင့်လွှတ်ရန် လည်းကောင်း သွန်သင်ခဲ့ပါသေးသည်။ (မဿဲ ၅း ၃၈-၄၃၊ လုကာ ၆း ၂၇-၃၇၊ မဿဲ ၁၈း၂၂)။

ခရစ်တော်သည် သူ့နောက်လိုက်များအား မိမိတို့ အချင်းချင်း အကြား၌ လည်းကောင်း၊ မိမိတို့နှင့် ဆက်နွယ်သော အခြားလူမျိုးစုများနှင့် လည်းကောင်း ထိတွေ့ဆက်ဆံသောအခါ မိမိ၏ သွန်သင်ချက်ကို လိုက်နာကြရန် အလိုရှိသည်။ ခရစ်တော် မြင်တွေ့ချင်သောအရာမှာ ချမ်းသာသူများနှင့် ဆင်းရဲသားများအကြား တည်ဆောက်ထားသော လူမှုဆက်ဆံရေးကို ပြုပြင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ခရစ်တော်ခေတ်က လူအများ လက်ခံသည့် အချက် တစ်ချက်မှာ ချမ်းသာသူများသည် ဘုရားသခင်ထံမှ ကောင်းချီးခံစားရသူများ ဖြစ်သည်ဟု ခံယူခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ချမ်းသာသူတို့သည် မင်္ဂလာရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်ဟု ခံယူကြသည်။ ဤသို့ ခံယူနေကြခြင်းကို ခရစ်တော်က ပြောင်ပြောင်ကြီး ဆန့်ကျင်လျက် "ဆင်းရဲသားတို့သည် မင်္ဂလာရှိသူများ ဖြစ်ကြောင်း" အတိအလင်း ကြေညာခဲ့သည်။ (လုကာ ၆း ၂၀)။

တစ်နည်းအားဖြင့် "မင်္ဂလာရှိသူများသည် ချမ်းသာသူများ မဟုတ်ဘဲ၊ ဆင်းရဲသားများသာ ဖြစ်ကြသည်" ဆိုသည့် သဘောပင်။

သို့သော်လည်း ဆင်းရဲသားများသည် နောင်အခါတွင် ချမ်းသာကြမည့် သူများဖြစ်မည်ဟု မဆိုခဲ့ပါ။ ထိုသို့ ပြောမည့်အစား "သူတို့သည် ချမ်းသာသူများ အထဲတွင် မပါဝင်ကြသဖြင့် ဝမ်းသာစရာ ဖြစ်သည်" ဟူ၍သာ ပြောခဲ့သည်။ (လုကာ၊ ၆း၂၄)။ ချမ်းသာသူများသည် အမင်္ဂလာ ရှိကြသည်ဟု ဆိုခြင်းမှာ တရားမျှတမှု ရှိ၍ မျှမျှတတ ဝေမျှမည့် အနာဂတ် ဘုရားသခင် နိုင်ငံတော်တွင် သူတို့သည် မိမိတို့ ပိုင်ဆိုင်သည့် ပစ္စည်းဥစ္စာကြောင့် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်လျက် ရှိနေကြမည် ဖြစ်သော

ကြောင့် အမင်္ဂလာရှိခြင်း ဖြစ်သည်။ [4] ထိုသို့သော အခြေအနေတွင် ဆင်းရဲသားတို့မှာမူ မိမိတို့ရှိသမျှ အရာများအား ဝေမျှနိုင်ကြပါလိမ့်မည်။

ခရစ်တော်သည် လူလူချင်းအကြား၌ အဆင့်အတန်း ခွဲခြားကာ တည်ဆောက်ထားသော လူမှုဆက်ဆံရေးကို တော်လှန်ခဲ့သူသက်သက်မျှသာ မဟုတ်ပါ။ မိမိကိုယ်တိုင် လူသားတိုင်းတို့အား အဆင့်အတန်း ခွဲခြားခြင်း မရှိဘဲ တန်းတူညီမျှ ဆက်ဆံသည်။ လူတိုင်းတို့အား မိမိတို့ရှိသည့်အတိုင်း အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ တချို့သော မျက်ကန်းတို့ကိုပင် မြင်စေသည်။ ခြေဆွံ့သူကိုလည်း ပေးကူ ဖေးမခြင်းဖြင့် ကျန်းမာစေသည်။ လူ့အသိုင်းအဝိုင်း၌ အပယ်ခံ လူတန်းစားများကိုလည်း အဆင့်အတန်း မြင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကဲ့သို့ အသိအမှတ်ပြုသည်။ မိန်းကလေးများနှင့် ကလေးသူငယ်များအား လူယောကျ်ားများထက် ပိုနိမ့်ကျသော အဆင့်အတန်းရှိသူများကဲ့သို့ ဆက်ဆံခြင်း မပြုသည့်အပြင် သူတို့၏ ဘဝဖြစ်တည်ခြင်း အမှန်ကိုလည်း မြှင့်တင်ပေးခဲ့သည်။ ခရစ်တော် တည်ဆောက်သော လူမှုတော်လှန်ရေး လမ်းစဉ်သည် အမြင့်ဘက်သို့ ဦးတည်လျက် ထောင်ထားသည့် လှေကားမျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ အောက်ဘက်သို့ဦးတည်သော လှေကားကိုသာ စိုက်ထူခဲ့လေသည်။ (မာကု ၉း၃၃-၃၇)။

c&pfawmf\ t cdEdkifaES; t ajc t ae

ယေရှုခရစ်တော် စတင် အမှုတော် ဆောင်ရွက်နေချိန်တွင် မေရှိယ အပေါ် ယုဒ လူမျိုးတို့၏ မျှော်လင့်ခြင်းသည် အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ရှိနေချိန်ဖြစ်သည်။ မေရှိယသည် ငြိမ်းချမ်းသာယာသော၊ ဘုရားသခင် စိုးမိုးသော နိုင်ငံတော် တည်ထောင်သူ အဖြစ် စောင့်မျှော်နေကြချိန် ဖြစ်သည်။ ထိုဘုရားသခင် နိုင်ငံတော်သည် မည်သည့် အချိန်၊ မည်သို့ဖြင့်၊ မည်သည့်နေရာတွင် ဖြစ်နိုင်ခြေ ရှိသည်ကို ဟောကိန်းများ ထုတ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်သည် ထူးဆန်း အံ့သြခြင်းနှင့်အတူ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မြင်ကြရလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကြသည့်အပြင် မေရှိယ သည် ရောမ အစိုးရအား ဖြိုခွင်းနိုင်မည့်သူ ဖြစ်မည်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။ မေရှိယ သည် မိမိ၏ လက်အောက်ခံ တပ်မှူးများနှင့်အတူ ချီတက်ကာ ယေရုရှလင်မြို့ကို ဘုရားမဲ့ လူမျိုးတို့၏လက်မှ ကယ်တင်ရန် တိုက်ခိုက်လိမ့်မည်ဟု ခံယူကြသည်။ ထိုအချိန်သည် နေ့အချိန်တွင် ဖြစ်မည်လော။ ညအချိန်တွင် ဖြစ်မည်လော ဆိုကာ တစ်နေ့ပြီးတစ်နေ့ စောင့်ဆိုင်းနေခဲ့ကြသည်။

---

၄ Albert Nolan, *Jesus Before Christianity: 25 th Anniversary* (Maryknoll:. NY: Orbis Books, 2001), 62.

ထိုကဲ့သို့သော အချိန်တွင် ဘာသာရေးဂိုဏ်း တစ်ဂိုဏ်းဖြစ်သည့် အဲဆဲန်းစ် (Essence) တို့ဆိုလျှင် တောထွက်၍ အစာရှောင်ကာ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း နေခြင်းဖြင့် မေရှိယ နိုင်ငံတော်ကို စောင့်နေခဲ့ကြသည်။ ထို သူများထဲတွင် နှစ်ခြင်း ယောဟန်လည်း ပါဝင် ပါသည်။ သူကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် ဘုရားသခင်က အစ္စရေး လူမျိုးတို့အား ကယ်တင်ရန် တစ်စုံတစ်ဦးအား စေလွှတ်လိမ့်မည်ဟု ခံယူသည်။ ရောမ အစိုးရ လက်အောက်မှ ယေရုရှလင်မြို့ လွတ်မြောက်နိုင်ရန်အတွက် သာမန် လူထုများကလည်း အုပ်စုလိုက် ဖွဲ့ကာ ဆုတောင်းလျက် ရှိနေကြသည်။ (လုကာ ၁း၆၈၊ ၇၁၊၂း၂၅၊ ၈)။ ရှင်လုကာ၏ နောက်ဆုံးအခန်းတွင် ဧမောက်သို့ ခရီးပြုနေကြသော လူနှစ်ဦးတို့သည်လည်း ယေရှု သည် အစ္စရေး လူမျိုးတို့အား လွတ်မြောက်စေမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်မည်ဟု ယူဆခဲ့ကြ သေးသည်။ (လုကာ၊၂၄း၂၁)။

c&pfawmf\ yifuHkzpfwnfjcif;

ထိုသို့ ယုဒ လူမျိုးတို့သည် မေရှိယအား မျှော်လင့်ခြင်းများစွာဖြင့် စောင့်မျှော် နေကြချိန်တွင် ပေတရုက သခင်ယေရှုအား "သင်သည် ဘုရား၏ သားတော် မေရှိယ ဖြစ်သည်" (မဿဲ ၁၆း၁၆) ဟု ဖွင့်ပြောခြင်းကို ခရစ်တော်က အသာတကြည် လက်ခံ ခဲ့သည်။ သို့သော် မိမိသည် အစ္စရေးလူမျိုးတို့ မျှော်လင့်နေသည့် မေရှိယကဲ့သို့ မဟုတ် သည်ဖြစ်၍ မိမိမေရှိယ ဖြစ်ခြင်းကို လူသိရှင်ကြား ကြေညာခြင်း မပြုကြရန် အလိုတော် ရှိခဲ့သည်။ ထို့အတူ အခြားသူများက မိမိအား အစေခံရန် မဟုတ်ဘဲ မိမိကသာ အခြား သူများအား အစေခံရန်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ (မာကု ၁၀း၄၅)။ ဤသို့ဖြင့် ထိုခေတ်က အရာရှိတစ်ဦးနှင့် အစေခံတစ်ဦးတို့၏ လူမှုဆက်ဆံရေး စနစ်ကို ပြောင်းပြန် တည်ဆောက်လိုက်သဖြင့် သူ၏စကားသည် သူ့ခေတ်က အရာရှိများ၏ နားတွင် အလွန် ခါးသီးစေခဲ့သည်။ ခရစ်တော်အား အနီးကပ်နေတတ်သူ ပေတရု ကိုယ်တိုင်လည်း ထို အကြောင်းကို နားမလည်၍ ခရစ်တော်က မိမိ၏ ခြေထောက်အား ဆေးမည်ပြုရာ တွင် ခြေထောက်ကို မဆေးဘဲ၊ လက်နှင့်ခေါင်းကိုသာ ဆေးပါဟု တောင်းဆိုခဲ့ဖူး ကြောင်းတွေ့ရသည်။ (ယော ၁၃း၄-၁၆)။

ခရစ်တော်သည် မိမိ လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းများကို ရှောင်ဖယ်၍ မနေ တတ်ပါ။ ဘုရားသခင် နိုင်ငံတော်၏ သားသမီးများ အကြောင်းကို ရဲဝံ့ ပြတ်သားစွာ ပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဘုရားသခင် နိုင်ငံတော်အကြောင်းကို တိတိကျကျ ဟောပြော ပါက အသက်အန္တရာယ်နှင့် ရင်ဆိုင်နိုင်ကြောင်း သူကောင်းကောင်းကြီး သိနေခဲ့သည်။ အမှန်မှာ ခရစ်တော်သည် ဘုရားသခင် နိုင်ငံတော်အကြောင်း ဟောပြောခြင်းဖြင့်

မိမိ၏ မေရှိယ ဖြစ်ခြင်းကို သက်သေပြရန် အလိုတော်ရှိသည်။ သူသည် မေရှိယ အမှန် ဖြစ်သော်လည်း (ဟေရှာယ ၅၂း၁၃)၊ မိမိကိုယ်မိမိ အောင်နိုင်သူအနေဖြင့် မမြင်ခဲ့ပါ။ ထိုသို့ မြင်မည့်အစား မိမိသည် အစတေးခံ၊ ပူဇော်သကာ အဖြစ်သာ ရှိနေကြောင်း သိရှိခဲ့သည်။ မိမိသည် အစတေးခံ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နေသော်လည်း မိမိ၌သာ ဖြောင့်မတ်ခြင်းနှင့် အမှန်တရား ရှိနေကြောင်း သက်သေပြခဲ့သည်။ စင်စစ် ဘုရားသခင်သည် အစတေးခံ သူများဘက်မှ အမြဲပင်နေတတ်သော ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ခရစ်တော် သွန်သင်ခဲ့သည်။ ခရစ်တော်သည် အစတေးခံ ပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် မိမိကိုယ်မိမိ မိတ်ဆက်ကာ ထိုတာဝန်ကို အသက်စွန့်သည့်အထိ သစ္စာရှိရှိ ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ အခြားသူများက သူ့ကို ရှုံးနိမ့်သူ အနေဖြင့် မြင်ခဲ့ကြသော်လည်း သူ၏ သေဆုံးခြင်းကို အောင်မြင်ခြင်း အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲပစ်ခဲ့ပါသည်။

ယေရှုခရစ်တော်ကို တချို့က ပရောဖက် အတုအယောင် ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့ကြသည် (လုကာ ၄း၂၄)။ သို့သော် သူသည် ရဲရင့်သော ပရောဖက် တစ်ပါးဖြစ်ခဲ့သည်။ ဝိညာဉ်တော်နှင့် ပြည့်ဝသော ပရောဖက် ဖြစ်သည်။ ပရောဖက်တို့သည် မိမိတို့ နေထိုင်သော လူ့ အသိုင်းအဝိုင်း၊ မိမိတို့ နိုင်ငံ၊ မိမိတို့၏ ဘာသာရေး သွန်သင်ချက်တို့ကိုသာ ဝေဖန်ကြသည်။ အခြားသော ဘာသာတရားများ၊ နိုင်ငံတို့နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတို့ကိုမူ မဝေဖန်ကြပါ။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောပါက အခြား ဘာသာဝင်များကို လည်းကောင်း၊ အခြား နိုင်ငံတို့ကိုလည်းကောင်း ဝေဖန်သူကို ပရောဖက်ဟု မခေါ်ပါ။ မှန်သော ပရောဖက်တို့သည် မိမိတို့နိုင်ငံ၏ ခေါင်းဆောင်များ၊ ယင်းတို့၏ အပြုအမူများကိုသာ ဝေဖန်ကြသည်။ ပြောပြကြသည်။ ထိုသို့ ဟောပြောကြသဖြင့် ဓမ္မဟောင်းခေတ်က တချို့သော ပရောဖက်တို့သည် ရှင်ဘုရင်တို့၏ သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ကြရသည်။ ထိုအကြောင်းကို ယေရှုခရစ်တော် ကောင်းကောင်းကြီး သိနေမည်မှာ သေချာပါသည်။ သို့သော် သူသည် ဘုရားသခင်ထံမှလာသည့် ကြီးမားသော သတ္တိရှိသော ပရောဖက် ဖြစ်ပေသည်။

eddd/zwfwfwao mya&mzuf

ပရောဖက်တို့သည် ဗေဒင်ဆရာများကဲ့သို့ အနာဂတ်တွင် ဖြစ်ပျက်မည့် ကိစ္စများကိုသာ ဟောပြောကြသည် မဟုတ်ပါ။ မိမိတို့ ခေတ်အခြေအနေကိုလည်း နိမိတ်ဖတ်နေကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ မိမိတို့အချိန်တွင် ဖြစ်ပျက်နေသော လောကီသမိုင်း၏ အမှတ် လက္ခဏာတို့အပေါ် အာရုံစိုက်လေလေ၊ မိမိတို့ နေထိုင်သည့် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေးနှင့် ဘာသာရေးတို့၏ ယိုယွင်းနေမှုများသည် မည်သည့်ဖက်သို့

ဦးတည်ကာ ရွေ့နေသည်ကို ပို၍ သတိပြုမိလေလေ ဖြစ်ကြသည်။ အခြားသော ပရောဖက်များကဲ့သို့ ယေရှုခရစ်တော်သည်လည်း မိမိနေထိုင်သည့် ရောမအစိုးရ၏ နိုင်ငံရေးကို သေချာစွာ လေ့လာထားမည် ဖြစ်သည်။ အစ္စရေး လူမျိုးတို့သည် ပညတ်တော်အား မလိုက်နာပါက အီဂျစ် လူမျိုးများ၊ ဂါနာ အမျိုးသားများ၊ ဘာဘီလုန် အမျိုးသားများ၊ ပါရှား အမျိုးသားများ၏ ဖိနှိပ်ခြင်းခံရမည် ဖြစ်ကြောင်း ပရောဖက်များက သတိပေးခဲ့သည်ကိုလည်း မှတ်မိကြမည် ဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုနိုင်ငံတို့ သည်လည်း တစ်နေ့နေ့ တစ်ချိန်ချိန်မှာ ကျဆုံးကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဟောပြောခဲ့ကြသည်ကိုလည်း သတိရကြမည် ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မျိုးတွင် ပရောဖက်တို့သည် ဘုရားသခင်၏ လက်ညှိုးညွှန်ပြနေမှုကို သိရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်။ (လုကာ ၁၉း၄၂-၄၄)။

ဂျူးလူမျိုးများ အတွက် ယေရုရှလင်မြို့ပျက်စီးခြင်းသည် မိမိတို့၏ ဘာသာ၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် နိုင်ငံ ပျက်စီးခြင်းကဲ့သို့ ခံစားကြသည်။ ခရစ်တော်သည် ယေရုရှလင်မြို့ကို ကြည့်ကာ မျက်ရည်ကျခဲ့ဖူးသည်။ ဤနေရာတွင် ယေရုရှလင်မြို့ ပျက်စီးရမည့် အရေးထက် ရောမ အစိုးရလက်ဖြင့် အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးသူငယ်တို့ ခံစားရမည့် အရေးသည် ကြောက်မက်ဖွယ်တစ်ခုအဖြစ် ရှုမြင်ခဲ့သည်။ သူ့ခေတ်က လယ်သမားများ ဆန္ဒပြနေချိန်တွင် မိမိကိုယ်တိုင်လည်း လူထုအကြားတွင် ရှိနေသောကြောင့် ထိုကိစ္စကို ကောင်းကောင်းကြီး သိခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က လယ်သမားများနှင့် ငါးဖမ်းသမားများသည် ရိုးရိုး လယ်သမား ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။[5] သာမန် လယ်သမားများသည် ဆင်းရဲကြသည် သာမက ဖိနှိပ်ခြင်းခံနေကြရသူများ၊ မိမိတို့၏ အခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံးနေကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့အပြင် သူတို့သည် အဆမတန်မြင့်မားသော မြေခွန်ယာခွန်တို့ကို ငွေရှင်ကြေးရှင်တို့အား ပေးဆောင်နေကြရသည်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ သူတို့သည် အကြွေး ပင်လယ်တွင် နစ်မျောကြလျက် မိမိတို့၏ ဘဝနိဂုံး ချုပ်ခဲ့ကြလေတော့သည်။ လယ်သမားတို့ သည် မိမိတို့၏ အခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးနေကြခြင်းကို အစိုးရအား တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ သို့သော် အားကြီးသူ မှန်တတ်သည် ဆိုသည့်အတိုင်း သူတို့၏ တောင်းဆိုမှုများသည် သဲထဲ ရေသွန်သည့်အလား အရာမရောက်ဘဲ ချမ်းသာသူတို့၏ ဖိနှိပ်ခြင်းနှင့်သာ ကျေနပ်ခဲ့ကြရတော့သည်။ သူတို့သည် အာဏာမဲ့၊ အကူအညီမဲ့ နေသူများသာ ဖြစ်ကြသည်။ ဂါလိလဲနယ်တစ်ဝိုက် လယ်သမားထုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် လူထုကြီးသည် သိုးထိန်း မရှိသော သိုးစုများနှင့်တူသည်ဟု ခရစ်တော်ပြောခဲ့သည်။ (မဿဲ၊ ၉း ၃၆)။

---

၅ Dominic crossan, *The Historical Jesus: The Life of a Mediterranean Jewish Peasant* (Edinburgh: T& T Clark, 1991), 145.

ဘဝလုံခြုံမှု မရှိခြင်း၊ လွတ်လပ်မှုများ ကင်းမဲ့နေခြင်းတို့ကြောင့် ဘာသာရေး နယ်ပယ်တွင် အသစ်အသစ်သော ဘာသာတရား ခံယူမှုများ၊ အသစ်အသစ်သော အတွေးအခေါ်များ ထွက်ပေါ်စေတတ်သည်။ လူတိုင်းသည် ဘုရားသခင်၏ အလိုတော် အတိုင်း နေထိုင် အသက်ရှင်ရမှာထက် မိမိတို့ အသက်ရှင်နိုင်ရေး အတွက်သာ ပိုအာရုံ စိုက်လာတော့သည်။ ဘာသာရေး လုပ်စားနေကြသော၊ မိမိကိုယ်မိမိ ဖြောင့်မတ်သူဟု ယူဆနေကြသော ဖာရိရှဲတို့သည် လယ်သမားတို့၏ နက်ရှိုင်းသော ရင်တွင်းက နာကျင်ခံစားမှုကို လုံးဝ သိရှိကြဟန် မရှိကြပေ။ ထိုအခြင်းအရာကို သိမှတ်တော်မူသော ခရစ်တော်သည် ဘက်ပေါင်းစုံ၌ အနာတရ ဖြစ်နေကြသော လယ်သမားတို့၏ အလိုအပ် ဆုံးသောအရာမှာ ကုသခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆဟန်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် လယ်သမားတို့နှင့် အတူနေကာ သူတို့၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်စွက်ပေးခဲ့သည်။ ခရစ်တော်က မိမိ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ညွှန်းလျက် "နားပင်းသူတို့သည် ကြားနိုင်ကြပြီ။ ခြေဆွံ့သူ တို့လည်း လမ်းလျှောက်နိုင်ကြပြီ။ အနူရောဂါသည်များလည်း သက်သာခွင့် ရကြပြီ။ မျက်ကန်းတို့လည်း မြင်နေကြပြီ။ သေသူများကိုပင် ရှင်ပြန်ကာ ထမြောက်ကြပြီ။ ဆင်းရဲသားများလည်း သတင်းကောင်း ကြားခဲ့ကြပြီ။ ဤ အမှုအရာများကို ယောဟန် အား သွားပြောကြလော့" ဟုဆိုသည်။ (မဿဲ ၁၁း၄-၅)။ ခရစ်တော်သည် ဟောပြောသည့် အတိုင်း ဂါလိလဲနယ်တစ်ဝိုက် သွားရောက်ကာ အမျိုးမျိုးသော ရောဂါသည် များအား ကုသပေးခဲ့သည်။

c&pfawmf\ ppfrSaom vwfvyfjcif;

လွတ်လပ်ခြင်းသည် ဖြစ်တည်ခြင်း ဇာစ်မြစ်သို့ ရောက်ရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ခရစ်တော်၏ လွတ်လပ်ခြင်းသည် သူ့ဖြစ်တည်ခြင်း၏ အရင်းအမြစ်သို့ ရောက်ရှိခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုလွတ်လပ်ခြင်းမျိုးကို သူ့တပည့်တော်များအား အရယူကြရန် တိုက်တွန်းခဲ့ သည်။ ခရစ်တော်သည် အမှန်တကယ် လွတ်လပ်သူဖြစ်သည်။ ယဉ်ကျေးမှု၊ အစဉ်အလာ၊ ဓလေ့ထုံးစံများ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၏ အပေါ်တွင် သူရှိနေခဲ့သည်။ သူ့အတွက် သန့်ရှင်းသောအရာ၊ မသန့်ရှင်းသော အရာဟူ၍ ခွဲခြားခြင်း မရှိပါ။ အဆင်းရဲ ဆုံးသော သူကိုချစ်သကဲ့သို့ သူဌေးလူငယ်ကိုလည်း ချစ်သည်။ မကောင်းသော အမျိုးသမီးကိုလည်း သနားကြောင်း ပြသခဲ့သည်။ ထိုကြောင့် ခရစ်တော်အား သေရည်သေရက် မူးယစ်သူ၊ အခွန်ခံတို့နှင့် မကောင်းသောသူများအား ပေါင်းဖော်သူ အဖြစ် ဝေဖန်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။ (မဿဲ၊ ၁၁း၁၆-၁၉)။

ခရစ်တော်၏ အစစ်အမှန် လွတ်လပ်ခြင်းသည် သူ့အား အကြောက်တရားကင်းမဲ့စေသည်ဟု ဆိုသည်။ [၆] ဗိမာန်တော်၏ အတွင်းနှင့်အပြင်တို့တွင် လူအပြည့်စည်ကား သိုက်မြိုက်စွာဖြင့် ကျင်းပနေသောပွဲ၊ ထိုပွဲသို့ တက်ရောက်သူများ၏ ပျော်ရွှင်မှုအထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်နေကြချိန်၊ ထိုပွဲအား အနှောက်အယှက် တစ်စုံတရာ ပေးသူရှိပါက ဖမ်းဆီးခွင့် အမိန့်အပြည့်အဝ ရရှိသူ လုံခြုံရေး ဝန်ထမ်းရဲများ အထပ်ထပ်တပ်လှန့်ထားသော်လည်း ငွေလဲလျက် ရောင်းဝယ် ဖောက်ကားသူများနှင့် မသမာသောနည်းအားဖြင့် စီးပွားရှာနေသူများအား မညှာမတာ တုတ်ဖြင့် ရိုက်နှက်ကာ မောင်းထုတ်ခဲ့ကြသည်မှာ ခရစ်တော်၌ သာမန်ထက်လွန်သော သတ္တိရှိနေခြင်းကို ပြသခဲ့သည်။

ထိုခေတ်က ဘာသာရေး နယ်ပယ်တွင် အာဏာအမြင့်ဆုံး ရရှိသူ ယဇ် ပုရောဟိတ်က သူ့အား စွပ်စွဲထားသည့် အချက်များသည် မှန်ကန်မှု ရှိ မရှိ မေးမြန်းနေချိန်တွင်ပင် တစ်စုံတစ်ရာ မတုံ့ပြန်ဘဲလျက် နှုတ်ပိတ်ကာ ရှိနေခဲ့သည်မှာ သူ့၏ လွတ်လပ်ခြင်းကို ပြသခြင်းဖြစ်ပါသည်။ (မာကု၊ ၁၄း ၆၁)။ သူ၏ သေရေးရှင်ရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်နိုင်သူ အလွန် ကြမ်းကြုတ်သော ရောမ ဘုရင်ခံ ပိလတ်မင်းရှေ့တွင် မတုန်မလှုပ်ဘဲ နေပြခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ခရစ်တော်သည် မည်သူ့တစ်ဦး တစ်ယောက်ကိုဖြစ်စေ၊ မည်သည့်အရာကို ဖြစ်စေ၊ စွဲလမ်းခြင်း မရှိပါ။ [၇] မိမိခန္ဓာကိုယ်ပင် သူ့၏သာသနာအတွက် ပေးဆပ်ဖို့ မနမြောခဲ့သော ခရစ်တော်ဖြစ်သည်။ သူ၏ လွတ်လပ်ခြင်းသည် အတိုင်းအဆ မရှိပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အတိုင်းအဆ မရှိသော ချစ်ခြင်းပိုင်ရှင် ခမည်းတော်၌ ယုံကြည်ခြင်း အပြည့်အဝ ထားရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

■

၆ George M.Soares-Prabhu, *The Dharma of Jesus* (Maryknoll, NY: Orbis, 2001), 87-91.

၇ Nolan, *Jesus Today*; A Spirituality Radical Freedom, p.136.

t ce; (3)

atmifqef;pkMunf

atmifqef;pkMunf[1] \aemufcHrsdK;tu©0f

အန်တီစုသည် အဘ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း [2] နှင့် အမိ ဒေါ်ခင်ကြည် [3] တို့မှ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသန့်စင်ပါသည်။ သူမ၌ မွေးချင်း မောင်နှမ ၃ ယောက် ရှိပါသည်။ အန်တီစု၏ အစ်ကိုအကြီးဆုံးမှာ အောင်ဆန်းဦး [4] ဖြစ်ပြီး ၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ဖွားမြင်ပါသည်။ ဒုတိယ အစ်ကိုမှာ အောင်ဆန်းလင်း ဖြစ်ပြီး ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ မေလ (၁၀) ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားပါသည်။ အန်တီစု နှစ် နှစ်သမီး အရွယ် ရှိနေချိန် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့ တွင် သူမ ချစ်လှစွာသော ဖေဖေ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် မသမာသူတို့၏ ရက်စက်စွာ လုပ်ကြံခြင်းကို ခံရရှာသည်။ အန်တီစု၏ ဖေဖေ ဗိုလ်ချုပ် လုပ်ကြံခံရပြီးချိန်မှစ၍ သူမ၏ မေမေဒေါ်ခင်ကြည်က မိခင်ကောင်းပီသစွာ မိသားစုကိစ္စ အဝဝတို့ တာဝန်ကို ယူကာ ဦးစီးခဲ့သည်။

---

၁ ကမ္ဘာ့ ငြိမ်းချမ်းရေး နိုဗယ်ဆုရှင် အောင်ဆန်းစုကြည်အား ရိုသေသောအားဖြင့် အန်တီစုဟု ခေါ်ပါသည်။

၂ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အဘ ဦးဖာနှင့် အမိ ဒေါ်စုတို့၏ အငယ်ဆုံးသောသား ဖြစ်ပါသည်။ ရှု၊ ပေါ်ပြူလာ ဂျာနယ် အမှတ်စဉ် (၁၇)၊ ၂၀၀၅။

၃ ဒေါ်ခင်ကြည်သည် မြောင်းမြမြို့မှ ဦးဘိုးညင်းနှင့် ဒေါ်ဖွားစုတို့၏ အဋ္ဌမမြောက် သမီးဖြစ်ပါသည်။ ရှု၊ ဇေယျာဇော်၊ *စေတနာမိခင် ဒေါ်ခင်ကြည်* (ရန်ကုန်၊ မဇ္ဈိမစာပေ၊ ၂၀၁၁)၊ ၃၃။

၄ အောင်ဆန်းဦးသည် အမေရိကန်နိုင်ငံသား ခံယူကာ အမေရိကန်နိုင်ငံ San Diego Califonia မြို့တွင် နေထိုင်လျက် ရှိပါသည်။

ဒေါ်ခင်ကြည်သည် သူမ၏ ချစ်လှစွာသော ခင်ပွန်း၊ နိုင်ငံတော် လွတ်လပ်ရေး ဖခင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် ကျဆုံးသွားသဖြင့် မုဆိုးမတစ်ဦး အနေဖြင့် မိသားစု တစ်ခုလုံး တာဝန်ယူရမည် ဖြစ်သဖြင့် ယခင်က မိမိ လုပ်ခဲ့ဖူးသော သူနာပြုအလုပ်ကို ပြန်လုပ်ဖို့ စိတ်ကူးခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ဦးနု အစိုးရက မေမေကြီးအား လူမှုဝန်ထမ်း ဦးစီးဌာန၏ ဒါရိုက်တာ အနေဖြင့် နိုင်ငံ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်စေခဲ့ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ် လုပ်ကြံခံရ၍ ဝမ်းနည်းလျက် ပူဆွေးသောက ရောက်နေချိန်၌ အန်တီစုတို့ မိသားစုတွင် မျှော်လင့်မထားသော ဝမ်းနည်းခြင်းတစ်ခု နောက်ထပ် ကျရောက်လာပြန်သည်။ ယင်းမှာ အန်တီစု အလွန်ချစ်သော အစ်ကို၊ ဒေါ်ခင်ကြည်၏ ဒုတိယသား အောင်ဆန်းလင်းသည် မိမိတို့ နေထိုင်ရာ အိမ်ဝင်းရှိ ရေကန်နားတွင် ဆော့ကစားနေစိုက် မတော်တဆဖြင့် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့ တွင် ရေကန်ထဲသို့ကျကာ သေဆုံးသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ အောင်ဆန်းလင်းသည် အန်တီစု အလွန်ချစ်သော အစ်ကို ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဒေါ်ခင်ကြည်အား အနီးကပ် နှစ်သိမ့် အားပေးသူမှာ တရားသူကြီးဟောင်း ဦးမြင့်သိန်း ဖြစ်ပါသည်။[5]

ararluD':cifunf

မေမေကြီး ဒေါ်ခင်ကြည်သည် ဦးဘိုးညင်းနှင့်ဒေါ်ဖွားစုတို့မှ မွေးဖွားပါသည်။ ဦးဘိုးညင်းသည် ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်ဖြစ်ပြီး၊ ဒေါ်ဖွားစုသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိခင်ကောင်း တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ အန်တီစု၏ အဖွား ဒေါ်ဖွားစုသည် သူမ၏ ခင်ပွန်း ဦးဘိုးညင်းက ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်တစ်ဦး အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားသည်ကို မနှစ်သက်ခဲ့ပေ။[6] သို့သော် ကာလကြာလာသောအခါ သူတို့၏ မိသားစုတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာ ကျင့်စဉ် နှစ်ခုတို့ကို ရောကာ ကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။ ဒေါ်ခင်ကြည်သည်လည်း သူမ၏ ဖေဖေကဲ့သို့ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် တစ်ဦး ဖြစ်ပြီး မြောင်းမြ နှစ်ခြင်း အသင်းတော်က အသင်းသူ ဖြစ်ပါသည်။[7] မေမေကြီးနှင့် ဗိုလ်ချုပ်တို့သည် ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် လက်ထပ်ခဲ့ကြသည်။ မေမေကြီးသည် ဗိုလ်ချုပ်ထက် အသက် သုံးနှစ် ပိုကြီးပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အများဆုံးရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင် မေမေကြီး ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့်

---

၅ Aung San Suu Kyi, *Freedom from Fear* (New York: Penguin Books: 1991),280.

၆ Jesper Bengtsson, *Aung San Suu Kyi: A Biography* (New Delhi: Thomson Press,2012), 50-55.

၇ ဆရာ ကျော်ညွှန့်အား ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၀ နေ့တွင် မေးမြန်းသည်။

လက်ထပ်ခဲ့သည်မှာ အလွန်စွန့်စားသည့် လက်ထပ်ခြင်း ဖြစ်ပေမည်။ မေမေကြီးသည် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ကျမ်းစာဖတ်သူ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ကျမ်းစာဖတ်ရာတွင် တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး အခန်းကြီး (၆) ခန်းပြီးသည့် အထိ ဖတ်လေ့ ရှိတတ်ပါသည်။ မေမေကြီး၏ အကြိုက်ဆုံး ကျမ်းပိုဒ်မှာ ဆာလံ၊ ၁၁၈း၈ "ထာဝရဘုရား၌ ခိုလှုံခြင်းသည် လူကို ကိုးစားခြင်းထက် သာ၍ ကောင်း၏" ဟု ဖြစ်သည်။ ဘုရားသခင်၏ မျက်နှာရသော သူ ဖြစ်ချင်သည်ဟု ဆိုသည်။ ကျမ်းစာတွင် ဖော်ပြထားသည့် ငါးထောင်သော လူအုပ်ကြီး တို့သည် ဝလင်စွာ အစာစားပြီးသောအခါ ခရစ်တော်သည် သူ့တပည့်တော်များအား ထိုသူတို့၏ စားကြွင်း စားကျန်တို့ကို စုစည်းစေခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့် ခရစ်တော်သည် သူ့တပည့်တော်များအား ထိုစားကြွင်းစားကျန်တို့ကို စနစ်တကျ စုစည်းခိုင်းသနည်းဟု ဆိုလျှင် ခရစ်တော်သည် ချွေတာသူ ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု မေမေကြီးက ဆိုသည်။ မေမေကြီး ကိုယ်တိုင်လည်း ခွက်ထဲရှိ လက်ဖက်ရည်အား အကုန်အစင် မသောက်ဘဲ အနည်းငယ် ချန်ထားခြင်း၊ ပန်းကန်ထဲက ထမင်းအား အကုန်အစင် မစားဘဲ ချန်ထားခြင်းတို့ကို မနှစ်သက်သူ ဖြစ်သည်။

မေမေကြီးက အရာရာတိုင်းအပေါ် သံယောဇဉ် လိုသည်ထက် ပိုမထား သင့်ဟု ဆိုသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းသည် သင့်၏ စိတ်ကို ချုပ်ကိုင်သွား ပါလိမ့်မည်။ အခြားသူများအား ပေးကမ်းဖို့ စိတ်လေးနေလိမ့်မည်ဟု ဆိုသည်။ စင်စစ် ပေးကမ်းခြင်းသည် ရယူခြင်းထက် သာ၍ မင်္ဂလာရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ မေမေကြီးသည် မိမိတို့ အိမ်သုံး စကားပြောဖုန်းခွက် အနီးတွင် ရယ်မောဖွယ်ကောင်းသော အရုပ်တစ်ခု တင်ထားပါသည်။ အကြောင်းမှာ တယ်လီဖုန်း ပြောနေချိန်တွင် အပြုံးမျက်နှာ ရှိတတ် အောင် တမင်တကာထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ အပြုံးမျက်နှာဖြင့် စကား ပြောပါက၊ သီချင်း သီဆိုပါက မိမိတို့၏ အသံသည် ပို၍ ချိုသာသည်ဟု ဆိုသည်။ မေမေကြီးသည် သူမ နှစ်သက်ရာ ဓမ္မသီချင်းများကို ကျောင်းသုံး ဗလာစာအုပ် ၆ အုပ် တွင် တစ်အုပ်လျှင် ၆ ပုဒ်စီ ကူးကာထားခဲ့လေ၏။ ခရစ်ယာန် မိတ်ဆွေများ လာရောက် လည်ပတ်ကြသောအခါ ထိုသီချင်းများကို အတူတကွ သီဆိုလေ့ရှိကြသည်။ အန်တီစု ကိုယ်တိုင်က "ကျမ မေမေ အသက်ရှင်တုန်းကဆိုရင် နှစ်တိုင်းလိုလို ခရစ္စမတ် သီချင်း လာဆိုကြတယ်" ဟု ဆိုပါသည်။[၈] မေမေကြီးသည် သူမ၏ ဖေဖေ သွန်သင်ပေးခဲ့သော "ဆုလာတောင်းပေးသူများအား လက်ချည်းသက်သက် မပြန်ခိုင်းရ" ဟူသည်ကို အစဉ်အမြဲ လိုက်နာ ကျင့်သုံးခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ မေမေကြီး မကွယ်လွန်မီ အချိန်အထိ

---

၈ Aung San Suu Kyi, *Letters from Burma* (New York: Penguine Books, 1996), 32.

ယုဒသသန် အသင်းတော်မှ သင်းအုပ်ဆရာကြီး သိက္ခာတော်ရ ဒေါက်တာ အေကိုလေးက ပွဲတော်ကို လစဉ်မှန်မှန် သွားပေးလေ့ ရှိသည်။

rSwfcsuf/

(အထက်ပါ မေမေကြီးအကြောင်းကို သိက္ခာတော်ရ ဒေါက်တာ အေကိုလေး၏ ကတော် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားသော "မေမေကြီး" ဟူသော စာစုမှ တချို့ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြန်လည် ဖော်ပြခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။ သိက္ခာတော်ရ ဒေါက်တာ အေကိုလေး၏ ကတော်မှာ ဗိုလ်ချုပ်၏ မိတ်ဆွေ ဗိုလ်မှူးချုပ် စောကြာဒိုး၏ တူမ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်မှာ မေမေကြီး ဒေါ်ခင်ကြည်သည် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် တစ်ဦး အနေဖြင့် နိုင်ငံတော် ဖခင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်နှင့်အတူ မည်သို့မည်ပုံ ခွန်အားယူကာ ဘဝ တည်ဆောက်ခဲ့သည်များကို စာရေးသူ အနေဖြင့် အတတ်နိုင်ဆုံး လေ့လာခဲ့ရပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်နှင့် မေမေကြီးတို့ ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးတွင် စတင် တွေ့ဆုံခဲ့ကြပုံ၊ လက်ထပ်ခဲ့ကြပုံ အကြောင်းတို့ကို အကျယ်တဝင့် ရေးသားထားသော ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဒေါက်တာ မြင့်ဆွေ၏ "မှတ်မိသေးတယ်၊ ဂျပန်ခေတ် ဆေးရုံကြီးဝယ်" ဟူသော စာအုပ်ကို နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် ဖတ်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် နိုင်ငံတော်၏ မိခင်ကြီး ဖြစ်နေသဖြင့် သူမ လုပ်ဆောင်ရသည့် တာဝန်သည် ကြီးလေးလွန်းသည်ကား တစ်ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ အများဆုံး နေထိုင်ရာ နိုင်ငံဖြစ်သည်က တစ်ကြောင်းတို့ကြောင့် ထိုကဲ့သို့သော စာရေးသူ လိုချင်သော အချက်များအား ရှာဖွေ စုဆောင်းနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ မေမေကြီး၏ ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပိုပြည့်စုံသော အချက်အလက်များကို နောင်လာနောင်သားများက တာဝန်သိစွာ ဆက်လက် ရှာဖွေသင့်ပါသည်။)

ဒေါ်ခင်ကြည်သည် ဦးနု အစိုးရခေတ် ၁၉၆၀ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ မြန်မာနိုင်ငံ သံအမတ် အနေဖြင့် တာဝန်ပေးခြင်းခံရသည်။ ထိုသို့ တာဝန်ပေးရခြင်းမှာ ထိုအချိန်က အိန္ဒိယ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်သူ နီရူး အစိုးရကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ၉ အန်တီစုသည် မေမေနှင့်အတူ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ သွားရောက်စဉ်တွင် အသက် ၁၅ နှစ် ရှိနေပြီ ဖြစ်သဖြင့် အခြေခံ မူလတန်းပညာနှင့် အလယ်တန်းပညာတို့ကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် သင်ယူခဲ့ပါသည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်ခင်ကြည်သည် သံအမတ် တာဝန် ပြီးဆုံးသွားသည် ဖြစ်၍ အမိ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာကာ ယခု အန်တီစု နေထိုင်သော အင်းယားလမ်းရှိ နေအိမ်တွင် နေထိုင်ခဲ့သည်။ ဒေါ်ခင်ကြည်သည် ၁၉၈၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ (၂၇) ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သွားရှာသည်။ သူမ၏ ရုပ်ကလာပ်ကိုမူ ရွှေတိဂုံ ဘုရားလမ်းရှိ

၉ Aung San Suu Kyi, *Freedom from Fear,* P.181.

ငြိမ်းချမ်းရေး ဖခင်ကြီး ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းနှင့် သီပေါမင်း၏ မိဖုရားခေါင်ကြီး စုဖုရားလတ်၏ ဂူအကြားတွင် သင်္ဂြိုလ်ခဲ့သည်။ [10]

အိန္ဒိယတွင် မေမေကြီးနှင့်နေစဉ် အန်တီစုသည် အစ ပထမတွင် ကက်သလစ်ကျောင်းဖြစ်သော Jesus Covent နှင့် Mary School တို့တွင် ပညာ သင်ယူခဲ့ပါသည်။ ထိုနောက် Lady Sri Ram College တွင် ဆက်လက် ပညာသင်ကြားပါသည်။ အန်တီစုတို့ အိန္ဒိယတွင် နေထိုင်စဉ် ကာလတွင် အိန္ဒိယရှိ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ အတွင်းဝန်မင်းကြီး Lord Gore-Booth နှင့် ဇနီးတို့သည် ဒေါ်ခင်ကြည်တို့ မိသားစုနှင့် အလွန် ခင်မင်ခဲ့ကြပါသည်။ အကြောင်းမှာ Lord Gore-Booth သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် သံအမတ် အဖြစ်လာရောက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသူ ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့်လည်း အန်တီစုသည် အင်္ဂလန်သို့ ပညာသင်ယူဖို့ သွားရောက်သောအခါ Lord Gore-Booth မိသားစုတို့နှင့် အကျွမ်းတဝင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ အန်တီစု အိန္ဒိယတွင်နေစဉ် မသန်းအေး ဆိုသူ မြန်မာအမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် တွေ့ဆုံကာ မိတ်ဆွေ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ မသန်းအေးသည် ဂျပန်စစ်ရှောင် အမျိုးသမီး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်မှစကာ မသန်းအေးနှင့် အန်တီစုတို့သည် မကြာခဏဆိုသလို တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ မသန်းအေးသည် အန်တီစု၏ လူငယ်ဘဝ လမ်းပြ တစ်ဦးကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု Jesper Bengtsson က ဆိုသည်။ [11] မသန်းအေးသည် ၁၉၁၀ ခုနှစ်လောက်က သာသနာပြုကျောင်းတွင် နေခဲ့သူ ကျောင်းသူဟောင်းတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်တို့ခေတ်တွင် သူမသည် နိုင်ငံကျော် အဆိုတော်တစ်ဦး ဖြစ်ပြီး ဗိုလ်ချုပ် ကိုယ်တိုင်လည်း သူမ၏ အသံကို နှစ်သက်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုကြောင့် အန်တီတို့နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ပြန်လည် တွေ့ဆုံသောအခါ အလွန် ရင်းနှီးပြီးသား ဖြစ်ပါသည်။ အန်တီစုသည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ အောက်စဖို့ဒ်ရှိ အမျိုးသမီး ကောလိပ်ဖြစ်သည့် St. Hugh College တွင် ၁၉၆၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၇ ခုနှစ်အထိ ပညာသင်ယူပါသည်။ ထိုကောလိပ်မှ ဖီလော်ဆိုဖီ၊ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေး ပညာရပ်များကို သင်ယူခဲ့ပါသည်။ [12] အန်တီစုသည် တက္ကသိုလ်ပညာ သင်ကြားခြင်းကို ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ပြီးဆုံးခဲ့ပါသည်။

အန်တီစုသည် ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်းဟောင်း အင်္ဂလိပ်လူမျိုး မိုက်ကယ်အဲရစ်နှင့် လက်ထပ်ခဲ့ပါသည်။ အမှန်မှာ အန်တီစုက နိုင်ငံခြားသား အဲရစ်နှင့် လက်ထပ်ခြင်းကို မေမေ ဒေါ်ခင်ကြည်က မနှစ်သက်ပေ။ ထိုကြောင့် အန်တီစုနှင့် အဲရစ်တို့သည် Paul Patricia Gore Booth တို့၏ နေအိမ်၌

၁၀ ဖေဃျဖော်၊ *စေတနာ မိခင် မဟာသီရိဓမ္မ ဒေါ်ခင်ကြည်*၊ ၁၈၄။

၁၁ Jesper Bengtsson, p.109.

၁၂ Aung San Suu Kyi, *Freedom from Fear*, 304, 320.

လက်ထပ်ကြချိန်တွင် ဒေါ်ခင်ကြည်နှင့် သူမ၏ အစ်ကိုအောင်ဆန်းဦးတို့ မတက်ရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ [13] အဲရစ်နှင့် အန်တီစုတို့ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာချိန်မှသာ သူတို့၏ လက်ထပ်ခြင်းကို လက်ခံခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မိုက်ကယ်အဲရစ်သည် တိဗက် ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် အရှေ့တိုင်းပညာရှင် အနေဖြင့် တိဗက်ရှိ Bhutan တွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၆၉ ခုနှစ်မှစ၍ အန်တီစုသည် ကုလသမဂ္ဂတွင် ၃ နှစ်တာ အမှုထမ်းခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်း နှစ် နှစ်၌ ဘတ်ဂျက် ပြုစုရေးဌာနတွင် အကြံပေး ကော်မတီကို အထောက်အကူပြုသော အဖွဲ့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ [14] ထိုအချိန်တွင် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် မြန်မာနိုင်ငံသား ဦးသန့် ဖြစ်ပါသည်။ (၁၉၈၅-၈၆) ခုနှစ်များတွင် အန်တီစုသည် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုတက္ကသိုလ်မှ ကမ်းလှမ်းသော စကော်လာရှစ်ကို လက်ခံကာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်သော မြန်မာ့ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲတွင် ဂျပန်တို့ ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့သော အခန်းကဏ္ဍအား သုတေသနပြုသည့် လုပ်ငန်းတွင် ပါဝင် လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုကြောင့် ဂျပန်နိုင်ငံတွင် နေထိုင်စဉ်အတွင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် သိကျွမ်းခဲ့သူ ဂျပန်လူမျိုးများနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ [15]

စာတမ်း ရေးသားခြင်း တာဝန်ပြီးဆုံးသောအခါ အန်တီစုသည် သူမ ခင်ပွန်းရှိရာ အိန္ဒိယမြောက်ပိုင်း ဆင်းမလားသို့ သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတို့၏ ကိုလိုနီ အတွေ့အကြုံတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ကာ စာတမ်း တစ်ခုကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ရေးသားခဲ့ပါသေးသည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ နယူးဒေလီမြို့ရှိ Indian Institute of Advanced Studies တွင် ပညာရှင် တစ်ဦးအနေဖြင့် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်မလာမီ အန်တီစုသည် (London School of Oriental and African Studies) တွင် အင်္ဂလန်ရှိ အရှေ့တိုင်းပညာနှင့် အာဖရိက ပညာများ လေ့လာရန် နာမည်စာရင်း ပေးသွင်းကာ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာရသည့် အချိန်မှာပင်လျှင် ထိုအစီအစဉ်ကို လုပ်နေဆဲဖြစ်သည်။ အန်တီစုသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အကြောင်းကို ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် လည်းကောင်း၊ ခေတ်သစ် မြန်မာ့စာပေ (Modern Burmese Literature) ကို ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် လည်းကောင်း၊ ဆောင်းပါးရှည်များအဖြစ် ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့ပါသည်။ [16] အန်တီစုသည် ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် ဒေါက်တာဘွဲ့ကို ဆွတ်ခူးနိုင်ခဲ့သည်။ [17] ၁၉၈၉ ခုနှစ်ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့မှစ၍ နေအိမ်တွင်

၁၃ Jesper Bengtsson, 134.

၁၄ Aung San Suu Kyi, *Freedom from Fear,* P.284.

၁၅ Ibid., 304 - 305.

၁၆ Ibid., p.305.

၁၇ ဖေကံကောင်း၊ *အောင်ဆန်းစုကြည်ဘာလဲ၊ အောင်ဆန်းစုကြည် ဘယ်လဲ* (ရန်ကုန်၊ သတင်းစာနှင့် စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်း၊ ၁၉၉၇)၊ ၂၃၈။

အကျယ်ချုပ် ချခံရသူ အဖြစ်နေကာ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ပြန်လည် လွတ်မြောက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ အကျယ်ချုပ်ဖြင့် မိမိနေအိမ်တွင် နေစဉ်အတွင်း ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး နိုဗယ်ဆု ချီးမြှင့်ခြင်းခံရပါသည်။

atmifqefjpkunfrefmEdkifiHa&muf&Sd&ef taMumif;t&if;

အမှန်မှာ ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် အန်တီစု မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိလာရခြင်းသည် မြန်မာ့နိုင်ငံရေး အခင်းအကျင်းထဲသို့ ဝင်ရောက်ရန်အတွက် ရောက်ရှိလာခြင်း မဟုတ်ပေ။ သူမ ချစ်လှစွာသော မေမေ ဒေါ်ခင်ကြည် အလွန် အပြင်းဖျားနေသဖြင့် သူ့မေမေအား ပြုစုရန်အတွက် ရောက်လာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန် မတိုင်မီ ဒေါ်ခင်ကြည်သည် မျက်လုံးနှစ်ဖက် အတွင်းတိမ်ကြောင့် လန်ဒန်သို့ သွားရောက် ကုသခဲ့သည်။

လန်ဒန်မှပြန်လာ၍ ၁၀ လလောက် ကြာသောအခါ ရုတ်တရက် ဆိုသကဲ့သို့ ပြင်းထန်သော လေဖြတ်ခြင်း ဝေဒနာခံစား ခဲ့ရရှာသည်။ ထိုသတင်းကြောင့် အန်တီစုသည် အထုပ်အပိုးဆွဲကာ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။[18] မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်လျှင် ရောက်ချင်း သူမ မြင်နေရသည့် မြင်ကွင်းဖြစ်စဉ်များက သူမအား နိုင်ငံရေး အခင်းအကျင်းသို့ ပါဝင်လာရန် ဖိတ်ခေါ်နေသည့်အလား ခံစားခဲ့ရသည်။ လွတ်လပ်မှုနှင့် ပြည့်စုံသော နေထိုင်မှုဘဝ စနစ်တို့ကို တောင့်တဆာငတ်ပြီး ထိုအရာများတို့ကို မိမိတို့ အစိုးရအား လုပ်ဆောင်ပေးပါရန် ဆန္ဒပြ တောင်းဆိုနေကြသော ကျောင်းသူ ကျောင်းသား များနှင့် လူထုတွေ အကြောင်းကို သိရသည်။ ထိုကဲ့သို့ တောင်းဆိုနေခြင်းကို လက်မခံ သည့်အပြင် ဆန္ဒဖော်ထုတ်နေသူများအား တုတ်များ၊ လက်နက်များဖြင့် ရိုက်နှက် နေကြသည့် ရဲများနှင့် ပြည်သူများအကြား ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ပဋိပက္ခအရှိန်သည် ထိန်းမရ သိမ်းမရ ဖြစ်နေသည်ကို အန်တီစု ကောင်းမွန်စွာ သတိပြုမိ၏။ မိမိတို့ လိုချင် သော အရာများအား ဆန္ဒပြကာ တောင်းဆိုနေကြသော ပြည်သူလူထုအပေါ် သနား ညှာတာခြင်း ကင်းမဲ့လျက် တုတ်များ၊ လက်နက်များသုံးကာ အကြမ်းဖက် နှိမ်နင်း နေသော အစိုးရမင်းတို့ အပေါ် နာကြည်းနေမိသည်။ ထိုပဋိပက္ခသည် အန်တီစု မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်မလာမီ မတ်လမှ စတင်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ သူမ ရောက်ရှိချိန်ဆိုလျှင် မိမိတို့ဆန္ဒကို ထုတ်ဖော်နေသူ ပြည်သူများထဲမှ လူငယ်လူရွယ်များ အယောက် (၂၀၀) ခန့် အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

၁၈ (နိုင်ဦး မြန်မာပြန်) *အာဏာမဲ့သူ၏ အာဏာ (သို့) အောင်ဆန်းစုကြည်* (ရန်ကုန်၊ ယဉ်မျိုးစာပေ၊ ၂၀၁၂)၊ ၅၃။

သို့သော် ထိုအချိန်တွင် အန်တီစု၏ မေမေ ကျန်းမာရေးမှာ နောက်ဆုံး အဆင့်သို့ ရောက်နေသောကြောင့် မေမေကြီး၏ နောက်ဆုံးသော အချိန်သည် နေ့လား၊ ညလားဆိုကာ ရင်တထိတ်ထိတ်ဖြင့် စောင့်နေရသည့် အချိန်မျိုးဖြစ်သည်။ မေမေ့ အနားမှ တစ်လက်မပင် စွန့်ခွာ၍ မရကြောင်း အန်တီစု ကောင်းကောင်းကြီး သိနေခဲ့ သည်။ မေမေ့အတွက် စိတ်သောက ဖြစ်နေသကဲ့သို့ မိမိတို့ ယုံကြည်ချက်များကြောင့် အသက်များကိုပင် မနမြောဘဲ အသက်များ စွန့်နေကြသော အပြစ်မဲ့ ပြည်သူများကို လည်း အလွန်စာနာမိသည်။

ကျန်တစ်ဘက်မှာတော့ အပြစ်မဲ့ပြည်သူ လူထုတို့အတွက် အကာအကွယ် မဖြစ်သည့်အပြင် ထိုသူတို့အပေါ် ကြမ်းတမ်းစွာသတ်ပုတ်နေကြသည့် အုပ်ချုပ်သူတို့ အပေါ် ကရုဏာဒေါသ ထွက်နေမိသည်။ ထိုအချိန်က အန်တီစု မြင်နေရသည့် ပြည်သူ လူထုတို့သည် အကြောက်တရား အောက်တွင်သာ ရှိနေကြသေးသည်ဟု ယူဆသော ကြောင့် သူမ အဖေအားဖြင့် ရယူခဲ့သည့် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးသည် မြန်မာပြည်သူ ပြည်သားများ အစစ်အမှန် မခံစားရသေးဟု ရင်ထဲမှာ ခံစားလာသည်။ ထိုအချိန်တွင် အန်တီစု၏ နှလုံးသား၌ စူးနစ် ဝင်ရောက်လာသော အသိမှာ "မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး ရယူရန် ဒုတိယအကြိမ် ကြိုးစားခြင်းကို အစပြုမှ ဖြစ်မည်" ဟူ၍သာ ဖြစ်နေတော့သည်။[19] ထိုသို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည်လည်း သူမ၏ ဖေဖေ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၏ ရှုပါရုံကို ဆက်လက် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု နားလည်ခဲ့သည်။ "နေစိုးထက်" စုစည်း ရေးသားသော *"ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ အောင်ဆန်းစုကြည်"* ဟူသော စာအုပ်တွင် အန်တီစုသည် သူမ၏ ဒီမိုကရေစီ ရရှိရေး ကြိုးစားခြင်းကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် နိုင်ငံခြားမှ ချီးမြှင့် ပေးအပ်သော ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့ (၁၁၅) ခုကို လက်ခံရရှိထားသူ ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ [20]

jrefmhtaumif;furuÇukdwdkfqufjcif;

ပညာရှင်များ၊ နိုင်ငံရေး လေ့လာ ဆန်းစစ်သူများ အနေဖြင့် ၁၉၈၈ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း မြန်မာ့နိုင်ငံရေးတွင် ထင်ထင်ရှားရှား ပေါ်ပေါက်သော ပဋိပက္ခသည် မြန်မာ နိုင်ငံ စီးပွားရေး ကျဆင်းခြင်းမှ အစပြုသည်ဟု ခံယူကြသည်။ [21] မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီခေတ် ဦးနေဝင်း လက်ထက် ၁၉၈၇ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် မြန်မာ့

၁၉ Aung San Suu Kyi, *Freedom from Fear*, pp.231-32.

၂၀ နေစိုးထက်၊ *ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ သို့မဟုတ် သမိုင်းပေးသော ထိုနှစ်ယောက်* (ရန်ကုန်၊ အားမာန်သစ်စာပေ၊ ၂၀၁၂)။

၂၁ Hans-Bern Zoller, *The Beast and the Beauty, 19.*

စီးပွားရေးသည် အလွန်ကျဆင်းလျက် ရှိပါသည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် (၇၅၊ ၃၅ ၊ ၂၅) ကျပ်တန်များအား တရားဝင် ငွေအဖြစ်မှ ရပ်စဲခဲ့သဖြင့် ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သော မြန်မာ့ငွေကြေးသည် အချည်းနှီး ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ စာရေးသူလည်း ထိုအချိန်တွင် ကျောင်းတက်နေစဉ်ဖြစ်ကာ ကျောင်းစရိတ်အတွက် မိမိရွာက ပို့ပေးသည့် ဝက် ရောင်းရငွေ (၇၅) ကျပ်တန် အရွက် ၂၀ တို့သည် သေတ္တာထဲရှိ ပုဆိုးများ အကြားတွင် ညှပ်၍ သိမ်းထားဆဲဖြစ်ရာ ချက်ချင်းဆိုသလို စက္ကူစာရွက်ကဲ့သို့ ဖြစ်သွားသဖြင့် နမြောခဲ့မိသည်။

ထိုသို့ တရားဝင်ငွေများအား တန်ဖိုးမဲ့ ငွေများအဖြစ် သတ်မှတ်၍ ၃ လကျော် ကြာသော ၁၉၈၇ ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ရက်နေ့တွင် ကမ္ဘာ့ဖွံ့ဖြိုးမှု အနေးဆုံး နိုင်ငံများစာရင်းကို ယူအဲန် (UN) မှ ကြေညာခဲ့ရာ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဖွံ့ဖြိုးမှု အနောက်ကျဆုံးနိုင်ငံ၏ ထိပ်ဆုံးနေရာကို ရရှိခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခဲ့ရခြင်းမှာ ပြည်တွင်း၌ တစ်ဦးချင်း ဝင်ငွေ တိုးတက်နှုန်းသည် ကမ္ဘာ့ ကုလသမဂ္ဂ "စံ" ဖြစ်သော တစ်နှစ်ငွေ ၃၅၅ ဒေါ်လာထက် နိမ့်ကျခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။[22] အမှန်မှာ ထိုသို့ တရားဝင် ငွေများအား တရားဝင်ငွေအဖြစ်မှ ရပ်စဲရခြင်းသည် ထိုအချိန်က နယ်စပ်ဒေသမှ တရားမဝင် ကုန်သွယ်မှု လုပ်ငန်းများကြောင့် ငွေကြေး ဖောင်းပွမှု ကြီးမားလာသဖြင့် ထိုငွေကြေး ဖောင်းပွမှုကို ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထိုအချိန်က အစိုးရဘက်လိုက် စာရေး ဆရာ ဖေကံကောင်းက ဆိုသည်။[23] အခြား အဆိုကမူ နယ်စပ်များရှိ တရားမဝင် တရုတ်စီးပွားရေးသမားများကြောင့် ငွေဖောင်းပွခြင်းကို ဟန့်တားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။[24] မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ ထိုအဆို နှစ်ခုစလုံးသည် ငွေကြေး ဖောင်းပွခြင်းကို ဟန့်တားရန်ဖြစ်ကြောင်း ထောက်ခံကြသော မှတ်ချက်များ ဖြစ်ကြသည်။

ထိုသို့ ငွေကြေး ဖောင်းပွမှုများကို ထိန်းသိမ်းဖို့ ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း ထိုအချိန်က အကျင့်ပျက် ဝန်ထမ်းများနှင့် ကိုယ်ကျိုးရှာ အဖွဲ့အစည်းများတို့၏ မသမာမှုကို ကုန်သည်ပွဲစား ငွေရှင်ကြီးများ၏ တရားမဝင် ရောင်းဝယ် ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် လှုံ့ဆော် အားပေးမှုကြောင့် မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ အကျင့်ပျက်ဝန်ထမ်း လောကတွင် ဆရာမွေး၊ တပည့်မွေး အထက်-အောက်ပညာပေး အဆင့်ဆင့် ဝက်အူရစ် စနစ်ဖြင့် ကိုယ်ကျိုးစီးပွားရှာဖွေရေးဝါဒကို တွင်ကျယ်စွာ သုံးခဲ့ကြသည်။[25] အကျင့်ပျက် ဝန်ထမ်းများ၏ တာဝန်ခံမှု၊ ဘောင်အတွင်းမှ ညစ်ပတ်မှု၊ လွန်ကဲစွာ စီးပွားရှာမှု၊

၂၂ ပြန်ကူးပါသည်။
၂၃ ဖေကံကောင်း၊ *အောင်ဆန်းစုကြည် ဘာလဲ၊ အောင်ဆန်းစုကြည် ဘယ်လဲ၊* စာ၊ ၅။
၂၄ Hans-Bern Zoller, *The Beast and the Beauty, 25.*
၂၅ ဖေကံကောင်း၊ *အောင်ဆန်းစုကြည် ဘာလဲ၊ အောင်ဆန်းစုကြည် ဘယ်လဲ၊* စာ၊ ၆။

သစ္စာမဲ့မှုတို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်က တရားဝင်ခွင့် ပေးထားသော နိုင်ငံသားတစ်ဦး၏ ရပိုင်ခွင့်များ၊ အကျိုးခံစားခွင့်များမှာ "ပေးကားပေး၏ မရ" ဖြစ်နေပါသည်။ ပြည်သူလူထုသည် ငွေရှင်ကြေးရှင်၊ ကုန်သည်ပွဲစား လူတန်းစားများ၏ လှည့်ကွက်ကြောင့် ခံစားနေရသည့် စားဝတ်နေရေး ကျပ်တည်းမှုဒဏ်၊ ကုန်ဈေးနှုန်း မြင့်မားမှုဒဏ်၊ အကျင့်ပျက်ဝန်ထမ်းများ၏ နည်းမျိုးစုံ နှိပ်စက်မှုဒဏ်တို့ကြောင့် ရသင့်ရထိုက်သည့် အခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံးမှုဒဏ်တို့ကို ခံစားနေရသောကြောင့် လူမှုရေး အဆင့်အတန်း နိမ့်ကျလာသည်။

ထိုသို့ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး မတည်မငြိမ် ဖြစ်နေချိန်တွင် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ အဖွဲ့ဝင်ဟောင်း ဦးအောင်ကြီးသည် ဦးနေဝင်း ဦးဆောင်သော (မဆလ) အဖွဲ့အနေဖြင့် စီးပွားရေးစနစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် ဦးနေဝင်းအား ၁၉၈၈ ခုနှစ် မတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင် တစ်ကြိမ်၊ ၉ ရက်နေ့တွင် တစ်ကြိမ်၊ ဖွန်လ ၈ ရက်နေ့တွင် တစ်ကြိမ်၊ အားလုံးပေါင်း ၃ ကြိမ်တိုင်တိုင် စာရေးကာ တောင်းဆိုခဲ့သည်။[26] ၁၉၈၈ ခုနှစ်သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အထူးနှစ် ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ဦးနေဝင်းသည် ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၂၃ ရက်နေ့တွင် သမ္မတရာထူးမှ နှုတ်ထွက်ကြောင်း ကြေညာသည်။ ဦးနေဝင်းသည် တာဝန်မှ နှုတ်ထွက်သော်လည်း မြန်မာ့နိုင်ငံရေးတွင် ပါတီစုံစနစ် ကျင့်သုံးရန် တိုက်တွန်းခဲ့ပါသည်။ ဦးနေဝင်း နှုတ်ထွက်သွားသောအခါ ဦးစိန်လွင်သည် ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်၏ သမ္မတ တာဝန်ကို ယူကာ နိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်သည်။ သူသည်လည်း ပြည်သူပြည်သားတို့၏ ဆန္ဒပြ တောင်းဆိုမှုကို လိုက်လျော ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း မရှိသည့်အပြင် ဆန္ဒပြ ပြည်သူလူထုများအပေါ် ကြမ်းတမ်းစွာ အာဏာသုံးစွဲသူ ဟူသော နာမည်သာ ရခဲ့သည်။ ပြည်သူတို့၏ ဆန္ဒပြ တောင်းဆိုမှု ဖိအားကို မခံနိုင်တော့သဖြင့် ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ရာထူးမှ နှုတ်ထွက်ခဲ့ရလေသည်။

ဦးစိန်လွင်သည် တိုင်းပြည်ကို ၈ ရက်သာ အုပ်ချုပ်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဦးစိန်လွင် အပြီးတွင် စစ်ဘက်က မဟုတ်သော အရပ်သား ဒေါက်တာ မောင်မောင်သည် တိုင်းပြည်၏ သမ္မတ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ပါသည်။ သူသည် ဦးနေဝင်းက အားကိုးအားထား ပြုရသည့် ပညာတတ်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဦးနေဝင်းကဲ့သို့ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးကို ပါတီစုံစနစ် ကျင့်သုံးရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ သူသည် ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက်နေ့မှ စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့ထိ မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမ္မတ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ပြည်သူလူထုတို့၏ ဆန္ဒပြ တောင်းဆိုမှုအား လိုက်လျောဖြည့်စွက်ပေးနိုင်ခြင်း မရှိဘဲ၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၁၈ ရက်နေ့တွင် စစ်တပ်က နိုင်ငံ၏ အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာအားလုံးကို သိမ်းပိုက်ကာ တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်ခဲ့လေ

၂၆ Hans-Bern Zoller, *The Beast and the Beauty, p.25.*

တော့သည်။ [27] ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံသည် စစ်တပ် အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ဒုတိယအကြိမ် ရောက်ရှိလေတော့သည်။

jynfbkm;EStwpfxyfwnf;Awdk;H;ao;aomatmifqef;pkunf

ခရစ်ယာန်ဓမ္မ အတွေးအခေါ်အရ ဗတ္တိဇံခံယူခြင်း ဆိုသည်မှာ မိမိတို့ ယုံကြည်ကိုးစားသော ခရစ်တော်အသက်ရှင်ခြင်းနှင့် ရှင်ပြန်ထမြောက်ခြင်းတို့ကို တင်စားကာ ခံယူခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောပါက ခရစ်တော်သည် လက်ဝါးကပ်တိုင်၌ အသေခံသည့်နည်းတူ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း သေခြင်းကို ဖော်ဆောင်ကာ ရေအောက်၌ နေရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရေအောက်မှ ထမြောက်ခြင်းသည်လည်း ခရစ်တော် ရှင်ပြန်ထမြောက်သကဲ့သို့ မိမိတို့သည်လည်း အပြစ်နွံထဲတွင် မိမိတို့၏ ဘဝဟောင်းသည် သေခဲ့ပြီး အသစ်သော အသက်တာဖြင့် အသက်ရှင်ခြင်းကို ပုံဖော်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုထက်မက နောက်အဓိပ္ပါယ်တစ်ခုမှာ ခရစ်တော်၏ အသွေးအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ အပြစ်များကို ဆေးကြောခြင်းခံရသည်ဖြစ်၍ အသစ်သော ဘဝဖြင့် အသက်ရှင်ခြင်းကိုလည်း ပုံဆောင်ပါသည်။ ထိုသို့ဆိုသော် အပြစ်နှင့်ကင်းစင်သော ယေရှုခရစ်တော်သည် အဘယ်ကြောင့် လူသားဖြစ်သည့် ဗတ္တိဇံယောဟန် လက်အောက်၌ ဗတ္တိဇံ ခံယူသနည်း။ ထိုအကြောင်းရင်းကို ခရစ်တော်ကိုယ်တိုင် တစ်စုံတစ်ရာ အရိပ်အမြွက် မဖေါ်ပြခဲ့ချေ။ ခရစ်တော်ဗတ္တိဇံ ခံယူခြင်းသည် အကြောင်းရင်းများစွာ ရှိနိုင်သော်လည်း အဖြစ်နိုင်ဆုံး အကြောင်းရင်းတစ်ခုမှာ သူ့လူမျိုးများဖြစ်ကြသည့် အစ္စရေးလူမျိုးတို့နှင့် တစ်ထပ်တည်း ဖြစ်နေခြင်းကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် ခရစ်တော်၏ ဗတ္တိဇံ ခံယူခြင်းသည် သူ့လူမျိုးများနှင့် တစ်ထပ်တည်း ဖြစ်ကြောင်း၊ သူ့လူမျိုးများနှင့် မကင်းမကွာကြောင်း ဖေါ်ပြခြင်းဖြစ်သည်ဟု နားလည်ပါသည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ မတိုင်မီထိ အန်တီစု၏ အကြောင်းကို ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေများ၊ မိသားစု အသိုင်းအဝိုင်းများလောက်သာ သိရှိခဲ့ပြီး ပြည်သူ လူထုအကြား တွင် သူမ အကြောင်း သိရှိသူ အနည်းအကျဉ်းသာ ရှိနေခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ပြင်ပတွင် ၂၆ နှစ်တိုင်တိုင်နေခဲ့ရသဖြင့် လူထုက သူမအကြောင်း အသိနည်းခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သူမအား ဝေဖန်သူများက ထိုအချက်ကို မကြာခဏ ထောက်ပြတတ်ကြသည်မှာ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးအကြောင်း စိတ်ဝင်စားသူတိုင်း အားလုံးအသိ ဖြစ်သည်။ အန်တီစုသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြင်ပတွင် အနေများသည်ကား မှန်ပါသည်။ သူမ၏ မိခင်လုပ်ငန်း တာဝန်

၂၇ သန်းဝင်းလှိုင်၊ ဦးသန်းရွှေ (သို့) နေပြည်တော် မင်းသားကြီး (ရန်ကုန်၊ လွင်ဦးစာပေ၊ ၂၀၁၄)၊ စာ - ၈၆။ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့် ကြေညာချက် အမှတ် ၁/၈၈ ကို ရှု။

ကြောင့် လည်းကောင်း၊ သူမ၏ ပညာရေးကြောင့်လည်းကောင်း၊ သူမ၏ မိသားစုကြောင့် လည်းကောင်း၊ အခြား နိုင်ငံများတွင် အချိန်ကြာကြာ နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုကြောင့် သူမအား မုန်းသောသူတို့က အန်တီစုသည် မြန်မာ့နိုင်ငံရေးကို မသိ၊ နားမလည်ဟု ဝေဖန်နေကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ [28] အမှန်ဆိုလျှင် အန်တီစုသည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်ခါစ အချိန်တွင် နိုင်ငံရေးအတွေ့အကြုံ နည်းသည်ဆိုခြင်းမှာ မှားမည် မထင်ပါ။ အန်တီစု ကိုယ်တိုင်က လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးအရ အားနည်းချက် ရှိသည် ဆိုသည်ကို ရိုးသားစွာ ဖွင့်ဟ ပြောဆိုခဲ့ဖူးသည်။ [29] သို့သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး ဖခင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်၏ သမီးဖြစ်သည့်အလျောက် မြန်မာ့နိုင်ငံရေးကို မျက်ခြည်မပြတ် လေ့လာနေမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဖော်ပြပါ အခြေအနေ အမျိုးမျိုး တို့ကြောင့်သာလျှင် အန်တီစုသည် အမိ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်မလာနိုင်ရခြင်း ဖြစ်မည်။ မြန်မာနိုင်ငံကို အန်တီစု အမှန်တကယ် ချစ်မြတ်နိုးကြောင်း သိသာသည့် အချက် တစ်ချက်မှာ သူမ၏ ခင်ပွန်းသည် မိုက်ကယ်အဲရစ်နှင့် လက်ထပ်ချိန်တွင် အဲရစ်အား ပြောခဲ့သည့် မှတ်တမ်းများက ထောက်ပြနေပါသည်။

"မြန်မာပြည်က ကျမကို လိုအပ်လာပြီဆိုရင် ပြည်သူတွေနဲ့အတူ ကျမကို ရှင့်ဘက်က ကူညီဖို့ပဲ ကျမ တောင်းဆိုချင်ပါတယ်။" [30]

သူမ၏ခင်ပွန်းသည်အား မိမိသည် တိုင်းတစ်ပါးအမျိုးသားနှင့် လက်ထပ်သည့် ကိစ္စကို မိမိ၏ မိသားစုနှင့် မိမိ၏ တိုင်းပြည်က နားလည်မှုလွဲမှာ စိုးရိမ်ကြောင်း၊ မြန်မာ ပြည်အပေါ် မိမိထားရှိသည့် စေတနာ အတိမ်အနက်ကိုလည်း ပေါ့ပျက်သွားမှာ မလိုလားကြောင်း မကြာခဏ စာရေးနေခြင်းက မြန်မာပြည်ကို အပြည့်အဝ ချစ်ကြောင်း သက်သေပြနေပါသည်။ သို့သော် နိုင်ငံပြင်ပတွင် နေထိုင်ရခြင်း၊ တိုင်းတစ်ပါး အမျိုးသားနှင့် အိမ်ထောင်ပြုခြင်းတို့က အန်တီစုအတွက် မြန်မာပြည်သူပြည်သား စင်စစ်တစ်ယောက်အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း ခံရဖို့ ခက်ခဲစေသည့် အကြောင်းရင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့သည်မှာ အလွန် ဝမ်းနည်းစရာ ဖြစ်ပါသည်။

o|ke|fr&6 nfo|dt yjokuD

ယေရှုခရစ်တော် လောက၌ မွေးဖွားလာရခြင်းသည် အချိန်အခါ ကောင်း၌ မွေးဖွားခဲ့သည်ဟု ဂလာတိသြဝါဒစာစောင် ၄း၆ တွင် ရှင်ပေါလု ကဖော်ပြထားသည်။

၂၈ Hans-Bern Zoller, *The Beast and the Beauty, 20-30.*

၂၉ Aung San Suu Kyi, *Freedom from Fear*, 193.

၃၀ Hans-Bern Zoller (edit.,), *Daw Suu'25 Dialogue with the people 1995-96* (ရန်ကုန်၊ ကံ့ကော်စာပေ၊ ၂၀၁၄)၊ ၁၄၄။ (နိုင်ဦး မြန်မာပြန်)၊ စာ၊ ၁၁။

အချိန်ကောင်းဆိုသည်မှာ ယေရှုခရစ်တော် မွေးဖွားချိန်တွင် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် ဘာသာရေးတို့၏ အခြေအနေကောင်းကို ခေါ်သည်ဟု ဓမ္မပညာရှင်များက လက်ခံထားကြသည်။ ထိုနည်းတူ အန်တီစု မြန်မာ့နိုင်ငံရေး အခင်းအကျင်းသို့ ဝင်ရောက်လာရခြင်းသည်လည်း အချိန်အခါကောင်း၌ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ အခါနှောင်းသကဲ့သို့ ဖြစ်သော်လည်း သူမ လာရခြင်းသည် ကောင်းသော အချိန်သာ ဖြစ်သည်။

ယေရှုခရစ်တော်သည် သူ့နောက်လိုက် ပရိသတ်ကြီးအား သိုးထိန်း မရှိသည့် သိုးစုများတို့ကဲ့သို့ မြင်သည်။ အန်တီစု မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ လူထုသည်လည်း ခေါင်းဆောင် လိုအပ်နေချိန် ဖြစ်နေသဖြင့် သိုးထိန်း မရှိသည့် သိုးအုပ်စု များကဲ့သို့ ဖြစ်နေဟန် ရှိသည်။ ဆင်းရဲခြင်းသည် ပြည်သူပြည်သားတို့၏ အမှတ်လက္ခဏာ တစ်ခုသဖွယ် ဖြစ်နေ၏။ စားဝတ်နေရေး ကျဆင်းမှုဒဏ်၊ အကျင့်ပျက် ဝန်ထမ်းတို့၏ နည်းမျိုးစုံ လှည့်စားမှုဒဏ်တို့ကို မခံစားနိုင်ကြတော့သည့် လူအုပ်ကြီး၏ ညည်းညူသံသည် ပျားအုံအလား မြန်မာနိုင်ငံ အနှံ့အပြားတွင် တဝုန်းဝုန်း ဆူညံနေပါတော့သည်။ စိတ်ဓါတ် မွန်းကျပ်ကာ အသက်ရှင်နေကြသည့် လူအုပ်ကြီးသည် ဆန္ဒပြပါက တည့်တည့်မှန်အောင်ပစ်မည်ဟူသော ခြိမ်းခြောက်သံကို မမှုကြတော့ပေ။ အသက်ရှင်ခဲ့ပါက မိမိတို့လိုချင်သော အရာကိုပေး၊ မပေးနိုင်ပါက သေရတာကပင်လျှင် ပိုတောင် မြတ်သေးသည်ဟု အော်ပြောနေကြသော လူအုပ်ကြီးသည် မည်သည့် သေနတ်ပြောင်း ဝကိုမျှ မကြောက်ကြတော့ပါ။ ထိုအချိန်တွင် မြန်မာ့နည်း မြန်မာ့ဟန် အုပ်ချုပ်ရေး စနစ်သည် ပြည်သူများအား ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းသို့ ပို့ဆောင်နေ၍ ပြည်သူများသည် အုပ်ချုပ်သူများအား အယုံအကြည် ကင်းမဲ့လျက်ရှိနေကြသည်။[31]

ထိုသို့သော အခြေအနေတွင် ရှိနေကြသည့် ပြည်သူများနှင့် တစ်ထပ်တည်းခံစားရန်၊ သူတို့နှင့် တစ်ထပ်တည်း ရပ်တည်ရန် အန်တီစု အခိုင်အမာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ယင်းသည် ပြည်သူတို့၏ ဘဝအဖြစ်မှန်တွင် ဗတ္တိဇံခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဘဝသစ်၊ စိတ်ဓါတ်သစ်ဖြင့် မိမိ၏ ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများကို အစပြုပါတော့သည်။ ပြည်သူများနှင့်အတူ တစ်ထပ်တည်း ရပ်တည်ကာ အုပ်ချုပ်သူ လူတန်းစားတို့အား လူသိရှင်ကြား ပြင်းပြင်းထန်ထန် စတင်၍ စကားထိုး တိုက်ခိုက်လာတော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် အန်တီစုသည် လူထုအလယ်၌ တဖြည်းဖြည်း သိသာထင်ရှားလာသည်။ တချို့က "ဗိုလ်ချုပ်သမီး ပီသပေသည်" ဟု ချီးမွမ်းသူများ ရှိသကဲ့သို့ တစ်ဘက်မှာလည်း "နိုင်ငံတော်ကို သူတစ်ပါးလက်သို့ ရောင်းစားမည့်သူ" ဟူ၍

၃၁ Aung San Suu Kyi, *Freedom from Fear*, p.203.

ပုတ်ခတ်သူများလည်း ရှိကြပါသည်။ ထိုသို့သော အခြေအနေမျိုးတွင် သူမ၏ ဖြစ်တည်ခြင်းနှင့် ရပ်တည်ချက်တို့ကို ပြည်သူလူထုအား ပြသရန် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆသောကြောင့် ပထမဆုံး လူထုဟောပြောပွဲကို ၁၉၈၈ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီး၌ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ဒုတိယအကြိမ် လူထု ဟောပြောပွဲသည် သူမ အတွက် အအောင်မြင်ဆုံး၊ လူထု အများဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဟောပြောပွဲကို ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့၌ ရွှေတိဂုံ အနောက်မုခ် ကွင်းပြင်တွင် ကျင်းပခြင်းဖြစ်၍ ပြည်သူလူထု ငါးသိန်းခန့် တက်ရောက် နားထောင်ခဲ့ကြသည်။ ဤလူထု ဟောပြောပွဲတွင် အန်တီစု အဓိက ဟောပြောသွားသော အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

"မှန်ကန်စွာ အသက်ရှင်ပါက ကြောက်ရွံ့ခြင်းမှ လွတ်ကင်းလျက် အသက်ရှင်ရမည်။ အမှန်မှာ သူတော်ရှင်များသည် ကြိုးစား၍ အသက်ရှင်နေကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်မတို့သည် ကိုယ်ပြောသည့်အတိုင်း အသက်ရှင်ကြရမည်။ မှန်ကန်သော စကားများကို ပြောရမည်။ ပြောသည့်အတိုင်းလည်း လုပ်ဆောင်ရမည်။ ယုံကြည်သည့်အတိုင်း ရပ်တည်ရမည်။ အခြားသူများ၏ ဝေဖန်ခြင်းကိုလည်း ခံရဲရမည်။ အခြားသူများ၏ အိုင်ဒီယာကိုလည်း လေးစားတတ်ရမည်။ အမှားများကိုလည်း ပြုပြင်တတ်ရမည်" ဟု လူထုအား တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ထို လူထုဟောပြောပွဲတွင် အန်တီစုက နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုတွင် မိမိ ပါဝင်နေရခြင်း အကြောင်းရင်းကို အောက်ပါအတိုင်း ပြောကြားသွားခဲ့ပါသေးသည်။

ပထမအချက်မှာ မိမိအကြောင်း မသိသေးသူများအား မိမိကိုယ်မိမိ မိတ်ဆက်ခြင်းဖြစ်သည်။ မိမိသည် နိုင်ငံခြားသား တစ်ယောက်နှင့် ထိမ်းမြား လက်ထပ်ခဲ့ရသော်လည်း ထိုသို့ လက်ထပ်ခြင်းသည် မိမိနိုင်ငံ ချစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မိမိနိုင်ငံအတွက် ပေးဆပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း အနည်းငယ်မျှ လျော့မသွားစေခဲ့ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ဒုတိယအချက် အနေဖြင့် အခြားသူများက သူမအား မြန်မာ့နိုင်ငံရေး မသိဟု ဝေဖန် ပြောကြားနေကြခြင်းကို တုံ့ပြန်ခြင်း ဖြစ်သည်။ "တချို့က ကျွန်မကို မြန်မာ့နိုင်ငံရေးကို မသိသူဟု ဝေဖန်ကြသည်။ ကျွန်မ သိပ်သိလွန်းသဖြင့် ပြဿနာ ဖြစ်နေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ကျွန်မ မိသားစုက ပိုသိပါလိမ့်မည်။ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးသည် အလွန် ရှုပ်ထွေးပြီး စွန့်စားမှုလည်း လိုသည်။ လွတ်လပ်ရေး ရပါက နိုင်ငံရေးတွင် မပါဖို့ ဖေဖေ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ဖေဖေ ဆုံးဖြတ်သည့်အတိုင်း ကျွန်မသည်လည်း အဝေးတွင် ကာလကြာမြင့်စွာ နေထိုင်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ အခု ကျွန်မ ပြန်ဝင်ခဲ့သည်။ ယခု ကျွန်မ ပြန်ဝင်လာရခြင်းသည် တစ်နိုင်ငံလုံးအရေးနှင့် ပတ်သက်သည်" ဟု

ဆိုသည်။ [32] အန်တီစုက ဆက်လက် ပြောကြားရာတွင် "ယခု မိမိပြောရမည့် အချက်များကို တချို့က နှစ်သက်မည်မဟုတ်ပါ။ သို့သော်လည်း မိမိတာဝန်သည် မိမိ မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆသည့်အရာကို လူထုအား ပြောကြားခြင်း ဖြစ်သည်" ဟု ဆိုသည်။ [33]

ဆက်လက်၍ " ယခု မြန်မာလူထုသည် ဒုက္ခရောက်နေကြသည်။ နိုင်ငံရေးအရ သော်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးအရ သော်လည်းကောင်း ဒုက္ခရောက်နေကြသည်။ [34] တချို့က လူ့သက်တမ်းရှည် နေထိုင်ခြင်းကို သက်တမ်းပြည့် နေထိုင်ခြင်းဟု ယူဆတတ်ကြသည်။ တချို့သည် အနှစ် ၁၀၀ အထက်အထိ ကျန်းကျန်းမာမာ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် အသက်ရှင်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် သူတို့သည် မည်သူ တစ်ဦး တစ်ယောက်အတွက်မှ တစ်စုံတစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း မရှိကြပေ။ ထိုသူတို့သည် လောကကြီးထဲသို့ ရောက်လာကြသည်။ အသက်ရှင်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ကမ္ဘာကြီး အတွက် မည်သည့်အရာကိုမှ လုပ်ဆောင်ခြင်း မရှိဘဲလျက် သေသွားကြရသည်။ ထိုသို့ အသက်ရှင်ခြင်းကို ပြည့်ဝစုံလင်သော အသက်ရှင်ခြင်းဟု မဆိုနိုင်ပါ" ဟု ဆိုသည်။ [35]

အန်တီစုက ပြည့်ဝစုံလင်သော အသက်ရှင်ခြင်း ဆိုသည်မှာ အခြားသူများ၏ လိုအပ်မှုများကို တာဝန်ယူတတ်သူ၊ အခြားသူများအတွက် အသက်ရှင်ဖို့ ခွန်အား ယူတတ်သူ ဖြစ်ရမည်ဟု ဆိုသည်။ "ကျွန်မတို့ နားလည်သည်မှာ အခြား သူများအတွက် ပေးဆပ်ခြင်းသည် အလွန် မွန်မြတ်သော အရာဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ အသက်ရှင်ခြင်း အားဖြင့်သာ ပြည့်ဝစုံလင်သော အသက်ရှင်ခြင်းကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ပြည့်ဝ စုံလင်စွာ အသက်ရှင်ခြင်း ဆိုသည်မှာ အနှစ် ၉၀၊ အနှစ် ၁၀၀ အသက်ရှင်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ အခြားသူများအတွက် အကျိုးရှိရှိ အသက်ရှင်ခြင်းမျိုးကို ခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပြည့်ဝစုံလင်သော အသက်ရှင်သူ ဆိုသည်မှာ အခြားသူများ၏ လိုအပ်ချက်များကို တာဝန်ရှိစွာ သယ်ပိုးရန် ခွန်အားယူနေသူများ ဖြစ်သည်။ အခြားသူများအား အသိတရားရှိအောင် ကူညီခြင်းသည် ဗုဒ္ဓ၏ လမ်းစဉ် ဖြစ်သည်"ဟု ဆိုသည်။ [36]

---

၃၂ Aung San Suu Kyi, *Freedom from Fear*, p.193.
၃၃ Ibid. 204.
၃၄ Ibid. 222.
၃၅ Ibid. 238.
၃၆ Ibid.

aojcif;rSwpfzefjyef&Sifvmaom atmifqef;pkMunf

ရှင်ပြန်ထမြောက်ခြင်း ဆိုသည်မှာ သေသူ ပြန်ရှင်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ သမ္မာကျမ်းစာ၌ တချို့သေသူတို့သည် ပြန်လည် အသက်ပြန်ရှင်ကြသည်ကို တွေ့ရသည် (ယောဟန် ၁၁)။ သို့သော် ထိုသေသူတို့သည် တစ်ဖန်အသက်ပြန် ရှင်ကြသော်လည်း တစ်သက်လုံး မသေဘဲလျက် ကျန်ရစ်သူဟူ၍ မရှိပါ။ သူတို့သည် တစ်ဖန်ပြန်သေကြပါသည်။ ဤနေရာတွင် သေခြင်းမှ ရှင်ပြန်ထမြောက်ခြင်း တစ်ခုတည်းကိုသာ ရှင်ပြန်ထမြောက်ခြင်းဟု မဆိုလိုပါ။ သေသင့်သေထိုက်သည့်နေရာမှ တစ်နည်းအားဖြင့် တမင်တကာ သေစေဖို့အတွက် ရည်ရွယ်ထားသည့် နေရာမှ (သို့မဟုတ်) အစတေးခံရမည့် နေရာမှ ပြန်လည် လွတ်မြောက်လာခြင်းကိုလည်း ရှင်ပြန်ထမြောက်ခြင်းဟု ဆိုချင်ပါသည် (လုကာ ၁၅း၃၂)။

အန်တီစုသည် မိမိ၏ဘဝတွင် မှတ်မှတ်ရရ နှစ်ကြိမ်တိတိ သေခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ဦးနေစိုးက အာဇာနည်သွေးသည် အလဟဿ သေရိုး မရှိ [37] ဟု ဆိုထားသည့် အတိုင်း အန်တီစုသည် သေခြင်းမှ နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ရှင်ပြန်ထမြောက်ခဲ့လေသည်။ ပထမအကြိမ် သေခြင်းမှာ ၁၉၈၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၅ ရက်နေ့က ဖြစ်ပါသည်။ အန်တီစုသည် နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်သို့ ခရီးနှင်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ခရီးပြုရာတွင် ၁၉၈၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၅ ရက်နေ့တွင် ဓနုဖြူမြို့သို့ ရောက်ရှိပါသည်။ ထိုမြို့သည် အင်္ဂလိပ်တို့နှင့် တိုက်ပွဲတွင် မြန်မာ့သူရဲကောင်း မဟာဗန္ဓုလ ကျဆုံးခဲ့သည့် မြို့ဖြစ်သည်။ အန်တီစုသည် ထိုနေရာသို့ ရောက်သောအခါ ဆက်လက် ခရီးမပြုနိုင်အောင် တားမြစ်ခြင်းခံရသည်။ ဂျစ်ကားဖြင့် ရောက်လာသော စစ်သား ၆ ဦးတို့သည် ဂျစ်ကားပေါ်မှ ခုန်ချကြလျက် မြေထဲ၌ ပြားဝပ်ကာ သေနတ်ကိုယ်စီချိန်ပြီး အန်တီစုအလာကို စောင့်နေကြသည်။ သူတို့သည် မိမိတို့၏ အထက်စစ်ဗိုလ်၏ ပစ်မိန့်ကို စောင့်နေကြဟန်နှင့် တူသည်။ အန်တီစုအား ဆက်လက် ခရီးမသွားဖို့ တားသည့် သဘောလည်းဖြစ်မည်။ သို့သော် အန်တီစုသည် တည်ကြည် စူးရှသော မျက်လုံးဖြင့် ထိုသူတို့အား တည့်တည့်ကြည့်လျက် ထိုသူတို့ရှိရာသို့ ဦးတည်ကာ တစ်စိုက်မတ်မတ် မတုန်မလှုပ် လျှောက်လေတော့သည်။ ပစ်မိန့်သာ ရခဲ့ပါက အန်တီစုသည် ထိုစစ်သားတို့၏ လက်ချက်ဖြင့် အမှန် သေရမည်ကို ကောင်းကောင်းကြီး သိခဲ့သည်။ သို့သော် အကြောက်တရားကင်းသော အန်တီစုသည် ထိုမြင်ကွင်းကို သတ္တိ ရှိရှိ ဖြတ်ကျော်ခဲ့သည်။ အန်တီစုသည် စစ်သားတို့၏ ပစ်သတ်ခြင်း မခံခဲ့ရပါ။ ဤသည်ကား အန်တီစု ပထမအကြိမ် သေခြင်းမှ

---

၃၇ နေစိုးထက်၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ၆၀။

ပြန်ရှင်လာခြင်းပေတည်း။ ဤဖြစ်စဉ်အကြောင်းကို မလေးရှား မင်းသမီး Michelle Yeoh သရုပ်ဆောင်ထားသော *the Lady* ဇာတ်ကားကို ကြည့်ပါက ထိုကြောက်မက်ဖွယ် မြင်ကွင်းကို ရင်တထိတ်ထိတ်ဖြင့် ရှုမြင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အန်တီစုသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအားဖြင့် ရရှိခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်မြောက်ခြင်းကို ပြည်သူပြည်သားများ အပြည့်အဝ ရရှိခံစားနိုင်ဖို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ၂၀၀၂ ခုနှစ် ဖွန်လတွင် အထက်မြန်မာပြည်သို့ ခရီးကို သွားခဲ့ပါသည်။ မွန်ပြည်နယ်ဘက်ကို ထိုနှစ်ဇူလိုင်လတွင် လည်းကောင်း၊ ပြည်ဘက်ကို အောက်တိုဘာလတွင် လည်းကောင်း၊ ရှမ်းပြည်နယ်ဘက်ကို နိုဝင်ဘာလတွင် လည်းကောင်း၊ အသီးသီး ခရီးပြုခဲ့သေးသည်။ တစ်ဖန် ချင်းပြည်နယ်ဘက်ကိုမူ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။ နောက်ဆုံးခရီးစဉ် အနေဖြင့် ကချင်ပြည်နယ်ဘက်ကို ထိုနှစ် မေလတွင် သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။ အန်တီစုတို့ ကချင်ပြည်နယ်ဘက်သို့ ခရီးပြုရာတွင် အခက်အခဲများစွာ ဖြတ်ကျော်လျက် မြစ်ကြီးနားသို့ ချောမောစွာ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။ သို့သော် မြစ်ကြီးနားမြို့မှအပြန် မန္တလေးမှ ဒီပဲယင်း အသွားတွင် အလွန် ထိတ်လန့် ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော အဖြစ်အပျက်တစ်ခုနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ထိုကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော အဖြစ်အပျက်မှာ အန်တီစုနှင့် အပေါင်းပါတို့သည် မန္တလေးမှ မုံရွာ၊ မုံရွာမှ ဒီပဲယင်း အရောက်တွင် ချုံခို တိုက်ခိုက်ခံကြရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ Jesper Bengtsson က မှတ်တမ်းတင်သည်မှာ "အန်တီတို့ မုံရွာမှ ဒီပဲယင်း အရောက်မှာ အန်တီစုတို့ကို လာစောင့်နေကြတဲ့ လူတစ်စုက "ခင်ဗျားတို့ကို လူထုက မကြိုက်ဘူး" ဟု အော်ပြောကာ အန်တီစုတို့အား တုတ်တွေနဲ့ တိုက်ခိုက်ကြတယ်။ ဒီတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အန်တီစုတို့နဲ့ ပါလာတဲ့ ဓါတ်ပုံဆရာ ကိုတင်မောင်ဦး အပါအဝင် လူပေါင်း (၇၀) ခန့် သေခဲ့ကြတယ်" ဟု ဖော်ပြပါသည်။[38] အန်တီစုကိုလည်း ရိုက်နှက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ အသက်ဘေးနှင့် ရင်ဆိုင်နေချိန်တွင် အန်တီစုနှင့် ဦးတင်ဦးတို့သည် အာဏာပိုင်အဖွဲ့၏ ခေါ်ဆောင်သွားခြင်းခံခဲ့ကြရသည်။ ထိုသို့ အန်တီစုတို့ကို ခေါ်ဆောင်သွားခြင်းသည် ဦးခင်ညွန့်က လာကယ်သည်ဟု တချို့က ဆိုပါသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် ဦးတင်ဦးသည် အာဏာပိုင်တို့၏ ဖမ်းဆီးခြင်းကိုခံရကာ အန်တီစုကိုလည်း မည်သည့်နေရာသို့ ခေါ်ဆောင်သွားကြသည်ကိုပင် မသိခဲ့ကြချေ။ နိုင်ငံခြား အသံလွှင့်ဌာန တစ်ခုဖြစ်သော "ဒီဗီဘီ" က ပြောသည်မှာ အန်တီစုအား ရိုက်နှက်သူများမှာ အရက်မူးသမားများ ဖြစ်ကြပြီး ကတုံးတုံးထားသူများ ဖြစ်ကြသည်။[39] ထိုနေ့ကား ၂၀၀၃ ခုနှစ် မေလ ၃၀ ရက်နေ့ ဖြစ်ပါသည်။ အန်တီစုနှင့်အတူ ပါလာသော ဦးတင်ဦးသည် ထိုနေ့တွင်ပင် အာဏာရှိသူတို့၏

၃၈ Jesper Bengtsson, p.206.

၃၉ Hans - Bernd Zoller, *The Beast and the Beauty,* p.444.

ဖမ်းဆီးခြင်းကို ခံရပါသည်။ အန်တီစုမှာမူ သေဘေးမှ သီသီကလေး လွတ်မြောက်ခဲ့ရ သည်။ ထိုကဲ့သို့ အသက်ဘေးမှ လွတ်မြောက်ခြင်းကို ဒုတိယအကြိမ် သေခြင်းမှ ပြန်ရှင်လာခြင်းဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ထိုသို့ အန်တီစုတို့အား လုပ်ကြံခြင်း၊ နှောက်ယှက် ခြင်းများ ခံရသဖြင့် ဒုတိယအကြိမ် မြန်မာ့ လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု အိပ်မက်မှာ ခေတ္တ ရပ်တန့်ခဲ့လေတော့သည်။ အန်တီစုသည်လည်း နောက်တစ်ကြိမ် ဖမ်းဆီးခြင်းခံခဲ့ရ ပါသည်။ ဤဖမ်းဆီးခြင်းသည် တတိယအကြိမ် အဖမ်းခံရခြင်း ဖြစ်သည်။

uEÅ&üatmifqef;pkunf

အန်တီစုသည် အခက်အခဲများ ထောင်ပေါင်းမက ရှိနေသော်လည်း မိမိ၏ နိုင်ငံရေး ခံယူချက်တွင် မားမားမတ်မတ် ရပ်တည်ကာ မိမိ၏ နိုင်ငံရေး ခံယူချက်များကို ပြည်သူလူထုအား သတ္တိရှိရှိ ပြောဆိုခဲ့သည်။ သူမ၏ ရပ်တည်ချက်အပေါ် ပြည်သူ လူထု၏ ထောက်ခံခြင်းကိုလည်း အပြည့်အဝ ရရှိခဲ့သည်။

သူမ၏ နိုင်ငံရေး ဟောပြောချက်များကို လူအများ စိတ်ဝင်တစား နားထောင် ချင်ကြသည်။ သူမသည် နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုတွင် အလွန် အလုပ်များခဲ့သည်။ နားချိန်ပင် မရှိသလောက် ဖြစ်သွားသည်။ နိုင်ငံရေးအကြောင်း ဟောပြောလေတိုင်း သူမအား ဆန့်ကျင်သူများက သူမ၏ နောက်တွင် တကောက်ကောက် လိုက်လာခဲ့ကြသည်။ သူမအား ချုပ်နှောင်နိုင်လောက်သော အထောက်အထား တစ်စုံတစ်ခု ရယူနိုင်ရန် သူမ၏ လှုပ်ရှားမှုတိုင်းအား မျက်ခြည်မပြတ် စောင့်ကြည့်နေကြသူလည်း ရှိမည်မှာ အမှန်ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဒီပဲယင်း အရေးကြောင့် အန်တီစု အကျယ်ချုပ် ခံခဲ့ရသည်။ အကျယ်ချုပ်ဖြင့် မိမိနေအိမ်တွင် နေနေချိန်တွင် အမေရိကန် နိုင်ငံသား Mormon ဘာသာဝင် ဦးယဲတော (John William Yettaw) ၅၃ နှစ်သည် ညဘက်တွင် ရေကန်ကို ကူးဖြတ်လျက် အန်တီစု၏ နေအိမ်အတွင်းသို့ တိတ်တဆိတ် ခိုးဝင်ကာ အန်တီစုအား Mormon အသင်းတော်မှ ထုတ်ဝေသော စာအုပ်စာပေများကို ပေးခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဦးယဲတောသည် အာဏာပိုင်တို့မှ တစ်စုံတစ်ခု အခွင့်မရဘဲ အန်တီစု နေအိမ်သို့ တိတ်တဆိတ် ခိုးဝင်သဖြင့် ဖမ်းဆီးခြင်းခံရသည်။ ထို့အတူ အန်တီစုကိုလည်း ဦးယဲတောအား လက်ခံမှုဖြင့် သူမ၏ အကျယ်ချုပ် ကာလအား ထပ်တိုးခြင်းခံခဲ့ရသည်။ ထိုနေအိမ် အကျယ်ချုပ်ဖြင့် နေထိုင်သော ကာလကို ကန္တာရ၌ အန်တီစု နေခဲ့သော အချိန်ဟု ခေါ်ဆိုချင်ပါသည်။

ဦးယဲတောက အန်တီစု နေအိမ်သို့ လာရောက်ရခြင်းကို Jesper Bengtsson အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြသည်။ "တစ်နေ့တော့ ဦးယဲတောဟာ အိပ်မက် မက်ခဲ့ပါတယ်။ အိပ်မက်ထဲမှာ သူဟာ မှောင်မည်းနေတဲ့ ရေကန်ကြီး တစ်ခုကို ကူးခတ်ခဲ့တယ်။ ရေကန်ကို ကူးခတ်အပြီးမှာ ကျောက်တိုင်နဲ့ ဆောက်ထားတဲ့ အိမ်ဖြူ တစ်အိမ်ကို တွေ့ခဲ့တယ်။ အဲဒီ အိမ်ရဲ့အတွင်းမှာတော့ မှောင်မည်းနေပြီး သူဟာ အိမ်ရဲ့ ပြတင်းပေါက်ကနေ ဝင်ခဲ့ပါတယ်။ အိမ်ထဲမှာတော့ အမျိုးသမီးတစ်ဦးဟာ နံရံကို မှီပြီး မတ်တတ်ရပ်နေတာကို တွေ့ခဲ့တယ်။ သူမဟာ အသက်အန္တရာယ်ရှိနေသူ ဖြစ်နေတဲ့အတွက် သူမကို ကယ်တင်ရမယ်" ဟု အိပ်မက်မက်ခဲ့သည်။ ဦးယဲတောသည် ထိုအချိန် မတိုင်မီ နှစ်နှစ်ခန့်က အိပ်မက် မက်ဖူးသည်။ သူ့အိပ်မက်ထဲမှာ သူ၏ သားသည် သေတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ သူ့ကိုသွားရောက် ကယ်တင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း မက်ခဲ့သော်လည်း ထိုအိပ်မက်ကို ဂရုမစိုက်သဖြင့် သူချစ်လှစွာသော သားသည် သေသွားခဲ့ဖူးသည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် သည်တစ်ခါမှာတော့ သူ့အိပ်မက် မက်သည့်အတိုင်း အန်တီစုအား လာကယ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ [40]

ကျမ်းစာ၌ တွေ့ရှိသော သခင်ခရစ်တော် တိတ်တဆိတ် ဆုတောင်းခဲ့သည့် နေရာ ကန္တာရဆိုသည်မှာ အမှန်တကယ် ခြောက်သွေ့လျက် အလွန် ပူပြင်းသော နေရာ မဟုတ်ပါ။ ဂရိစကား *here mon* ဆိုသည်မှာ အထီးကျန်သော နေရာ၊ တိတ်ဆိတ်သော နေရာကို ခေါ်ပါသည်။ [41] ထိုနေရာမျိုးတွင် ခရစ်တော်သည် ရက်ပေါင်း ၄၀ လုံးလုံး ဆုတောင်းခဲ့သည် (မာကု ၁း၃၅)။ သူ့တပည့်တော်များအား ရွေးချယ်ရန် အတွက် ထိုနေရာမျိုး ဖြစ်သော တောင်ပေါ်သို့ တက်ရောက်ခဲ့သည် (လုကာ ၆း၁၂)။ တောကန္တာရ၌ နေခြင်းသည် တိတ်ဆိတ်သည့်နေရာဖြစ်၍ စိတ်တည်ငြိမ်ရာ နေရာ ဖြစ်သည်။ စိတ် တည်ငြိမ်စွာဖြင့် အရာရာတိုင်း၏ ဖြစ်ခြင်းတို့ကို ပြန်လည် သုံးသပ်နိုင်ပါသည်။ စိတ်ဝိညာဉ် စုစည်းမှုလည်း ပြုလုပ်နိုင်သည်။

အန်တီစုသည် ထိုကဲ့သို့သော ကန္တာရတွင် ၆ နှစ်တာ နေခဲ့ရသည်။ အထီးကျန်ခြင်း၊ တိတ်ဆိတ်ခြင်းရှိသည့် နေရာတွင်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် အန်တီစုသည် သူမ၏ ယုံကြည်ရာ ကျမ်းဂန်စာပေများကို ဖတ်ခဲ့သည်။ စန္ဒရား တီးခြင်းဖြင့် စိတ်ကို ကြည်လင်စေသည်။ စာအုပ်စာပေများကို များစွာ ဖတ်ခဲ့သည်။ ရေးလည်း ရေးခဲ့သည်။ မိမိအတွက် အမှန်တရား ရှာဖွေခြင်း၌ အချိန် ကုန်လွန်စေခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် မေလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် အန်တီစုသည် အဖမ်းခံရကာ ၂၀၁၀ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ

၄၀ Jesper Bengtsson, p.19.

၄၁ Gustavo Gutierrez, *We Drink from Our Own Well,* (Maryknoll: New York, Orbis Books, 1984), 81.

၁၃ ရက်နေ့ တွင် ပြန်လည် လွတ်မြောက်ခဲ့သည်။ ထို ၆ နှစ်တာ ကန္တာရ အတွေ့အကြုံကို ခံစားပြီးနောက် ပြန်လည် လွတ်မြောက်လာသောအခါ အန်တီစုက သူမကို အားပေးကာ ဆုတောင်းပေးနေကြသော လူထုအား ပြောသည်မှာ "နောင်ဆို လူထုကြီး လမ်းပေါ် ထွက်စရာ မလိုတော့ပါဘူး" ဟု ဖြစ်ပါသည်။ [42]

O;Dif neYmrnf ryjaomEN, fqk&Sfa lunmjcif

ဦးခင်ညွန့်သည် ဦးနေဝင်း၏ လက်ရုံးတော် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆခံရသူ ဖြစ်သည်။ တပ်မတော် အစိုးရလက်ထက်မှာလည်း သူသည် အားကိုးအားထား ရသည့် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် နိုင်ငံတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်များနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိဖို့ တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ အန်တီစုကိုလည်း တပ်မတော် အစိုးရ၏ ကိုယ်စား အကြိမ်ကြိမ် စကားလက်ဆုံ ပြောဆိုခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ အန်တီစု ကိုယ်တိုင်လည်း ဦးခင်ညွန့်နှင့် စကားလက်ဆုံ ပြောဆိုခြင်းသည် နိုင်ငံအတွက် အကျိုးရှိသည်ဟု ခံယူပါသည်။ အန်တီစု နေအိမ်အကျယ်ချုပ်ဖြင့် နေခဲ့ရသော အချိန်ကာလများတွင်လည်း အန်တီစုနှင့် မြန်မာ့နိုင်ငံရေး အခြေအနေအပေါ် အမြင်ချင်း ဖလှယ်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။

အန်တီစုသည် ကန္တာရ ကဲ့သို့သော အထီးကျန်သော နေရာ၊ တိတ်ဆိတ်သည့် နေရာ သူမ၏ နေအိမ်၌ ၆ နှစ်တာမျှ နေခဲ့ပြီးနောက် ပြန်လည် လွတ်မြောက်လာသည်။ ထိုသို့ လွတ်မြောက်ခြင်းသည် ခြွင်းချက်မရှိ လွတ်မြောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့သို့ အန်တီစု ပြန်လည် လွတ်မြောက်ခြင်းကို နိုင်ငံတကာက မြန်မာနိုင်ငံ၏ စာမျက်နှာအသစ် ဖွင့်ခြင်းဟူ၍ပင် တင်စားခဲ့ကြသည်။ တောင်အာဖရိက နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်ကြီး မင်ဒဲလား အကျဉ်းကျနေရာ Robben ကျွန်းမှ လွတ်မြောက်လာ၍ [43] မကြာသေးသော အချိန်တွင် အန်တီစုသည်လည်း နေအိမ် အကျယ်ချုပ်ချထားခြင်းမှ လွတ်မြောက်လာသဖြင့် သူမအား မြန်မာ့မင်ဒဲလားဟု ခေါ်နေကြခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ မင်ဒဲလားသည် ကမ္ဘာ့ ငြိမ်းချမ်းရေး နိုဗယ်ဆု ရရှိချိန်က အာဖရိက နိုင်ငံခေါင်းဆောင် Frederick Willem de Klerk ဆိုသူသည် နယ်ဆန်မင်ဒဲလားနှင့်အတူ နိုဗယ်ဆု ချီးမြှင့်ခြင်း

---

၄၂ Hans - Bernd Zoller, *The Beast and the Beauty,* p.201.

၄၃ မြနှင်းဆီ (ဘာသာပြန်)၊ မင်ဒဲလား၏ မင်ဒဲလားထွင်သော လမ်း (ရန်ကုန်၊ တူဒေးစာအုပ်တိုက်၊ ၂၀၁၁)၊ စာမျက်နှာ ၁၀၄-၁၀၇။ ဒီကလတ်(ခ်) သည် မင်ဒဲလားအား အကျဉ်းချသူအဖြစ် လည်းကောင်း၊ မင်ဒဲလား လွတ်မြောက်ရန်အတွက် လည်းကောင်း စီစဉ်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း မင်ဒဲလား ငြိမ်းချမ်းရေး နိုဗယ်ဆု လက်ခံရရှိသောအခါ ဒီကလတ်(ခ်) သည်လည်း မင်ဒဲလားနှင့်အတူ နိုဗယ်ဆုကို လက်ခံ ရရှိခဲ့ပါသည်။

ခံခဲ့ရသော်လည်း အန်တီစု ငြိမ်းချမ်းရေးနိုဗယ်ဆု ရရှိသောအခါမှုကား စစ်အစိုးရ ကိုယ်စား အန်တီစုနှင့် ညှိနှိုင်း တွေ့ဆုံခဲ့သူ ဦးခင်ညွန့် နာမည် ပါမလာသဖြင့် ဝမ်းနည်းစရာတော့ ဖြစ်ခဲ့မိပါသည်။

■

t ce; (4)

talumufw&m;rSwfajrmufjcif;

(oW[kwf)

u,fwifjcif;

aluufwwfaomvlom;

"အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်း" ဟူသော စာအုပ်ခေါင်းစဉ်အား ဦးစွာ စတင်သုံးစွဲသူမှာ အမေရိကန် နိုင်ငံသား (David M.Kennedy) ဒါဗိဒ် အမ်၊ ကနေဒီ ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် ပထမကမ္ဘာစစ် အပြီး၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် အတွင်းရှိ အမေရိကန်လူမျိုးတို့၏ ခက်ခဲမှုများကြားမှ မည်သို့ ရုန်းကန် နေထိုင်ခဲ့ကြသည်ကို လည်းကောင်း၊ ထိုသို့ ရုန်းကန်ခဲ့ကြရသော်လည်း အနာဂတ်တွင်မူ အမေရိကန်သည် အကြောက်တရားနှင့် ကင်းလွတ်မည် ဖြစ်ကြောင်း ထောက်ပြသည့် စာအုပ် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းစာအုပ်သည် အမေရိကန် နိုင်ငံအတွက် အလွန်အမင်း အရေးကြီးသော စာအုပ်ကောင်း တစ်အုပ်အဖြစ် တင်ကျန်ခဲ့ပါသည်။ [1]

အန်တီစုသည်လည်း "အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်း" ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် သူမ၏ ပင်ကို ဖြစ်တည်ခြင်းကို အခြေခံကာ စာအုပ် ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။

---

၁ David M.Kenndy, *Freedom from Fear: The American People in Depression and War 1929-1945 (2001).*

အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်း စာအုပ်သည် အန်တီစုနှင့် ပတ်သက်၍ အခြားသူများ ရေးသားသည့် အကြောင်းအရာများ၊ အန်တီစု ကိုယ်တိုင် ရေးထားသော အကြောင်းအရာများကို စုစည်း ပြုစုထားသော စာအုပ် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအကြောင်းအရာများ အားလုံးကို ခြုံငုံကာ "အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်း" ဟု မှည့်ခေါ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အန်တီစု စာအုပ်နှင့် အမ်၊ ကနေဒီ၏ စာအုပ်တို့သည် စာအုပ်ခေါင်းစဉ်အားဖြင့် တူနေသော်လည်း စာရေးသူတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အလွန် ခြားနားပါသည်။ အမ်၊ ကနေဒီသည် အမေရိကန် တိုင်းသူပြည်သားတို့အား အကြောက်တရား မရှိအောင် အဓိက ရည်စူး၍ ရေးသားထားသော်လည်း အန်တီစုကမူ လူသားတိုင်းသည် မိမိတို့၏ ပင်ကိုစိတ်၌ပင် အကြောက်တရား မရှိဘဲ သတ္တိရှိစွာ အသက်ရှင်တတ်ဖို့ အဓိကဦးတည်ကာ တိုက်တွန်းရေးသားထားသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

vlbm;wdkY tBu;Dqk;defbltaumufw&m;

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူသားတို့အား နှိပ်စက်နေသည့် ကမ္ဘာ့ နံပါတ်တစ် ရန်သူမှာ အကြောက်တရား ဖြစ်သည်။ လူသားသည် မျက်စိဖြင့် မြင်ရသည့် အရာများကို ကြောက်နေကြသကဲ့သို့ မျက်စိဖြင့် မြင်မရသည့် အရာများကိုလည်း ကြောက်လေ့ရှိကြသည်။ အဘယ်ကြောင့် ထိုကဲ့သို့ ကြောက်နေကြပါသနည်း။ ထိုမေးခွန်း အတွက် အရိုးသားဆုံး၊ အရှင်းဆုံး အဖြေတစ်ခုမှာ လူသားသည် ဆက်လက် ရှင်သန်ချင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။ အကြောက်တရားများထဲတွင် မျက်စိဖြင့် မြင်ရသော အရာများကို ကြောက်နေခြင်း၊ မျက်စိဖြင့် မြင်မရသည့် အရာများအား ကြောက်နေခြင်းတို့လည်း ပါဝင် ပါသည်။ မျက်စိဖြင့် မြင်ရသည့် အကြောက်တရားများမှာ- သေရမှာကို ကြောက်ခြင်း၊ အမှောင်ထုကို ကြောက်နေခြင်း၊ ရန်သူကို ကြောက်နေခြင်း၊ ဘဝ ရပ်တည်နိုင်ဖို့ ကြောက်နေခြင်း၊ တစ်စုံတစ်ရာ အမှားများ လုပ်ရမှာကို ကြောက်နေခြင်းစသည့်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

မျက်စိဖြင့် မြင်မရသည့် အကြောက်တရားများထဲတွင် တစ္ဆေ သရဲကို ကြောက်နေခြင်း၊ စုန်းကဝေကို ကြောက်ခြင်း၊ ဝိညာဉ်ဆိုးများကို ကြောက်ခြင်း၊ နတ်အမျိုးမျိုးတို့ကို ကြောက်နေခြင်း၊ အနာဂတ်ကို ကြောက်နေခြင်း၊ သေခြင်း၏ တစ်ဖက်ကမ်းကို ကြောက်နေခြင်းတို့လည်း ပါဝင်ပါသည်။ အမှန်မှာ ထို အကြောက်တရားအားလုံးတို့သည် တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း လူတို့၏ ဘဝကို ပျက်စီးစေတတ်သည့် အရာများပင် ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းတို့သည် လူသားများ၏ ရပ်တည်ခြင်းကို ခြိမ်းခြောက်နေကြသည့် အရာများသာ ဖြစ်ကြသည်။

bmoma&;ESifh aojcif;taDumufw&m;

သေခြင်းတရားအားကြောက်ခြင်း ဆိုသည်မှာ မိမိသေမှာကို ကြောက်နေခြင်း၊ မိမိ ချစ်ခင်သူများ သေမှာကို ကြောက်ခြင်း၊ သေချာစွာမသိရသည့် သေခြင်း၏ တစ်ဖက်ကမ်းကို ကြောက်ခြင်းနှင့် သေသူတို့ကို ကြောက်ခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။ စိတ်ပညာအရ ဘာသာရေး ဆိုသည်မှာ သေခြင်းကို ကြောက်နေခြင်းမှ အစပြုသည်ဟု အဆိုရှိခဲ့သည်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာတွင် သေခြင်း စတင်ဖြစ်လာရခြင်းမှာ ပထမ လူသားတို့ ပြုမိသော အပြစ်၏ နောက်ဆက်တွဲသာ ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည် (ကမ္ဘာဦး ကျမ်း)။ အမှန်မှာ ခရစ်ယာန်ဘာသာတွင် အဓိက ဖော်ပြသည့် အချက်မှာ သေမင်း၏ အရိပ်အောက်တွင် ရှိနေကြသော လူသားများအား ထိုသေခြင်းကို အောင်နိုင်သူ ယေရှု ခရစ်တော်၌ ယုံကြည် ခိုလှုံခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် ယေရှုခရစ်တော်၌ ခိုလှုံခြင်းသည် လူအများ ကြောက်တတ်သည့် အကြောက်တရားအား ကျော်လွှားခြင်း ဖြစ်ကာ ယင်းသည် ထာဝရ အသက်ရှင်ခြင်း အသက်တာ၏ အနှစ်သာရလည်း ဖြစ်ပါ သည်။ ယင်းခံယူချက်သည် ခရစ်ယာန်ဘာသာ၏ အနှစ်သာရလည်း ဖြစ်ပါသည်။

လောကကြီးထဲသို့ မွေးဖွားလာသူတိုင်းသည် သေခြင်းနှင့် စက္ကန့် မပြတ် အစဉ်အမြဲ နပန်းလုံးနေကြသည်။ သေခြင်းတရားသည် ရှောင်မရသော အမှန်တရား ဖြစ်သည်မှာ လူတိုင်း လက်ခံသည့်အရာ ဖြစ်သည်။ သေခြင်းသည် လူသားများအတွက် အကြောက်တရားဖြစ်သည် ဆိုသည်မှာ မှန်သော်လည်း လူတို့အတွက် ထိုသေခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်ရသည့် အကြောင်းရင်းများစွာ ရှိပါ၏။ ဥပမာ၊ လူ တစ်ယောက်သည် အမှောင်ထုကို ကြောက်၏။ လူတစ်ဦးသည် မမြင်ရသော တစ္ဆေ သရဲကို ကြောက်၏။ တချို့တို့သည် စုန်းကဝေတို့ကို ကြောက်ကြ၏။ တချို့တို့ သည်လည်း နတ်တစ်မျိုးမျိုးကို ကြောက်ကြ၏။ ထိုသို့ ကြောက်နေကြခြင်းမှာ မိမိတို့ အသက်ရှင်ခြင်းအား ဒုက္ခပေးနိုင်သည်ဟု ယူဆသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့ သိရှိလိုသည်မှာ လူတို့ ကြောက်တတ်သော ဤအရာများသည် အမှန်တကယ် ရှိ၏လော ဟူသော မေးခွန်းပင် ဖြစ်သည်။ တချို့က လူတို့ ကြောက်တတ်သော တစ္ဆေ သရဲသည် အမှန်တကယ် မရှိဟုဆိုကာ သံသယစိတ်ဖြင့် စောဒကတက်ကြ၏။ ယုံသူက ယုံ၊ မယုံသူက မယုံ ဖြစ်နေကြ၏။ သို့သော် မြင်ယောင်မြင်မှားလားတော့ မသိ။ မြင်သူတွေကလည်း ရှိသေး၏။ သိပ္ပံသည် အချက်အလက် မှန်ကန်မှုကို အခြေခံကာ၊ အရာရာတိုင်း၏ ရှိခြင်းတရားကို သက်သေပြကာ သက်သေယူနေသဖြင့် ယင်းနည်းအတိုင်း ဆိုပါက လူတို့ ကြောက်တတ်သော အရာများသည် လက်တွေ့မဆန်၊ သက်သေပြ၍ မရသဖြင့် တချို့က လက်မခံနိုင်ကြ။ မယုံသူက မမြင်သဖြင့် ထိုအရာ

များသည် အမှန်တကယ် မရှိ ဟူ၍သာ ပြောသည်။ မြင်သူကလည်း မြင်ခဲ့သဖြင့် ရှိသည်ဟု အခိုင်အမာ ယုံကြည်နေသည်။ မည်သည့်အရာက မှန်သနည်း။

ဤနေရာတွင် အင်ဒိုနီးရှား သီသြလော်ဂျာ (နာမည်မေ့) ၏ ရှင်းပြချက်ကို ပြန်ပြီး ဝေမျှချင်ပါသည်။ ထိုသူက ပြောသည်မှာ ဘာသာတရားသည် အထက် အရပ် ကိစ္စကို အများအားဖြင့် ပြောတတ်ပါသည်။ အထက်အရပ် ဆိုသည်မှာ လူသားတို့၏ လောကီ အတတ်ပညာတို့ဖြင့် ဖော်မပြနိုင်သော ကောင်းကင်က ကိစ္စကို ခေါ်ပါသည်။ ထို့အတူ သိပ္ပံပညာသည်လည်း မြေကြီးနှင့် ပတ်သက်သော အရာများ၏ မှန်ကန်မှုကို တွက်ဆသည်ဟု ဆိုသည်။ အရာရာတိုင်းအား တိုင်းတာခြင်းဖြင့် အမှန်တရားကို လိုက်ရှာသည်။ အလယ်ခေတ်က တိုင်း၍မရသော အရာများကိုပင် တိုင်းရမည်ဟု ဆိုခဲ့ဖူးကြသည်။ တိုင်း၍ မရသော အရာများသည် အမှားများပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုကြောင့် တစ္ဆေ သရဲ ရှိခြင်းသည် တိုင်း၍ မရသဖြင့် သိပ္ပံပညာ အနေဖြင့် တစ္ဆေ သရဲ မရှိဟူ၍သာ ဆိုသည်။ ထို့အတူ ဘာသာရေးသည် ကောင်းကင်ဘက်ရှိ အကြောင်း အရာများကို အဓိကဟောပြော သွန်သင်သည်ဖြစ်၍ မြေကြီးအထက် - ကောင်းကင် အောက်က ဖြစ်နေသော ကိစ္စများအား ဖြေရှင်းရန် သူ့၌ လုံလောက်သောအဖြေ မရှိ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် ထိုအရာများသည် အမှန်တကယ် ရှိကြောင်းကိုတော့ ရှင်ပေါလု၏ စာစောင်များ၌ ဖော်ပြသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

ဂျာမဏီနိုင်ငံသား ဗီလော်ဆိုဖာ "မာတင်ဟိုက်ဒက်ကာ" ၏ ရှိခြင်းတရား ကို လေ့လာပါက လောကတွင် လူသားတို့ မသိနားမလည်နိုင်သော တချို့ကိစ္စများ သည် ကျွန်ုပ်တို့ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်တွင် လွန်စွာ ပေါများလှသည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုအရာ များသည် မိမိတို့ရှိသည့်အတိုင်း ရှိနေကြသည်။ ယင်းတို့ကို သူက ontological realities ဟု ဆိုသည်။ ထိုအရာများသည် သိပ္ပံပညာအားဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဘာသာရေး အားဖြင့် သော်လည်းကောင်း သက်သေပြရန် ခက်ခဲသော အရာများ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ လူသားတို့အတွက် အကြောက်တရားများထဲတွင် မြင်ရသည့် အရာများကိုသာ ကြောက်နေကြခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ မြင်မရသော အရာများ သည်လည်း လူသားတို့အတွက် အကြောက်တရား ဖြစ်နေကြသည်ကိုသာ ဖော်ပြ ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအကြောက်တရားတို့သည် မိမိတို့အား လူသားပီသစွာ အသက်ရှင်နိုင်ဖို့ အဟန့်အတားသဖွယ် ဖြစ်သည်ကို အန်တီစု၏ အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်းက သက်သေပြနေပါသည်။

u,fwifjcif;oN[kwfvwfajrmufjcif;

ခရစ်ယာန် အခြေခံ ယုံကြည်ချက်များ ဖြစ်သည့် ကယ်တင်ခြင်း၊ ထာဝရ အသက်၊ အပြစ် ခွင့်လွှတ်ခြင်း၊ ပြန်လည် မွေးဖွားခြင်း စသည့်တို့သည် နာမည်များ အားဖြင့် ခြားနားနေကြသော်လည်း ယုံကြည်ခြင်းနှင့်ယှဉ်ကာ အနက်အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုပါက ထိုစကားလုံး အားလုံးတို့သည် အဓိပ္ပါယ်ချင်း ဆင်နေကြကြောင်း သိရှိပါသည်။ ထာဝရအသက် ဆိုသည်မှာ မကုန်မဆုံးနိုင်သော၊ မဆုံးနိုင်သော အသက်ရှင်ခြင်း သဘောကိုပြောပါသည်။

"ယေရှုကို ကယ်တင်ရှင်အဖြစ် လက်ခံ ယုံကြည်ပါက ထာဝရ အသက်ရသည်" ဆိုပါစို့။ ထာဝရ အသက်ကို မည်သည့်အချိန်မှ စတင် ရရှိမည်နည်းဟု ဆိုလျှင် ခရစ်တော်အား ကယ်တင်ရှင်အဖြစ် လက်ခံသည့်နေ့မှ စတင်ကာ ရရှိမည်ဟု ဆိုရပါမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထာဝရအသက် ပိုင်ရှင်သည် ခရစ်တော် ဖြစ်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထာဝရ အသက်သည် နောင်မှ ရရှိရမည့်အရာသာ မဟုတ်ပါ။ ယခုကာလသာမက အနာဂတ်ကာလတို့နှင့်လည်း ဆိုင်ပါသည်။ ယခုပျောက်၍ နောင်တွင် ခံစားမည့် အရာသာ မဟုတ်ပါ။ ရှင်ယောဟန် အခန်းကြီး ၁၁ ကိုဖတ်ပါက ခရစ်တော်က "ငါ့ကို ယုံကြည်သော သူတို့သည် သေခြင်းနှင့် ကင်းလွတ်ကြလိမ့်မည်" ဟု အတိအလင်း ဆိုသည်။ အဓိပ္ပါယ်က ယခုရရှိသော ထာဝရ အသက်ရှင်ခြင်းသည် ပျောက်လိုက် ပျက်လိုက် ဆိုသည့်သဘော မဟုတ်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထာဝရ အသက် သဘောသည် ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးချင်းစီ၏ အသက်ရှင်ခြင်း အရည်အသွေး ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းသည် ထာဝရ အသက်ရှင်ခြင်း၏ စွမ်းအားဖြစ်ကာ၊ ကယ်တင်ခြင်း ဆိုသည်မှာလည်း ထာဝရ အသက်ရရှိသူတို့၏ ဖြစ်တည်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော ထာဝရ အသက်ရရှိသူတို့သည် သေခြင်း မခံစားရတော့ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကယ်တင်ခြင်းသည် လွတ်မြောက်ခြင်း ဖြစ်နေသောကြောင့်ပင်တည်း။

uEkyfwdkY vwfajrmufjcif;

လူတိုင်း အလိုချင်ဆုံးသော အရာမှာ လွတ်မြောက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို လွတ်မြောက်ခြင်းကို ရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။ သို့သော် မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်ခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ ရရှိခံစားရန် လိုအပ်ပါသည်။

လွတ်မြောက်ခြင်းကို အဓိပ္ပါယ် အမျိုးမျိုး၊ အမြင် အမျိုးမျိုးဖြင့် ဖွင့်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ နားလည်သည်မှာ လွတ်မြောက်ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အစစ်အမှန်တရား အတိုင်း အသက်ရှင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအစစ်အမှန်တရား အတိုင်း အသက်ရှင်ခြင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ စွဲလမ်းမှုများကို စွန့်ပယ်ခြင်း၊ ကျော်စောချင်သော စိတ်၊ နာမည်ကြီးချင်သောဆန္ဒကို လျစ်လျူရှုနိုင်ခြင်း၊ အသက်ရှင်ရာတွင် စိုးရိမ်သောက စိတ်ကို ဖယ်ထုတ်ခြင်း၊ စိတ်၏စေရာမှ ရုန်းထွက်ခြင်းများလည်း ပါဝင်သည်။ ထိုသို့ အသက်ရှင်နိုင်ပါမှ စစ်မှန်သော လွတ်မြောက်ခြင်းကို ခံစားနိုင်ကြမည် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခြင်းသည် မိမိ၏ အစစ်အမှန် ရှာဖွေခြင်း၌ အစပြုတတ်သော ကြောင့် ဖြစ်သည်။ [2] မိမိတို့ နေထိုင်သည့် ယနေ့ကမ္ဘာ၏ အစစ်အမှန် တရားအား ရှာဖွေပါက မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ဖြစ်ပျက်နေသော အမှန်တရားတို့ကို အရှိကို အရှိအတိုင်း ရိုးသားစွာ လက်ခံတတ်ရမည်။ ထိုသို့ လက်ခံတတ်မှသာ မိမိတို့၏ လွတ်လပ်ခြင်းအမှန်ကို ဖော်ဆောင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ခရစ်တော်သည် မိမိ၏ လွတ်လပ်ခြင်းကို ဖော်ဆောင်ရာတွင် အခြားသူများ အတွက် သူတို့ရှိသည့်အတိုင်း လက်ခံပေးခြင်း၊ ရန်သူများကိုပင် ရှိသည့်အတိုင်း လက်ခံပေးခြင်းတွင် အမှီပြုခဲ့သည်ကို သိရှိနိုင်ပါသည်။ အရာရာတိုင်းအား အရှိကို အရှိအတိုင်း လက်ခံတတ်ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်သက်သောအရာများအား လွတ်လပ်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် အင်အားဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အရာရာတိုင်း၏ စိုးမိုးမှုအောက်မှ လွတ်မြောက်သွားသောအခါ မည်သည့်ကိစ္စတွင် မဆို အကြောက်တရား မရှိဘဲ ပြောနိုင်ဆိုနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အကြောက်တရား မရှိဘဲ ရပ်တည်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရယ်မောနိုင်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ မိမိတို့ အသက်ကိုပင် အခြားသူများ အတွက် လွတ်လပ်စွာ ပေးဆပ်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

rS,ifaomvwfvyfcif

ယနေ့ လူအများဆုံးတို့သည် ယုံကြည်ခံယူချက်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အစဉ်အလာ တစ်ခုအားဖြင့် လည်းကောင်း ကန့်သတ် ချုပ်ချယ်ခံနေကြခြင်းကို မနှစ်သက်ကြတော့ပါ။ လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်ချင်ကြသကဲ့သို့ မိမိတို့ နှစ်သက်ရာအတိုင်း နေထိုင် အသက်ရှင်ချင်ကြသည်။ သို့သော်လည်း ထိုသို့မိမိတို့၏ ဆန္ဒ ဖြည့်ဆည်းဖို့ တစ်ခုတည်းအတွက် လွတ်လပ်ခြင်းကို ရှာဖွေခြင်း

J Albert Nolan, *Jesus Today,* p.181.

သည် အမှန်စင်စစ် လွတ်လပ်ခြင်း မဟုတ်ပေ။ အမှန်စင်စစ် လွတ်လပ်ခြင်း ဟူသည်မှာ မိမိတို့၏ အတ္တစိတ်ကိုသာ ပြည့်စုံစေရန် လုပ်ဆောင်စေသည့် စိတ်ဆန္ဒ၏ လွှမ်းမိုးခြင်း အောက်မှ လွတ်မြောက်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ အတ္တစိတ် မွေးမြူခြင်းသည် မိမိကိုယ်မိမိ ချည်နှောင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်ခြင်းသည် မိမိ အတ္တစိတ်၏ စေရာမှ လွတ်မြောက် ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ယေရှုခရစ်တော်က ဘာသာရေး ပြောင်းလဲမှု၊ အဖွဲ့အစည်း ပြောင်းလဲမှု ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခြင်း လိုက်လာမည်ဟု မယူဆပါ။ လူတိုင်းလူတိုင်း တို့အား ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခြင်း၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာ လွတ်လပ်ခြင်း ရရှိနိုင်ကြဖို့ရန်သာ ကြိုးစားခဲ့သည်။ ကိုယ်ပိုင် လွတ်လပ်ခြင်း မရှိသူတို့သည် လွတ်လပ်သော လူ့အဖွဲ့ အစည်းကို ပျက်စီး ယိုယွင်းစေတတ်ကြပါသည်။

vwfvyjcif;ukdumu&Hlrsm;

လူအများစုတို့သည် မိမိတို့၏ လွတ်လပ်ခြင်းကို ကြိုးစား လိုက်ရှာနေကြ ချိန်၌ တချို့တို့မှာမူ လွတ်လပ်ခြင်းကို ကြောက်နေကြသည်။ သူတို့သည် မိမိတို့၏ ကံကြမ္မာကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် တာဝန်ယူရမှာကိုပင် ကြောက်နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ မိမိတို့အတွက် အခြားသူများက ဆုံးဖြတ်ပေးမှသာ ကျေနပ်တတ်ကြသည်။ တချို့သော သူတို့ကလည်း အခြားသူများသည် မိမိတို့ အသက်ရှင် နေထိုင်ဖို့အတွက် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် လွတ်လပ်စွာ ဆုံးဖြတ်ကြရမည်ကို ကြောက်နေကြပြန်သည်။ ထိုသူတို့က ပြောတတ်သည်မှာ “သူတို့သည် ယုံကြည်ထိုက်သူများ မဟုတ်ကြပါ။ သူတို့သည် အမှားများ လုပ်နိုင်ကြသည်။ ထိုကြောင့် သူတို့ ဘဝအတွက် ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် ဆုံးဖြတ်ပေးသင့်သည်” ဟု ဆိုကြသည်။ ထိုအယူအဆသည် ခရစ်တော်၏ ခံယူချက်၊ စိတ်သဘောထားတို့နှင့် မကိုက်ညီပါ။ အမှန်မှာ အခြားသူများအပေါ် အယုံအကြည် မရှိခြင်းသည် ထိုသူတို့အား တစ်ဖက်စွန်းဝါဒီသမားများ အဖြစ်သို့ ပို့ဆောင်တတ် သည်ကို သတိပြုရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ အခြားသူများအား ဝေဖန် အပြစ် ပြောဆို ခြင်းသည်လည်း မရင့်ကျက်သေးသူတို့၏ ပင်ကို အမှတ်လက္ခဏာ ဖြစ်ပါသည်။ ခရစ်တော်သည် လူတိုင်းအား ရင့်ကျက်သောသူများ၊ လွတ်လပ်သောသူများ ဖြစ်ကြရန် အလိုရှိသည်။

reSuefaom vwfajrmufjcif;

တောင်အာဖရိကတွင် ပြောလေ့ပြောထရှိသော စကားတစ်ခွန်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး လွတ်မြောက်ခြင်း မရှိပါက မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ လွတ်မြောက်ခြင်းမရှိဟု ဆိုသည်။ ယင်းအဆိုသည် လူမှုရေးနှင့်နိုင်ငံရေး လွတ်မြောက်ခြင်းကို ရည်ညွှန်းနိုင်သော်လည်း လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ လွတ်လပ်ခြင်းနှင့်လည်း ဆိုင်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တသီးပုဂ္ဂလဝါဒဖြင့် နေ၍ မရပါ။ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အမှီသဟဲပြုနေကြရပါသည်။ တစ်စုံတစ်ယောက်၏ အကူအညီကို မရပါက ကျွန်ုပ်တို့သည် မလွတ်မြောက်နိုင်ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် လွတ်မြောက်ရန်သာမကဘဲ အခြားသူများပါ လွတ်မြောက်အောင် လုပ်ဆောင်တတ်ရန်လည်း သင်ယူရပါသည်။ ယေရှုခရစ်တော်သည် အခြားသူများ လွတ်မြောက်စေသည့် လုပ်ငန်းကို ပရောဖက်ကြီးများ၊ အဗေအမေ၊ ယောဟန်စသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များထံမှ သင်ယူမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း သူကိုယ်တိုင် အဖိနှိပ်ခံ လူတန်းစားများ လွတ်မြောက်ရန်အတွက် သူတို့အား အသိအမှတ်ပြုကာ ကူညီ မစခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် အခြားသူများအား လွတ်မြောက်ရန် ကြိုးစားရမည်။ အဖိနှိပ်ခံ လူတန်းစားများအတွက် လွတ်မြောက်မှုကို လုပ်ပေးရမည်။ ထိုသို့ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် ရှေးဦးစွာ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်ခြင်းကို ရရှိခံစားသူများ ဖြစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ Albert Nolan က အမှန်တကယ် လွတ်မြောက်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် လွတ်မြောက်ခြင်းလမ်းတွင် မည်မျှ ရောက်ရှိသွားသည်ကိုပင် လျစ်လျူရှုနိုင်သော အချိန်၊ အခြားသူများကဲ့သို့ လွတ်မြောက်ခြင်း အခွင့်အရေး ရသည် မရသည်ကိုပင် လျစ်လျူရှုနိုင်သော အချိန်၊ မသေမီ မိမိ၏ ရည်မှန်းချက်များ ပြီးမြောက်ခြင်း ရှိသည် မရှိသည်ကိုပင် လျစ်လျူရှုနိုင်သော အချိန်မှ စတင်သည်ဟု ဆိုသည်။ [3] အမှန်မှာ ထိုကဲ့သို့သော အယူအဆသည် တိုးတက်နေသော ယနေ့ခေတ် အချိန်အခါ အယူအဆနှင့် မအပ်စပ်သော်လည်း အမှန်အကန် လွတ်မြောက်ခြင်းသည် အရာခပ်သိမ်းတို့၏ လွှမ်းမိုးခြင်းအောက်မှ လွတ်မြောက်ခြင်း၌သာ ရှိနေသည်ကို သတိပြုရမည် ဖြစ်သည်။

၃ Albert Nolan, *Jesus Today,* p. 187.

bk&m;ocif\ t vdkawmfvkyfaqmif&efvwfvyfjcif;

ဘုရားသခင်၏အလိုတော် ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိစ္စတစ်ခုခုကို ကြုံလေတိုင်း ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်ပါဟု အလွယ်တကူ ပြောတတ်ကြသော်လည်း ထိုသို့ကျွန်ုပ်တို့ ပြောခြင်းသည် ဘုရားသခင်၏ အလိုတော် အမှန်တကယ် ဟုတ်ပါ၏လောဟူသော အချက်အပေါ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်က တစ်ခါတရံ အားမလိုအားမရ ခံစားနေတတ်ကြသည်မှာ စောဒက တက်စရာ လိုမည် မထင်ပါ။ ထိုသို့ဆိုလျှင် ကိစ္စတစ်ခုခုကို ကြုံလေတိုင်း ယင်းသည် ဘုရားသခင် အလိုတော်ပါဟု ကျွန်ုပ်တို့ ပြောနေကြခြင်းမှာ စိတ်ကျေနပ်အောင်သာ ပြောနေကြခြင်း များလော။ သို့တည်းမဟုတ် အမှန်အကန်လော ဆိုသည်မှာ လက်တွေ့ ခံစားသူများ ကသာ အသိဆုံး ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ ကြုံလေသမျှသော ကိစ္စတိုင်းတွင် ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်ကို ဝန်ခံကာ အသက်ရှင်တတ်သော ခရစ်ယာန်များအတွက် ဘုရားသခင် အလိုတော် သိရှိခြင်းသည် အရေးကြီးသော ကိစ္စဖြစ်နေသောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုအရာကို ရှာဖွေရပါလိမ့်မည်။ အမှန်မှာ ဘုရား၏သခင်အလိုတော် သိရှိနိုင်ခြင်းသည် အလွန်ခက်ခဲပါသည်။ ခရစ်တော် ကိုယ်တိုင်လည်း စိတ်သောက ရောက်နေချိန်တွင် "ကိုယ်တော် အလိုတော်အတိုင်း ဖြစ်စေပါ" ဟု ပြောခဲ့ခြင်းကို ထောက်ရှုပါက ဘုရားသခင် အလိုတော် သိရှိခြင်းသည် အလွန် ခက်ခဲသည်မှာ သိသာ နိုင်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်ကို ဝန်ခံသည်ဟု ဆိုရာတွင် အနစ်နာခံနေရခြင်းသဘော၊ စိုးမိုးခြင်းခံနေရခြင်း သဘောကဲ့သို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ နားလည်တတ်ကြသည်။ ထိုသို့ ဘုရားသခင် အလိုတော်ကို နားလည်ကြသောအခါ ဘုရားသခင်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အလိုမပါဘဲ သူ့အလိုတော်ကိုသာ လိုက်နာစေတတ် သည့် ဘုရားကဲ့သို့ မြင်လာနိုင်သည်။ ထိုအယူအဆသည် တစ်စိတ် တစ်ဒေသအား ဖြင့် မှန်သော်လည်း၊ ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်သက်သော အရာနှင့် ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်တို့ ဆန့်ကျင်နေဖို့ မဟုတ်ပေ။ ခရစ်တော်က "ကိုယ်တော်၏ အလိုတော်အတိုင်း ဖြစ်စေပါ" ဟု ဆုတောင်းခဲ့သော်လည်း သူ့အမှန်တကယ် ဖြစ်စေချင်သော အလိုတော်နှင့် ခမည်းတော်၏ အလိုတော်တို့သည် ခြားနားမှု မရှိပါ။

ခရစ်တော်ပြောသော ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်ကို အများ နားလည်အောင် ဘာသာပြန်ပါက ဘုံကောင်းကျိုး (common good) လုပ်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။ ဘုံကောင်းကျိုးဆိုသည်မှာ လူသား တစ်ရပ်လုံးအတွက်၊ မိသားစု တစ်ခုလုံး အတွက်၊ အကောင်းဆုံးသော အရာ လုပ်ဆောင်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ လူတိုင်းအတွက်

ကောင်းသော အရာသည် မိမိအတွက်လည်း ကောင်းရမည်ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ကျိုးကိုသာ ဦးစားပေးသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် နေထိုင်သူတို့သည် ဘုံကောင်းကျိုးလုပ်ဆောင်ခြင်း အရေးထက် တစ်ဦးချင်းကောင်းကျိုး လုပ်ဆောင်ခြင်းကို ဦးစားပေးတတ်ကြပါသည်။

များသောအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကောင်းကျိုးသည် ဘုံကောင်းကျိုးနှင့် ဆန့်ကျင်တတ်ပါသည်။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် ဘုံကောင်းကျိုးသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကောင်းကျိုးနှင့် ဆန့်ကျင်တတ်သည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ အမှန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံး တည်ရှိခြင်း၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုမျှသာ ဖြစ်ကြသည်။ အလုံးစုံသော လူ့အဖွဲ့အစည်း ဆိုသည်မှာ ယင်းအစိတ်အပိုင်းများ ဖြစ်ကြသော ကျွန်ုပ်တို့တစ်တွေ ပေါင်းစည်းခြင်းဖြင့်သာ ဖြစ်တည်တတ်ပါသည်။ ထိုအစိတ်အပိုင်းတို့သည် ပြီးပြည့်စုံသောအရာ ဖြစ်မြောက်ရန်အတွက် တည်ရှိကြပါသဖြင့် ယင်းတို့သည် ထိုပြီးပြည့်စုံသော အရာနှင့်သာ ဆိုင်ကြပါသည်။

ထို့ကြောင့် တစ်ခါတလေ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘုံကောင်းကျိုးအတွက် မိမိတို့၏ ကောင်းကျိုးကို အနစ်နာခံကာ စွန့်လွှတ်ဖို့ လိုအပ်ပါက စွန့်လွှတ်ရမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဘုံကောင်းကျိုးနှင့် မိမိတို့၏ ကောင်းကျိုးသည် သဟဇာတ ဖြစ်နေဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ကောင်းကျိုးကို ဦးတည်စေသည့် အရင်းအမြစ်သည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အသုံးမဝင်သည့် အတ္တစိတ်တွင် အခြေခံသဖြင့် ယင်းကို ဖယ်ထုတ်ကာ ဘုံကောင်းကျိုးအတွက် ပေးဆပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ကောင်းကျိုးသည် ဘုံကောင်းကျိုးနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ ရှိခြင်းကို ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်ဟု နားလည်ရပါသည်။ ထိုသို့ဆိုသော် ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးချင်းစီတို့၏ ဆန္ဒသည် အရေးမကြီးဟု မဆိုလိုပါ။ ခရစ်တော်ကိုယ်တိုင် လူတိုင်းတို့၏ လိုအင်ဆန္ဒများအား အသိအမှတ်ပြုတတ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ဖိနှိပ်သော အစိုးရလက်ထက်တွင် ဘုံကောင်းကျိုးကို အကြောင်းပြုကာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းစီတို့၏ အခွင့်အရေးကို တစ်ခါတရံ လျစ်လျူရှုတတ်သည်။ အလွဲသုံးစားတတ်သည်။ မိမိတို့ လုပ်နေသည့်အရာသည် ဘုံကောင်းကျိုး ဖြစ်သကဲ့သို့ ဖော်ပြနေကြသော်လည်း အမှန်စင်စစ် သူတို့သည် မိမိတို့၏ ကိုယ်ကျိုးကိုသာ လုပ်ဆောင်နေကြသည်။ ထိုသို့ လုပ်ဆောင်နေကြခြင်းကို ထောက်ပြ ဝေဖန်နေသူများသည် အနစ်နာခံခဲ့ကြရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သတိထားရမည်မှာ အစတေးခံခြင်း အားလုံးသည် ဘုံကောင်းကျိုး လုပ်ဆောင်ခြင်းဟု လွယ်လင့်တကူ မခံယူသင့်ပေ။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အများအတွက် အစတေးခံရခြင်းအားဖြင့် မိမိကိုယ်မိမိ ထင်ပေါ် ကျော်ကြားချင်သူများလည်း ရှိတတ်သည်ကို သတိပြုရပါမည်။

ယဇ်ပရောဟိတ် ကယာဖက "သူ့ (ခရစ်တော်) ကို ဤသို့ အလွှတ်ထားလျှင် လူခပ်သိမ်းတို့သည် ယုံကြည်ကြလိမ့်မည်။ ရောမ လူမျိုးတို့သည်လည်း လာ၍ ငါတို့ အရပ်ဌာနကိုလည်းကောင်း၊ ငါတို့ အမျိုးကိုလည်းကောင်း သုတ်သင် ဖယ်ရှားကြလိမ့်မည်ဟု ဆိုကြ၏။ ယုဒ လူမျိုး အကုန်အစင် ပျက်စီးသည်ထက် လူတစ်ယောက်သည် လူများတို့အတွက် သေသော် သာ၍ကောင်း၏" (ယောဟ ၁၁း၄၈-၅၀) ဟု ဆိုဖူးသည်။ ထိုသို့ ပြောဆိုခဲ့သော်လည်း ယဇ်ပုရောဟိတ် ကယာဖ၏ အကြံအစည်သည် သူ့နိုင်ငံလုံခြုံရေးအတွက် အကောင်းဆုံး မဟုတ်ကြောင်း သတိမထားခဲ့ချေ။

ဘုံကောင်းကျိုးသည် ဘုရားသခင် အလိုတော် ဖြစ်သည်ဟု ခရစ်တော်က ဆိုသည်။ ဘုရားသခင်သည် တစ်ကမ္ဘာလုံးအတွက်၊ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အကောင်းဆုံး သိရှိသူ ဖြစ်သည်။ ဘုရားသခင် အလိုတော်နှင့် ခရစ်တော် အလိုတော်သည် မဆန့်ကျင်ပါ။ ယင်းသည် မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်ခြင်းသည် ဘုံကောင်းကျိုးအတွက် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် လွတ်လပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ လူသားတို့အား လွတ်မြောက်ရန် အတွက် ဘုရားသခင်သည် ယနေ့ပင် အလုပ်လုပ်လျက် ရှိနေပါသည်။

atmifqefplunf\ talumufw&m;rSvwfajrmufcif;

"များစွာသော ရန်းကန်မှုတွေက ကျွန်မတို့၏ ဘေးပတ်ပတ်လည်ကို ဝိုင်းကာလျက် ရှိနေပါသည်။ သို့သော် ထိုရုန်းကန်မှုတို့သည် တရားသော ရုန်းကန်မှုများတော့ မဟုတ်ပါ။ မတရားသော ရုန်းကန်မှုများသာ ဖြစ်ကြပါသည်။ ခွန်အားကြီးသူတို့က အားနည်းသူတို့အပေါ် အမြတ်ထုတ်ရန် လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာသူတို့က မရှိ ဆင်းရဲသူတို့အပေါ် ခေါင်းပုံဖြတ်ရန်လည်းကောင်း၊ ခွန်အား ဗလကြီးသူ ယောက်ျားများက အားနွဲ့သူ အမျိုးသမီးတို့အပေါ် စော်ကားမော်ကား ပြုရန် လည်းကောင်း၊ အားကြီးသူက အားနည်းသူအား ဖိနှိပ်ရန် လည်းကောင်း ရုန်းကန်နေကြခြင်းဖြစ်သည်။

တရားမျှတသော အဖဘုရားသခင်၊ အားနည်း၍ စိတ်အားငယ် သူတို့အပေါ် သနား တော်မူပါ။ မိမိတို့ လုပ်အားခအား တိကျ မှန်ကန်စွာ ရရှိနိုင်ဖို့ တောင်းဆိုခြင်းကြောင့် မိမိတို့၏ အလုပ်မှ နှင်ထုတ်ခြင်းခံရသူ သီးစုတို့အား သနားတော်မူပါ။ ကိုယ်တော် ပြောသည့်အတိုင်း "သူတို့သည် လောကနှင့် ဆိုင်သူများ ဖြစ်ပါက သူတို့အား ချစ်ကြမည်" အမှန် ဖြစ်သည်။ ကိုယ်တော်က ထိုသူတို့ကို ရွေးချယ်သည်ဖြစ်၍ လောကသည် သူတို့ကို မုန်းခဲ့ရပါသည်။ မိမိတို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာ၊ မိမိတို့ ရသင့်ရထိုက်သော အခွင့်

အရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်နေသူများကို ကိုယ်တော်၏ အတောင်တော် အောက်၌ ခံလှုံစေတော်မူပါ။" [4]

(စာရေးသူ ဘာသာပြန်)။

အထက်ပါ ဆုတောင်းချက်သည် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ အာဏာရှင် "ပတ်ချုံဟီး" (Park Chung-hee) လက်ထက်တွင် အဖိနှိပ်ခံ လူတန်းစားများ အတွက် ရပ်တည်ပေးမှုကြောင့် ထောင် (၃) ကြိမ်တိုင်တိုင် ကျခံခဲ့ရသော ခရစ်ယာန် အမျိုးသမီး မက်သဒစ်အသင်းတော် သင်းအုပ်ဆရာမ "ချိုဟွာဆွန်" (Cho Hwa Sung) ၏ ဆုတောင်းချက် ဖြစ်သည်။ ပါစတာ"ချို" ဆုတောင်းသည့်အတိုင်း ဘက်စုံမှ အခွင့် အရေး ဆုံးရှုံးနေသူ ပြည်သူများအတွက် အန်တီစုသည် မတ်မတ်မားမား ရပ်တည် ပေးခဲ့သည်။ အကြောက်တရား ဖိစီးနေကြသော ပြည်သူများအား အကြောက်တရားမှ ကင်းလွတ်ကြရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ အန်တီစုအား အနီးကပ် လမ်းပြသူ မသန်းအေးက အန်တီစု လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းသည် မည်မျှ များပြားသည်ကို အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဟခဲ့သည်။

"ပြည်သူတို့အပေါ် အရိပ်မိုးနေသော အကြောက်တရားတို့ ကင်းဝေးစေဖို့ အားထုတ်ရာတွင် သူမအနေဖြင့် သမ္မာကျမ်းစာ အရ ဆိုလျှင် ဝိညာဉ်ဆိုးနှင့် သတ်ပုတ် နေရသည်။ ထာဝရ ဘုရားသခင်က သူမကို ပေးအပ်လိုက်သည့် တာဝန်ကား ကြီးလေးလွန်းလှရာ၊ မကောင်းဆိုးဝါးနှင့် စစ်ခင်းဖို့ စိတ်ခွန်အား၊ ရုပ်ခွန်အား များစွာ ရလေသည်" [5] ဟု ဆိုသည်။ အန်တီစုက အဂတိလိုက်စားခြင်းနှင့် အကြောက်တရား တို့သည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်လျက် ရှိနေသည်ဟု ဆိုသည်။ အန်တီစုက "အဘယ် ကြောင့် လူတို့သည် အဂတိလိုက်စားနေကြသနည်း" ဟူသော မေးခွန်းကို သူမ၏ "အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်း"" စာအုပ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ရှင်းပြခဲ့ပါ သည်။

t *wd ë Hb þm;jcif;ESifh t alumuf w&m;

အဂတိလိုက်စားခြင်းကို ဖြစ်စေသောအရာမှာ အာဏာ မဟုတ်။ အကြောက် တရားသာ ဖြစ်သည်။ အာဏာလက်ကိုင်ထားသူတို့သည် မိမိတို့၏ အာဏာ တည်မြဲရေး

၄ Jong Young Park, *Crawling with God: Dance in the Spirit* (Nasville: Abingdon Press, 1954), p.122.

၅ (နိုင်ဦး၊ မြန်မာပြန်)၊ *အာဏာမဲ့သူ၏ အာဏာ (သို့) အောင်ဆန်းစုကြည်*၊ စာမျက်နှာ၊ ၅၆။

အတွက် ဖောက်လွဲဖောက်ပြန် ပြုတတ်ကြသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောပါက ထိုသူတို့သည် မိမိတို့ ဆုပ်ကိုင်ထားသော အာဏာတည်မြဲဖို့အတွက် သို့မဟုတ် မိမိတို့၏ အာဏာ ဆုံးရှုံးရမှာကို ကြောက်ကြသောကြောင့် အဂတိလိုက်စားခြင်းကို ပြုကြသည်။ မြန်မာလူမျိုးတို့ အနေဖြင့် အလွယ်တကူ နားလည်သည့် *a-gati* အဂတိလိုက်စားခြင်း လေးမျိုး ရှိသည်။

ပထမဆုံးသော အမျိုးမှာ *chanda-gati* (ဆန္ဒဂတိ) ဖြစ်ပါသည်။ မိမိစိတ်ဆန္ဒ သွေးဆောင်ရာသို့ အလိုလိုက်ခြင်းမှ ဖြစ်လာသော အဂတိ လိုက်စားခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ ယင်းသည် မိမိတို့ နှစ်သက်သူများအတွက် တိတ်တဆိတ် အဂတိလိုက်စားခြင်းမျိုးလည်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယဂတိမှာ ဒေါသဂတိ (*dosa-gati*) ဖြစ်ပါသည်။ ဒေါသဂတိ၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ မိမိတို့အပေါ် စိတ်နေသဘောထား မကောင်းသူအပေါ် ရန်ငြိုးခြင်းမှ ဖြစ်လာသော အပြုအမူ ဖြစ်ပါသည်။ တတိယ တစ်မျိုးမှာ မောဟဂတိ (*moha-gati*) ဖြစ်ပြီး၊ ယင်းသည် မသိ မိုက်မဲမှုကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဉာဏ်ပညာ နည်းပါးမှုကြောင့် လည်းကောင်း၊ မှန်သောအရာ လုပ်ဆောင်ရာတွင် တလွဲလွဲ တချော်ချော် လုပ်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ဆုံးဂတိမှာ ဘယာဂတိ (*bhaya-gati*) ဖြစ်ပြီး၊ ပညာနည်းမှုကြောင့် ဖြစ်လာသော ဘယာဂတိကြောင့် လူသားသည် မိမိဘဝ တည်ဆောက်ရာတွင် အသိပညာ အားနည်းကာ ဘဝကို တဖြည်းဖြည်း ဖျက်ဆီးသည့် အထိ ဖြစ်စေပါသည်။ ထိုအဂတိသည် အထက်ပါ အဂတိ သုံးမျိုးစလုံးတို့၏ အခြေခံရာလည်း ဖြစ်သကဲ့သို့ အဂတိအားလုံး၏ ရေသောက်မြစ်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

အမှန်မှာ အဂတိ လိုက်စားခြင်းတိုင်းသည် အကြောက်တရားကို အခြေခံလျက် ဖြစ်နေကြသည်ကို အံ့သြဖွယ် တွေ့ရှိရသည်။ အသိတရား နည်းခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ မိမိကိုယ်မိမိ ရပ်တည်နိုင်ရန် ခက်ခဲ၍၊ ထိုအခက်အခဲများကြောင့် မိမိတို့ ရပ်တည်နိုင်မှု ယိမ်းယိုင်သွားမှာကို ကြောက်၍ လည်းကောင်း၊ မိမိနှင့် သက်ဆိုင်သူများ ရပ်တည်နိုင်မှု ပြိုလဲရမှာကို ကြောက်၍ လည်းကောင်း အဂတိ လိုက်စားခြင်းသည် လူထုအကြား၌ တိတ်တဆိတ် အမြစ်တွယ်လျက် ရှိတတ်သည်။ ထိုကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် စိတ်ဆန္ဒ အလိုလိုက်မှု၊ အခြားသူများအပေါ် စိတ်ထား မကောင်းမှု၊ မသိနားမလည်ခြင်း၊ ကြောက်ခြင်းတို့ကို ကျော်လွှားနိုင်အောင် ကြိုးစားကြရမည် ဖြစ်သည်။ [၆] ထိုသို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် စိတ်ဓါတ်ရေးရာ တော်လှန်ရေး ဖြစ်ပါသည်။ စိတ်ဓါတ်ရေးရာ တော်လှန်ရေး ဆိုသည်မှာ မိမိတို့၏ အယူအဆ၊ မိမိတို့ တန်ဖိုးထားသည့်အရာ၊ သဘောထားတို့ကို ပြောင်းလဲပစ်ရေးပင် ဖြစ်သည်။ စင်စစ် စိတ်ဓါတ်

---

၆ Aung San Suu Kyi, *Freedom from Fear*, p.182.

တော်လှန်ရေးသည် စိတ်ထားပြောင်းလဲခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တော်လှန်ရေး ဆိုသည်မှာ အခြေအနေ တစ်ခုကို သိသိသာသာ တစ်ခါတည်းဖြင့် ပြောင်းလဲပစ်ခြင်း၊ ထင်သာမြင်သာအောင် အပြောင်းအလဲ လုပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ လူသည် စိတ်ဓါတ်ရေးရာ တော်လှန်ပြောင်းလဲမှု မရှိခဲ့လျှင် မိမိ ဖြစ်တည်ခြင်းကို ပြောင်းလဲရန် သော်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ကျင့်တရားကို ပြောင်းလဲရန် သော်လည်းကောင်း ခက်ခဲဦးမည်သာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အမှန်တရား အတွက်၊ စွန့်လွှတ်စွန့်စားနိုင်ရန်အတွက်၊ ဆန္ဒဂတိ၊ ဘယာ ဂတိ၊ ဒေါသ ဂတိနှင့် မောဟ ဂတိများ စိုးမိုးလာသည်ကို ခုခံ ကာကွယ်ရန် အတွက် ခိုင်ကျည်သော ဖွဲ့လုံ့လ စိုက်ထုတ်ဖို့ လိုအပ်ပါသည်။

ယနေ့ သူတော်စင်များဟု ကျွန်ုပ်တို့ သိနေသူများသည် အစပထမတွင် ပြီးပြည့်စုံသူများ မဟုတ်ကြပါ။ သူတို့သည် မိမိတို့၏ အမှားများကို ပြင်ဆင်ကာ ဆက်လက်၍ အမှားများမလုပ်မိစေရန် အပတ်တကုတ် ကြိုးစားခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ မိမိတို့သည် လွတ်လွတ်လပ်လပ် အသက်ရှင်ချင်ကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ လွတ်လပ်စွာ အသက်ရှင်သူတို့သည် လွတ်လပ်သော လူ့အဖွဲ့အစည်း တည်ဆောက်နိုင်ဖို့အတွက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်နေကြသဖြင့် တစ်ခါတလေ အဖိနှိပ်ခံနေကြရသူများ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့သည် လွတ်လပ်မှုအတွက် အသက် ပေးဆပ်ရင်း၊ အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံသော ဘဝအတွေ့အကြုံများကို ကြိုးစား ဖြတ်ကျော်လာသူများသာ ဖြစ်ကြသည်။ အကြောက်တရားမှ လွတ်ကင်းခြင်း *အဘယာတရား (abaya)* သည် မိမိတို့ အသက်ရှင်ခြင်း လမ်းစဉ်ကဲ့သို့ဖြစ်၍ ထိုအကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်းသည် မိမိတို့၏ အဆုံးစွန်ဆုံးသော ပန်းတိုင်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံးသည် မိမိတို့အား စိန်ခေါ်နေသော ထိုအကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ဖို့ အမှန်ပင် လိုအပ်ပေသည်။

လူတိုင်းသည် မိမိတို့ဟောပြောသည့်အတိုင်း ကျင့်ကြံကြရမည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ပြောသည့်အတိုင်း ကတိ တည်သည်။ လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ အခြားသူများ၏ ဝေဖန်ခြင်းကိုပင် လက်ခံသည်။ ဘဝမှာ ပြုပြင်စရာ အမှားများ ရှိပါကလည်း ပြုပြင်ရမည်။ လူသည် သဘာဝ သဘောတရားအားဖြင့် မှားချင် မှားမည်။ မှန်ချင် မှန်မည်။ အချို့က မှန်နေရာမှ မှားသွားတတ်သည်။ မှားခဲ့သည်လည်း ရှိသည်။ ထို့အတူ အချို့က အမှားကျူးလွန်ခဲ့သူဖြစ်သော်လည်း အမှားကို အမှားမှန်း သိမြင်ကာ ပြောင်းလဲဖို့ ကြိုးစားသောကြောင့် ကောင်းသွားသူတွေ အများကြီး ရှိပါသည်။ အမှား ရှိပါက ပြောင်းလဲသင့်လျှင် ပြောင်းလဲရမည်သာဖြစ်သည်။[၇]

---

၇ နေစိုးထက်၊ *ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ သို့မဟုတ် သမိုင်းပေးသော ထိုနှစ်ယောက်*၊ ၃၃။

မိမိ၏ ယုံကြည် ရပ်တည်ချက်အပေါ် အဝေဖန်ခံနိုင်စွမ်း ရှိရသည်။ ထို့အတူ ချီးမွမ်းခြင်းကိုလည်း ခံရသည်။ အမှန်မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် သတ္တိ ပြည့်စုံသူ ဆိုသည့် ဂုဏ်ပုဒ် တစ်ခုတည်းဖြင့်သာ ချီးမွမ်းခံရခြင်း မဟုတ်ပါ။ ပြောသည့် အတိုင်း နေထိုင် အသက်ရှင်ခြင်းကြောင့်ပါ လေးစားကြခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။[၈] အမှန်မှာ အကြောက်တရားမှ လွတ်ကင်းခြင်းသည် ကျေးဇူးတော်တစ်ပါး ဖြစ်ပါသည်။ အကြောက်တရားကို ဖြစ်စေတတ်သော အပြုအမူတို့ကို ရင်ဆိုင်နိုင်ဖို့ သတ္တိမွေးကာ ခွန်အားယူခြင်းသည်ပင်လျှင် ပို၍ မွန်မြတ်ပါသည်။ ကြောက်စိတ် မရှိခြင်းသည် စိတ်ခံအစွမ်းအစ ဖြစ်သော်လည်း၊ ယင်းထက် တန်ဖိုးကြီးနိုင်သည်မှာ ကြိုးစား အားထုတ်သည့် သတ္တိ ဖြစ်သည်။ တစ်စုံတစ်ခု၏ ဖိအားကို ရင်ဆိုင်နေရခြင်းပင်လျှင် ကျေးဇူးတော် တစ်ပါးဟု နားလည်နိုင်ပါသည်။ အကြောက်တရားမှ လွတ်ကင်းခြင်းသည် တိုးတက်ခြင်းနှင့် လွတ်မြောက်ခြင်း၏ အနှစ်သာရ ခံစားခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

အခြေခံလူ့အခွင့်အရေး ငြင်းပယ်ထားသော လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ခု အောက်တွင် နေထိုင်သူတို့အပေါ် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း အကြောက်တရား၏ အရိပ်က လွှမ်းမိုးလျက် ရှိနေကြသည်။ သူတို့သည် အကြောက်တရား၏ ကျေးကျွန်များသဖွယ် ဖြစ်နေကြတော့သည်။ ထိုသူတို့အတွက် အကြောက်တရား အမျိုးမျိုးတို့မှာ သေရမှာကို ကြောက်နေခြင်း၊ အခြားသူများနှင့် ဝေးကွာရမှာကို ကြောက်နေခြင်း၊ မတရားသဖြင့် ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ကာ ထောင်ချခံရမှာကို ကြောက်နေခြင်း၊ မိသားစုဝင်များနှင့် ဆွေမျိုးများ၊ မိတ်ဆွေတို့နှင့် ခွဲခွာရမှာကို ကြောက်နေခြင်းစသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်မှာ ထိုအကြောက်တရားတို့သည် မိမိတို့အား လူသားပီသစွာ အသက်ရှင် နေထိုင်ဖို့ အဟန့်အတားများပင် ဖြစ်သည်။ လူသည် ဂုဏ်သိက္ခာ ရှိစွာ၊ တန်ဖိုး ရှိစွာ အသက်ရှင် နေထိုင်ဖို့ ခွန်အားယူလျက် အသက်ရှင်ရမည် ဖြစ်သည်။ အမှန်မှာ အကြောက်တရားသည် လွတ်လပ်သော လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ရှိတတ်သည့် ယဉ်ကျေးမှု မဟုတ်ပေ။[၉]

ကျွန်ုပ်တို့သည် စိတ်ဓါတ် ဖိစီးမှုအောက်မှ လွတ်မြောက်သူများ ဖြစ်ရမည်။ အကြောက်တရားမှ လွတ်ကင်းသောသူများ၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် တာဝန်ယူတတ်သူများ ဖြစ်နိုင်ဖို့ လိုအပ်ပေသည်။ လူတိုင်းသည် ဆင်ခြင်တတ်သောသူများ၊ မိမိတို့ ကမ္ဘာကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် အကြောက်တရား ကင်းရှင်းလျက် ယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့သော လူ့ဘောင် လူ့လောက ဖြစ်အောင် တည်ဆောက်ရန် တာဝန် ရှိပေသည်။

---

၈ Aung San Suu Kyi, *Freedom from Fear*, pp.183-84.

၉ ပြန်ကူးပါသည်။

talumufw&m;rSwfajrmufcif;ESifh or®muf;rf;pmoefbifcuf

ဆန္ဒဂတိသည် မိမိ ချစ်ခင်နှစ်သက်သူတို့၏ မေတ္တာနှင့် စိတ် စေတနာ ကောင်းတို့အား လက်လွှတ်သွားမည်ကို စိုးရိမ် ကြောက်ရွံ့မှုကြောင့် ကျူးလွန်သော အဂတိမျိုး ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ မိမိထက် အခြားသူများ အသာစီး ရသွားမည်ကို ကြောက်နေခြင်း၊ အဖိနှိပ်ခံရမည်ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းတို့ကြောင့် ပြုမိသော ဂတိမှာ ဒေါသဂတိ ဖြစ်ပါသည်။ ဆန္ဒဂတိနှင့် ဒေါသဂတိတို့ကို ပြုစေသည်မှာ စိတ်ဆန္ဒသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစိတ်ဆန္ဒကို ပယ်သတ်ဖို့ဆိုလျှင် အကြောက်တရား ကင်းရှင်းလျက်၊ အမှန်တရားကို လွတ်လပ်စွာ ရှာဖွေနိုင်ခြင်းမှ အစပြုမည် ဖြစ်သည်။

ဆန္ဒဂတိသည် မိမိ၏ လိုအင်ဆန္ဒအတိုင်း မိမိ နှစ်သက်သူများ အတွက် ပြုမိသည့် အဂတိမျိုး ဖြစ်သလို မိမိတို့၏ လိုအင်ဆန္ဒ ဖြည့်စွက်ဖို့အတွက် ပြုမိသည့် အဂတိမျိုးလည်း ဖြစ်သည်။ ဤအဂတိမျိုး အကြောင်းကို ခရစ်တော်က ဆွေးနွေးရာတွင် မိမိ၏ မျက်စိ၌ ရှိသော တံကျင် (အတွင်းစိတ်) ကို ရှေးဦးစွာ ဖယ်ရှားဖို့ လိုအပ်ကြောင်း ဥပမာတစ်ခု ပေးကာ ရှင်းပြခဲ့သည် (လုကာ၊ ၆း၄၂)။ ဤဥပမာတော်တွင် ခရစ်တော်က လူသည် မိမိ၏ အတွင်းစိတ်ဆန္ဒ အားဖြင့်သာ အရာရာတိုင်းအား မှန်သည် မှားသည်ကို တိုင်းတာတတ်ကြောင်း ထောက်ပြခဲ့ပါသည်။ အမှန်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အတွင်းစိတ်ဆန္ဒကသာ ကျွန်ုပ်တို့အား ဟန်ဆောင်တတ်သူ၊ မာယာရှိသူ ဖြစ်စေတတ်ပါသည်။ ယင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အမှန်တကယ် ဖြစ်သင့်သည့် သရုပ်မှန်အစစ် မဟုတ်ပေ။ ထိုသရုပ်မှန် အစစ် မဟုတ်သော ကျွန်ုပ်တို့၏ ပုံသဏ္ဌာန်ကို ကျွန်ုပ်တို့သည် မှန်သည်ဟု အမြဲပင် ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းသို့ အသက်ရှင်ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် အခြားသူများနှင့် ထိတွေ့ ဆက်ဆံသောအခါ ဟန်ဆောင်ကာ နေတတ်ကြသည်မှာ အမှန်တော့ ယင်းသို့ အသက်ရှင်ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ သရုပ်မှန် ဖြစ်ခြင်းမှ လာခြင်း မဟုတ်ပေ။ မိမိတို့၏ ဆန္ဒ ဖြည့်ဆည်းဖို့ တစ်ခုတည်းအတွက်သာ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောပါက မိမိတို့ ဆန္ဒ ဖြည့်ဆည်းဖို့အတွက် အဂတိပြုလုပ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ အဂတိ ပြုလုပ်ခြင်းသည် အကြောက်တရားကို သွယ်ဝိုက်သောအားဖြင့် ဖုံးကွယ် လုပ်ဆောင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုအကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ဖို့ ဆိုလျှင် မိမိတို့၏ အမှန်တကယ် ဖြစ်ခြင်းကို အသိအမှတ် ပြုတတ်ရမည်။ အခြားသူများ၏ ဝေဖန်ခြင်း၊ ထောက်ပြခြင်း၊ လမ်းညွှန်ခြင်းတို့ကို လက်ခံနိုင်ရမည်။ သို့မှသာ မိမိတို့သည် သွယ်ဝိုက်သောအားဖြင့် ပြုနေကျ ဆန္ဒဂတိကို ကျော်လွှားနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဒေါသ၊ မောဟဂတိ ဆိုသည်မှာလည်း မိမိတို့အား မုန်းတီးနေသူများအား အမုန်းစိတ်ဖြင့် လက်တုံ့ပြန်ခြင်း၊ မသိ နားမလည်၍ လမ်းလွဲ တိမ်းချော်သွားခြင်းတို့ ဖြစ်လေရာ ယင်းတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်သော အချုပ်အခြာမှာ မိမိတို့၏ စိတ်ပင် ဖြစ်ကြောင်း နားလည်ပါသည်။ ယင်းဂတိတို့ကို တိုက်ရိုက် သော်လည်းကောင်း၊ သွယ်ဝိုက်သောအားဖြင့် သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပေါ်စေသည်မှာ အကြောက်တရားပင် ဖြစ်ကြောင်း အန်တီစုက ထောက်ပြပါသည်။ ထို အကြောက်တရားအား ပပျောက်နိုင်ရန် အတွက် မိမိတို့၏ စိတ်အတွင်း သရုပ်မှန်ကို အတွင်းကျကျ နားလည်လျက် မိမိတို့ ဖြစ်တည်ခြင်းအား အရှိကို အရှိအတိုင်း လက်ခံတတ်ရန် ဦးစွာ လိုအပ်ပါသည်။ ခရစ်တော် ကိုယ်တိုင်ကလည်း “ကိုယ်ခန္ဓာကိုသာ သတ်နိုင်၍ စိတ်ဝိညာဉ်ကို မသတ် နိုင်သော သူတို့ကို မကြောက်ကြနှင့်” (မဿဲ ၁၀း၂၈) ဟု ဆိုထားပါသည်။ အတွင်းစိတ် သရုပ်မှန်၌ မှန်ကန်သော၊ ကြည်လင်သော စိတ်ဝိညာဉ် ရှိဖို့ အရေးကြီးကြောင်းကို ထောက်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။ လူသားသည် မိမိတို့၏ သရုပ်မှန် ဖြစ်ခြင်းကို နားလည်မှသာ ထိုအဂတိမျိုးများအား ကျူးလွန်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အမှန်မှာ မိမိတို့၏ အတွင်းစိတ်ကို နိုင်စေသော နည်းလမ်း မရှိပေ။ ငြိမ်းချမ်း သော အကျင့်ရှိသူများပင်လျှင် ထိုအတွင်းစိတ်ကို လုံးလုံးလျားလျားမနိုင် နိုင်ကြပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကြိုးစားမှုများသည် မိမိတို့၏ အတွင်းစိတ်ကိုသာ အားကြီးစေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအားကြီးစေသော မိမိတို့၏ အတွင်းစိတ်ကို အနိုင်ယူဖို့ တိုက်ခိုက်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ မိမိ၏ အတွင်းစိတ်ကို နိုင်ဖို့ဆိုလျှင် သင်၏ မျက်စိထဲရှိ တံကျင်ကို ဖယ်ရှားရမည် ဖြစ်သည်။ မိမိ၏ မျက်စိထဲရှိ တံကျင်ကို ဖယ်ထုတ်ခြင်းအားဖြင့်သာ မိမိ အမှန်တကယ်ဖြစ်ခြင်း သရုပ်မှန်ဖြင့် အသက်ရှင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ အမှန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏မျက်စိသည် ကျွန်ုပ်ခန္ဓာတစ်ခုလုံး၏ မီးအိမ်ပမာ ဖြစ်သည်။ မိမိတို့၏ မျက်စိသည် ကျန်းမာပါက မိမိတို့၏ ခန္ဓာတစ်ခုလုံးသည်လည်း တောက်ပနေမည်သာ ဖြစ်သည်။ မျက်စိမကောင်းပါက ခန္ဓာလည်းသည်လည်းပဲ မှောင်မည်းသလို ဖြစ်ပါမည်။ ထိုနည်းတူ အတွင်းစိတ်က မြင်တတ်သည့် တံကျင်ကို ပထမဦးစွာ ဖယ်ရှားနိုင်မှ မိမိ၏ အမှန်တကယ်ဖြစ်ခြင်းကို မြင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အကြောက်တရားအားဖြင့် ပြုလုပ်မိသော အဂတိလိုက်စားခြင်း မျိုးစုံမှ လွတ်မြောက်နိုင်ရန်အတွက် ဦးစွာပထမ အနေဖြင့် မိမိတို့၏ အဖြစ်မှန်၊ သရုပ်မှန် ဖြစ်တည်ခြင်းကို သိမြင်ရမည်။ များသောအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အမှန် တကယ် ဖြစ်တည်ခြင်းကို မမြင်ဘဲလျက် မှားနေသော ကျွန်ုပ်တို့၏ သဏ္ဍာန်ကိုသာ မြင်တတ်ကြပါသည်။ ထိုသို့ မြင်နေကြခြင်းကို စွန့်ပယ်ရပါမည်။ ကြိမ်ဖန်များစွာ ကျွန်ုပ်တို့သည် အကြောက်တရားမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆန္ဒဂတိကို ပြုမိခဲ့ကြသည်။

မိမိတို့ ဖြစ်တည်ခြင်း သရုပ်မှန်အား သိရှိသောအခါ မိမိကိုကိုယ် မိမိ ရယ်စရာ ဖြစ်နေသည်ကို သိမြင်လာမည်မှာ အမှန်ပေတည်း။

■

t ce; (5)

ppfrSaom vwfajrmujcif;

u,fwifjcif;

ခရစ်ယာန်များ နားလည်သည့် ကယ်တင်ခြင်းသည် ခရစ်တော်၏ ကယ်တင်ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ လောကီလူသား အပေါင်းတို့အတွက် လက်ဝါးကပ် တိုင်ပေါ်တွင် အသေခံတော်မူသော ခရစ်တော်၏ လုပ်ဆောင်ချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ကယ်တင်ခြင်းသည် လွတ်လပ်ခြင်း၊ ပြီးပြည့်စုံသော အသက်တာ၊ ကျန်းမာ ဝပြောခြင်းနှင့် ငြိမ်သက်ခြင်း ဟူသော အဓိပ္ပါယ်လည်း သက်ရောက်ပါသည်။ ဘုရားသခင်၏ ဖြစ်တည်ခြင်းသည် ကယ်တင်ခြင်း ဖြစ်နေသဖြင့် ဘုရားသခင်၏ လူတို့ ဖြစ်တည်ခြင်းသည်လည်း ကယ်တင်ခြင်း ခံစားရသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကယ်တင်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ခရစ်တော်အား ယုံကြည်ကိုးစားသူတို့၏ ဖြစ်တည်ခြင်း အခြေအနေကို ခေါ်ပါသည်။

oufwif,kHnjcif;

သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ကယ်တင်ခြင်း ရရှိသူတို့၏ အသက်ရှင်ခြင်း လမ်းစဉ် ဖြစ်ပါသည်။ ကယ်တင်ခြင်းတရား၏ သွန်သင်ချက်များကို ယုံသည့်အတိုင်း အသက်ရှင်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ထိုသက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းအားဖြင့် အခြားသူများနှင့် ထိတွေ့သည်။ ဆက်ဆံသည်။ ဘဝ တည်ဆောက်သည်။ မိမိကိုယ်မိမိ

ဝေဖန်သည်။ အနာဂတ်သို့ ချီတက်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အသက်ရှင်ခြင်းနှင့် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းသည် ခွဲခြား၍မရ ဖြစ်နေတတ်သည်။ အကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ သက်ဝင် ယုံကြည်သည့်အတိုင်း လှုပ်ရှားနေကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

talumufw&m;rSwfajrmufcif;

အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်း ဆိုသည်မှာ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းဖြင့် အသက်ရှင်နေရသူတို့၏ ဘဝ ဖြစ်တည်ခြင်း အနှစ်သာရ ဖြစ်သည်။ မိမိတို့ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းကို ရှင်းလင်း ပြတ်သားစွာ သိရှိသူတို့၏ အသက်ရှင်ခြင်းလမ်းစဉ် ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ယင်းသည် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းကို လက်တွေ့ ကျင့်သုံးခြင်း ဖြစ်သည်။

tzdk;tcrhu,fwifjcif;

သမ္မာကျမ်းစာအုပ်သည် ကယ်တင်ခြင်းအကြောင်း ရေးသားထားသော စာအုပ် ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားသခင်အားဖြင့်၊ ယေရှုခရစ်တော်အားဖြင့် လူသားသည် အပြစ်သားအဖြစ်မှ လည်းကောင်း၊ အခက်အခဲမှ လည်းကောင်း၊ သေခြင်းမှ လည်းကောင်း လွတ်မြောက်နိုင်ကြောင်းကို ဖော်ပြပါသည်။ ထိုသတင်းကို သတင်းကောင်းဟု အလွယ်တကူ နားလည်ကြသည်။ အမှန်မှာ ကယ်တင်ခြင်း တရားတော်သည် ယေရှုခရစ်တော်၏ ကယ်တင်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

ယေရှု ဆိုသည်မှာ ကယ်တင်သော အရှင်ဟူ၍ ဖြစ်ရာ ယေရှု၏ လုပ်ဆောင်ချက် အားလုံးသည် ကယ်တင်ခြင်း လုပ်ငန်းများသာ ဖြစ်ပါသည်။ အဖိုးအခမဲ့သော ကယ်တင်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ခရစ်တော်၏ ကယ်တင်ခြင်းကို အဖိုးအခ တစ်စုံတရာ မပေးဘဲလျက် ရယူခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ နေဖို့ထိုင်ဖို့ အလွန်ခဲယဉ်းသော ယနေ့ခေတ်တွင် မည်သည့်အရာကိုမှ အဖိုးအခ တစ်စုံတစ်ရာ မပေးဘဲလျက် မရနိုင်ပါ။ သို့သော် ခရစ်တော်၏ ကယ်တင်ခြင်းသည် အဖိုးအခ မပေးရသည့် အပြင်၊ ယင်း ကယ်တင်ခြင်းကို ရယူနိုင်ဖို့အတွက် လက်၊ ခြေ၊ လှုပ်ရှားမှု တစ်စုံတစ်ရာပြုစရာပင် မလိုဘဲ နှုတ်ဖြင့် ဝန်ခံရုံဖြင့် ရရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ လောကတွင် ထိုကဲ့သို့ ရနိုင်လောက်သည့် လွယ်ကူသော အရာဟူ၍ ရှိမည်မထင်ပါ။

ယေရှုခရစ်တော်၏ ခမည်းတော်သည် ကြွယ်ဝ ချမ်းသာသူ ဖြစ်သဖြင့် သူ့အား ယုံကြည်လက်ခံသော သူသည် ချမ်းသာမည်။ ကျန်းမာမည်ဟု တန်ဖိုးမဲ့သော

သတင်းကောင်း ဝေမျှသူတို့က ဆိုကြသည်။ တန်ဖိုးမဲ့သော သတင်းကောင်းအား ကြော်ငြာနေသူတို့သည် ကိုလိုနီ လက်ရာဆန်သော အိမ်ကြီးများတွင် စံလျက် ဘုရားသခင်၏ ကျေးဇူးတော်ကို ချီးမွမ်းထောမနာ ပြုနေကြသည်။ ထိုသို့ သတင်းကောင်းကြော်ငြာ၍ ကိုလိုနီဆန်သော အိမ်မျိုးတွင်နေကာ ဇိမ်ခံကားများ စီးနေကြသူတချို့တို့သည် အဂတိ လိုက်စားသူမရှိဟု မည်သူက ဆိုနိုင်မည်နည်း။ သာသနာ့ အထောက်အပံ့ငွေကြေးများဖြင့် မိမိတို့၏ နေအိမ်များအား နန်းတော်များအလား တည်ဆောက်နေကြသည်ကို ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် မြင်တွေ့နိုင်ပေသည်။ ဘဝ ရပ်တည်ရေးအတွက် ပင်ပန်းကြီးစွာ ရုန်းကန်နေရပါသော လူမွဲများ၏ ကျူးလွန်ခဲ့သော ရာဇဝတ်မှုများနှင့် နှိုင်းစာလျှင် ချမ်းသာပြီးရင်း ချမ်းသာလိုသူတို့ ကျူးလွန်ခဲ့သော ဒုစရိုက်များကြောင့် မတရားမှုများ၊ စာရိတ္တ ပျက်စီးမှုများ၊ ဆင်းရဲမွဲတေမှုများ ပို၍ပို၍ ကြီးထွားလာသည်ဟု ပြောနိုင်ပေသည်။ လူ၏ လောဘသည် အတောမသတ်နိုင်သဖြင့် အခြေခံ လိုအပ်ချက်များ ပြည့်စုံသည့်တိုင်အောင် နောက်ထပ် သာလွန်လိုစိတ်က အခိုင်အမာ ကိန်းအောင်းနေမည်ဖြစ်ရာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းသည် ဆင်းရဲမွဲတေမှုကို ဖြစ်စေသောအကြောင်းအရာတို့ကို ပယ်သတ်ဖို့ မဆိုထားနှင့်၊ စီးပွားရေးကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ပဋိပက္ခတို့ကိုပင် ငြိမ်းသတ်နိုင်ဖို့ မျှော်လင့်စရာ မရှိပါ။

တစ်ခါတရံ တန်ဖိုးမဲ့သော သတင်းကောင်းသည် ဆင်းရဲသားများအား ဆင်းရဲသည်ထက် ဆင်းရဲသည့်အဖြစ်ကိုပင် ပို့နေသည်ကို သတိမမူမိသူများ ရှိမည်အမှန် ဖြစ်သည်။ တန်ဖိုးမဲ့သော ကယ်တင်ခြင်းကို ဟောပြောသူတို့သည် ချမ်းသာသည်ထက် ချမ်းသာနေကြသကဲ့သို့ ထိုသူတို့ ဟောပြောသော သတင်းကောင်းနားထောင်သူတို့အား ပျော်ရွှင်ခြင်း၊ နှစ်သိမ့်ခြင်းတို့ပေးကာ မိမိတို့ ခံစားနေကြသောစိတ်ဓါတ်ဖိစီးမှုကို ခေတ္တ မေ့လျော့စေတတ်သော်လည်း လက်တွေ့ဘဝ အတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှုမှာ လေထဲ လွင့်ပါသွားသော စပါးခွံများကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ထို့အတူ ခရစ်တော်၏ ကားတိုင် ထမ်းခြင်းသည် မိမိတို့ လိုချင်သောအရာကို မရရှိနိုင်သေး၍ ထိုအရာများ ရရှိနိုင်အောင် အနစ်နာခံခြင်း၊ ဆုတောင်း၊ ဝတ်ပြုခြင်းတို့ကို ကြိုးစား၍ လုပ်ခြင်းကဲ့သို့ မြင်တတ်ကြသည်။

ဤနေရာတွင် ခရစ်ယာန် ဓမ္မပညာရှင် တစ်ဦးက လစ်ဘရယ် ဓမ္မ ပညာရှင်တို့သည် ကောင်းကင်၏ အနှစ်သာရကို ဤကမ္ဘာမြေကြီးပေါ်တွင် ရရှိအောင် ကြိုးစားပြောဆိုနေကြပြီး၊ ဧဝံဂေလိ ဓမ္မ တွေးခေါ်ရှင်များကမူ မြေကြီးပေါ်တွင် မရရှိသေးသည့်အရာများကို ကောင်းကင်တွင် ရရှိဖို့ မျှော်လင့်ချက်များ ပေးကာ ဟောပြောနေကြသည်ဟု ဆိုသည်မှာ အလွန်မှန်သည်ဟု ထောက်ခံချင်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့် ထိုသို့ အယူအဆ ကွဲပြားနေကြပါသနည်း။ ကျွန်ုပ်တို့ နားလည်သည်မှာ ထိုသို့ အမြင်များ

ကွဲပြားနေခြင်းမှာ ယနေ့ ခရစ်ယာန်ထုတို့၏ အဆုံးစွန်ဆုံးသော ပန်းတိုင် မတူခြင်းကို သွယ်ဝိုက်သော နည်းအားဖြင့် ဖော်ပြနေကြခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ခံစားပါသည်။ ခရစ်ယာန်များသည် မျှော်လင့်ခြင်းဖြင့် အသက်ရှင်နေကြသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုမျှော်လင့်ရာ အရာသည် အနာဂတ်တွင် ခံစား ရရှိမည်ဟု ခံယူခြင်းနှင့် ယခုပင်လျှင် ခရစ်တော်အားဖြင့် ထိုမျှော်လင့်ရာကို ရရှိရမည်ဟု ခံယူခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အနာဂတ်တွင်သာ ရရှိ ခံစားရမည့် အရာများကို အာရုံစိုက်လွန်းပါက ယခုပစ္စုပ္ပန် အမှန်တရားအား ရင်ဆိုင်ရာတွင် အားနည်းတတ်သည်။ ထို့အတူ အတိတ်က အမှန်တရားကိုသာ အရာရာတိုင်း၏ အမှန်တရားအတွက် "စံ" အဖြစ် ထားနေပါက လည်း လက်တွေ့ဘဝကို ရင်မဆိုင်ရဲသူများ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အတိတ်သည် ယနေ့၏ အရင်းအနှီး ဖြစ်သကဲ့သို့ ယနေ့ အတွေ့အကြုံသည်လည်း အနာဂတ် အတွက် အရင်းအနှီး ပြန်ဖြစ်ဦးမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

အမှန်မှာ ခရစ်ယာန်များသည် ယေရှုကို ကြည့်သောအခါ လူသားဆန်သော ခရစ်တော်၏ အသက်ရှင်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သူ ဆောင်ရွက်ခဲ့သော လုပ်ငန်းများကို လည်းကောင်း ကြည့်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ခရစ်တော်သည် လူသားစစ်စစ်၊ ဘုရား စစ်စစ်ဖြစ်ရာ မွေးဖွားချိန်မှစ၍ ကားတိုင်ပေါ် အသေခံတော်မူသည့် အချိန်အထိ လူသား စစ်စစ်ဖြစ်ခြင်းကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ကားတိုင်ပေါ်တွင် အသေခံ တော်မူသော ခရစ်တော်သည် သေခြင်းမှ ရှင်ပြန်ထမြောက်ခြင်းဖြင့် မိမိသည် ဘုရား စစ်စစ် ဖြစ်ကြောင်း ပြသခဲ့သည်။ လောကီနှင့်ဆိုင်သော ခရစ်တော်၏ အသက်တာ သည် လောကီ အုပ်ချုပ်မှုက ကားတိုင်တွင် စီရင်ခဲ့သော်လည်း သူ၏ ဘုရားဖြစ်ခြင်းကိုမူ မထိခိုက်နိုင်တော့ပေ။

မည်သည့် နည်း၊ မည်သည့်ရှုထောင့်ကနေပဲ ကြည့်ကြည့် ခရစ်တော်သည် လူသား ပီသစွာ အသက်ရှင်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း ခရစ်တော်သည် မိမိ၏ မိသားစု အသိုင်းအဝိုင်းအတွက် သော်လည်းကောင်း၊ အဖေအမေအတွက် သော်လည်းကောင်း လုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိပေ။ အခြားသူများ ကျန်းမာဖို့၊ ပျော်ရွှင်ဖို့၊ အသက်ရှည်ဖို့သာ ဆောင် ရွက်ပေးခဲ့သည်။ ထိုသို့ အနွံတာခံ အသက်ရှင်ခြင်းသည် ဘုရားသခင် နှစ်သက်တော် မူခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ရှင်ပေါလုက ဖိလိပ္ပိ ဩဝါဒစာ ၂း၅-၁၁ ၌ ဖော်ပြထားသည်။ ခရစ်တော်က သူ့ နောက်လိုက်များအား သူ အသက်ရှင်သကဲ့သို့ အသက်ရှင်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ခရစ်တော်ကဲ့သို့ အသက်ရှင် ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း အနှစ်သာရပင် ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါ သည်။

အဖိနှိပ်ခံ လူတန်းစားများအတွက် အန်တီစု၏ သဘောထားခံယူချက်များနှင့် သူမ၏ ရေးသားချက်များ၊ ဟောပြောချက်များသည် ခရစ်ဝင်ကျမ်းများ၌ ဖတ်ရသော ခရစ်တော်၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ ဟောပြောချက်များတို့နှင့် မဝေးလှဟု ဆိုချင်ပါသည်။ အန်တီစု၏ ဘဝ အသက်ရှင်ခြင်း၊ အနေအထိုင်၊ လောကီရေးရာ အမြင်၊ ဆင်းရဲသားများအတွက် ရပ်တည်ပေးခြင်း၊ နိုင်ငံတော် ကောင်းစားဖို့ အတွက် ပေးဆပ်ခြင်း၊ အနစ်နာခံခြင်း၊ မျှော်လင့်ခြင်းပေးခြင်း၊ လူတိုင်းအပေါ် အကောင်းမြင် ဝါဒ ထားရှိခြင်းသည် ခရစ်တော်၏ ခြေလှမ်းများပင် ဖြစ်နေပါသည်။ ထိုအပြင် သူမသည် သန့်ရှင်းသူ အသွင်သဏ္ဍာန် ပိုင်ဆိုင်ထားသူလည်း ဖြစ်သည်။ သူမ၏ မျက်နှာ အသွင်အပြင်တွင် ဒေါသထွက်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ကြမ်းတမ်း ယုတ်မာခြင်းသည် လည်းကောင်း မတွေ့ရပါ။ ထိုကဲ့သို့ အနေအထားမျိုးကိုပင် မျက်နှာ၌ မဖော်ပြခဲ့ပါ။ ငြိမ်းချမ်း သာယာသော မျက်နှာပိုင်ရှင် ဖြစ်သည်သာမက သူမ၏ လက်နက်ကား ခွင့်လွှတ်ခြင်း တရားပင် ဖြစ်သည်။ အန်တီစုသည် ကမ္ဘာကြီးကို ပြောင်းလဲစေမည့်သူ ဖြစ်သည်ဟု A Buddhist scholar Rewata Dhamman က ဆိုသည်။ [1] သူက ဆက်လက် ပြောသည်မှာ အန်တီစု၌ တစ်စုံတရာ ရှိသည်။ အခြားသူများအတွက် နှလုံးသားကို ဖွင့်ထားသည်။ သူမ၏ စကားပြောခြင်းကို နားထောင်သူတိုင်းတို့သည် အပြုံးမျက်နှာ ကိုယ်စီ ရှိကြသည်။ သူမသည် သနားတတ်သည်။ ပျော်ရွှင်တတ်သည့် နှလုံးသားသည် သူမ၌ ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

စင်စစ် ယနေ့ ခရစ်ယာန်များသည် ခရစ်တော် နောက်လိုက် အမှန် ဖြစ်ကြပါက အန်တီစုကဲ့သို့ အမှန်တရားကို ပြောနိုင်ဆိုနိုင်သူများ ဖြစ်ကြရမည်။ ခရစ်တော်သည် အမှန်တကယ် လွတ်လပ်သူ ဖြစ်သည်။ သူ့၏ သက်ဝင် ယုံကြည်ချက်အတိုင်း လိုက်လျှောက်ရာတွင် သူ့အဖေအမေတို့ကိုပင် သံယောဇဉ် ဖြတ်ထားဟန် ရှိသည်။ အန်တီစုလည်း မြန်မာနိုင်ငံ အမှန်စင်စစ် လွတ်လပ်နိုင်ဖို့ သူမ၏ မိသားစုဝင်များကိုပင် သံယောဇဉ် ဖြတ်ထားသည်မှာ မြန်မာ ပြည်သူပြည်သားများ အားလုံး အသိဖြစ်သည်။

တချို့သော သူတို့သည် မိမိတို့၏ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းကြောင့် အသတ်ခံကြရသည်။ ထိုသူတို့ကို မာတုရ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အာဇာနည် ဟူ၍ လည်းကောင်း ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ ထိုမာတုရတို့သည် မိမိတို့၏ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းကို မစွန့်လွှတ်ချင်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုသူတို့သည် အလွန်နက်နဲသော ယုံကြည်ခြင်း သတ္တိကို ပိုင်ဆိုင်ထားသူများ ဖြစ်ကြသည်။ အန်တီစုက အာဇာနည်သတ္တိ ဆိုသည်မှာ မေတ္တာကို အခြေခံသည်။ မိုက်ရူးရဲသတ္တိသည် ဒေါသနှင့် အတ္တကို အခြေခံသည်။

---

၁ Hans - Bernd Zoller, *The Beast and the Beauty,* p.344.

အာဇာနည်သတ္တိသည် အသက်စွန့်ချင်သော ဆန္ဒအပေါ် အခြေမခံ။ ဘ၀ကို အများ အကျိုးအတွက် သုံးသွားချင်သော ဆန္ဒအပေါ်သာ အခြေခံပါသည်။ ပင်ပန်း ဆင်းရဲစွာ အများအတွက် ရှင်သန်နိုင်ပါကလည်း ရှင်သန်ရပါမည်။ တာဝန်ကို မျက်နှာလွှဲပြီး အလွယ် ထွက်ပေါက် မရှာခဲ့ပါ။ မလွှဲသာသဖြင့် အသက်ပါ စွန့်ရမည် ဆိုပါကလည်း သတ္တိနှင့် ဖြစ်ရပါမည်။[2] ဤသည်ကား ဘုံကောင်းကျိုးအတွက် အသက်ရှင်ခြင်း ဖြစ်၍ ခရစ်ယာန်များ နားလည်သော ဘုရားသခင်၏ အလိုတော် ဝန်ခံခြင်းဟု ဆိုနိုင်ပါ သည်။

wefzkd;ukD;rm;aomu,fwifjcif;

ယနေ့ ဧဝံဂေလိ ဆရာတချို့တို့သည် ခရစ်တော်၏ ကယ်တင်ခြင်းကို တန်ဖိုးမဲ့စွာ ဝေမျှနေကြသည်။ လောကကြီးအတွက် မိမိတို့ပေးခဲ့သော ကယ်တင်ခြင်း သည် တန်ဖိုးမရှိသော ကယ်တင်ခြင်းကိုသာ အများအားဖြင့် အခြေခံတတ်ကြပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။ တန်ဖိုးကြီးမားသော ကယ်တင်ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အသက်ရှင်ခြင်းကို နေ့စဉ်နှင့်အမျှ စိန်ခေါ်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သမ္မာ ကျမ်းစာ ကျွမ်းကျင်သူတို့၏ အဆိုအရ ဓမ္မသစ်ကျမ်းစာတွင် ခရစ်တော်၏ ကယ်တင်ခြင်း အဓိပ္ပါယ် ဖော်ဆောင်သော ဂရိ စာလုံး နှစ်လုံး ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ယင်းတို့မှာ christos နှင့် soter တို့ ဖြစ်သည်။ ပထမ ဂရိ စာလုံးဖြစ်သည့် christos သည် ယေရှု ခရစ်တော် အရှင်သခင် ဖြစ်ခြင်းကို အလေးအနက် ဖေါ်ပြသော စကားလုံး ဖြစ်ပြီး၊ ဓမ္မသစ်ကျမ်းစာတွင် အကြိမ်ပေါင်း ၇၅၀ ခန့် အသုံးပြုထားသည်ဟု ဆိုသည်။ ယေရှု ခရစ်တော် အရှင်သခင်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းအား ဓမ္မသဘောအရ ဆွေးနွေးခြင်းကို (Christology) ဟု အများက သိရှိခြင်း ဖြစ်သည်။

ကယ်တင်ခြင်းအတွက် အသုံးပြုသော အခြား ဂရိ စာလုံးမှာ soter ဖြစ်ကာ ယင်းသည် ခရစ်တော်အား ကယ်တင်ရှင်အဖြစ် ဖော်ပြရာတွင် အသုံးများပါသည်။ ခရစ်တော်အား ကယ်တင်ရှင်အဖြစ် လေ့လာခြင်းကို (soteriology) ဟု နားလည်ပါ သည်။ ဂရိစာပေ ကျွမ်းကျင်သူတို့၏ အဆိုအရ ခရစ်တော်အား ကယ်တင်ရှင် အဖြစ် ဖော်ပြသော soter သည် ဓမ္မသစ်ကျမ်းတွင် အကြိမ် ၂၀ ခန့်လောက်သာ အသုံးပြုသည် ဟု ဆိုသည်။ ခရစ်ယာန် တစ်ဦးအတွက် ယေရှုခရစ်တော်အား ကယ်တင်ရှင်အဖြစ် လက်ခံခြင်းသည် မှန်သော်လည်း အရှင်သခင် အနေဖြင့် လက်ခံပါက ခရစ်တော်နှင့်

၂ အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ အာဇာနည်နေ့ မိန့်ခွန်း၊ ပြည်သူ့ခေတ် ဂျာနယ်။ အတွဲ - ၃။

ကျွန်ုပ်တို့ ပတ်သက်မှုသည် ပိုမို အဓိပ္ပါယ် ပြည့်စုံမည် ဖြစ်သည်။ Soteriology ကို လေ့လာပါက ခရစ်တော်အား ကယ်တင်ရှင်အနေဖြင့် ယုံကြည် လက်ခံခြင်းဖြင့် ခရစ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အပြစ်မှ လွတ်မြောက်စေသူအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ငရဲတွင်းမှ ကယ်နုတ်သူအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ကောင်းကင်ဘုံသို့ ရောက်ရှိနိုင်အောင် လုပ်ပေးသူအဖြစ် လည်းကောင်း သိရှိမည် ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ အနေဖြင့် သူ့အား ထောမနာပြု၊ ကျေးဇူးတော်ကို ချီးမွမ်းခြင်းဖြင့် တုံ့ပြန်ဖို့ ဖြစ်ပါသည်။ ခရစ်တော်အား ထိုအဆင့်ဖြင့်သာ လက်ခံခြင်းကို ဘွန်းဟောဖားက တန်ဖိုးမဲ့သော ကယ်တင်ခြင်း ရရှိသူများဟု မညှာမတာ ဝေဖန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဘွန်းဟောဖား (Dietrich Bonhoeffer) သည် ဂျာမဏီ နိုင်ငံသား၊ ခရစ်ယာန်သာသနာဘောင်၌ အချိန်ပြည့် အမှုဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် ပထမကမ္ဘာစစ်အပြီး ဂျာမဏီနိုင်ငံတွင် ဖက်ဆစ် အာဏာရှင် ဟစ်တလာ၏ ဝါဒကို ဆန့်ကျင်သူ ဖြစ်ပါသည်။ ဟစ်တလာ၏ ရန်ကြောင့် ဆွစ်ဇာလန် နိုင်ငံသား ကားလ်ဘတ်၊ ဂျာမဏီ နိုင်ငံသား ပေါလ်ထိလစ်တို့ ဂျာမဏီမှ ထွက်ပြေးခဲ့ကြသကဲ့သို့ သူသည်လည်း အင်္ဂလန်သို့ လည်းကောင်း၊ အမေရိကန်သို့ လည်းကောင်း သွားရောက် ခိုလှုံခဲ့ပါသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကားလ်ဘတ်နှင့် ပေါလ်ထိလစ်တို့သည် ဂျာမဏီနိုင်ငံသို့ ပြန်မလာခဲ့ကြသော်လည်း သူသည် အမိနိုင်ငံ အတွင်းသို့ ပြန်လည် ဝင်ရောက်ကာ အာဏာရှင် ဟစ်တလာအား လူသိရှင်ကြား ရဲဝံ့စွာ ဝေဖန်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် အဖမ်းခံရကာ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ဟစ်တလာ၏ ကွပ်မျက်ခြင်းကို ခံခဲ့ရရှာသည်။

ခရစ်တော်သည် မိမိအချိန် အာဏာရှိ အုပ်ချုပ်သူတို့အား အကြောက်တရားမရှိ ဝေဖန်ခဲ့သကဲ့သို့ ဘွန်းဟောဖားလည်း ဂျူး လူမျိုးတို့အား သတ်ဖြတ်ခဲ့သူ အာဏာရှင် ဟစ်တလာကို ဝေဖန်ခဲ့သည်။ ထိုကြောင့် ဟစ်တလာက ဘွန်းဟောဖား အပေါ် မကျေမနပ်ဖြစ်ကာ ထောင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘွန်းဟောဖားသည် အသတ်ခံရသော်ငြားလည်း သူရေးသားသော တန်ဖိုးရှိ စာတမ်း အများအပြားတို့မှာ ဖျက်ဆီးခြင်း မခံခဲ့ရပါ။ ဘွန်းဟောဖား၏ ရပ်တည်ချက်မှာ ခရစ်တော်၏ ကျေးဇူးတော်သည် တန်ဖိုးကြီးမားသော ကျေးဇူးတော် ဖြစ်သည်။ ခရစ်တော်သည် ချွေး၊ သွေး၊ အသက်ပါ ပေးဆပ်ခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အား ကယ်တင်ခဲ့သည်။ ထိုသွေး၊ ချွေးတို့သည် အလွန် တန်ဖိုးကြီးမားပါသည်။ ပေါ့ပေါ့တန်တန် မဟုတ်ပါ။ ထို တန်ဖိုးကြီးမားသော ကယ်တင်ခြင်း လက်ခံသူအနေဖြင့် ကယ်တင်ခြင်းသည် တန်ဖိုး ကြီးမားကြောင်းကို နားလည်ရမည်ဟု ဆိုသည်။ ခရစ်တော် ကယ်တင်ခြင်း လက်ခံသူသည် မိမိကိုယ်ကို မိမိ တန်ဖိုးကြီးမှန်း သိရှိရမည်။ ထိုသို့သော သူသည် တန်ဖိုးကြီးမားသော ကယ်တင်ခြင်း ရရှိသူ ဖြစ်ပါသည်။

trSef;w&m;ü vwfajrmufcif;

ခရစ်တော်က သူ့နောက်လိုက်များအား မိန့်ဆိုသည်မှာ "သင်တို့သည် ငါ၏ ဒေသနာ၌ တည်လျှင် ငါ့တပည့် အမှန်ဖြစ်ကြ၏။ သမ္မာတရားကိုလည်း သိကြသဖြင့် ထိုတရားသည် သင်တို့ကို လွှတ်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်သော ယုဒလူတို့အား မိန့်တော်မူ၏ (ယောဟန် ၈း၃၁-၃၂)။ ဤနေရာတွင် ခရစ်ယာန် တချို့တို့ နားလည်သော အမှန်တရားအကြောင်း ဆွေးနွေးသင့်သည်ဟု ယူဆပါသည်။ သူတို့သည် ခရစ်တော်၏ တရားတော်များကို အများနားလည်လွယ်အောင် ဟောပြောသောအခါ အင်္ဂလိပ်စာလုံး ဖြစ်သည့် *truth* ကို သမ္မာတရားဟူ၍ လည်းကောင်း၊ *true* ကို အမှန်တရားဟူ၍ လည်းကောင်း ခွဲခြားကာ သွန်သင်တတ်ကြသည်။ ထိုကြောင့် အမှန်တရားသည် လောကီ မှန်ကန်မှုနှင့်သာ ဆိုင်၍ သမ္မာတရားသည်ကား ဘုရားတရားနှင့် ဆိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။

သမ္မာတရား (*truth*) သည် ဘုရားတရားနှင့် ဆိုင်သည်ဟု ဆိုခြင်းမှာ ခရစ်တော်၏ ကယ်တင်ခြင်းသည် မည်သည့် အဖိုးအခမှ ပေးစရာ မလိုဘဲ ရရှိ ခံစားရသောအရာ ဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုကယ်တင်ခြင်းသည် မပြောင်းမလဲနိုင်သော အရာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ နားလည်ခြင်းကို သမ္မာတရား သိရှိခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ခရစ်တော် ဟောပြော သွန်သင်သော ထိုသမ္မာ တရားသိခြင်းသည် ပညတ်တရားနှင့် ယင်း၏ အုပ်စိုးမှုအောက်မှ လွတ်မြောက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု နားလည်ကြသည်။ ခရစ်တော်၏ ကယ်တင်ခြင်း သဘော နားလည်ခြင်းသည် အပြစ်တရားအောက်မှ လွတ်မြောက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ သမ္မာတရား သိရှိသူသည် လွတ်လပ်ခြင်း ခံစား ရရှိသဖြင့် နေ့စဉ် အသက်ရှင်ရာတွင် အကျင့်သီလ စောင့်ထိန်းစရာပင် မလိုတော့သကဲ့သို့ ခံယူလာကြသည်။ ထိုသို့ နားလည်ခြင်းကို သမ္မာတရား နားလည်ခြင်းဟု ခေါ်ကြသည်။

အမှန်မှာ အမှန်တရားနှင့် သမ္မာတရားတို့သည် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။ ကျမ်းစာက ပြောသော သမ္မာတရားသည် ခရစ်တော်၌ရှိသော အမှန်တရားကို ခေါ်သည်။ ထိုအမှန်တရားကို ခရစ်တော်က တပည့်တော်များအား သိစေချင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် "ငါ့ဒေသနာ၌ တည်လျှင် ငါ့တပည့် အမှန်ဖြစ်၏" ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ နားလည်သည်မှာ ခရစ်တော်၏ သွန်သင်ချက်၌ ရှိနေခြင်းသည် အမှန်တရားကို သိရှိခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအမှန်တရားသည် ကျွန်ုပ်တို့အား လွတ်မြောက်စေပါမည်။ ထို အမှန်တရားဖြင့် ဘုရားသခင်နှင့်ဆိုင်သော အမှားအမှန်တို့ကို သိစေပါသည်။ မကောင်းမှုများကို ဖော်ထုတ်သည်။ အမှန်စင်စစ် အပြစ်တရားသည် ကျွန်ုပ်တို့အား

ရှုံးသွပ်ခြင်းကို ပြုစေတတ်သည်။ အမှန်တရား၌ နေခြင်းသည် လူတိုင်းအား ကိုယ်နှင့် အမျှ ချစ်တတ်သည်။ လူတိုင်းအား ကိုယ်နှင့်အမျှ ချစ်တတ်သောအခါ ထိုသူတို့၏ အခွင့်အရေးတို့ကိုလည်း လေးစားတတ်သည်။ ထိုအခါ သူတပါးသည် သင့်အားပြုစေလို သည့်အတိုင်း သင်ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုလော့ ဆိုသည့် ပညတ်တော်အတိုင်း လုပ်ဆောင် ရပါလိမ့်မည် (မဿဲ ၇း၁၂)။

အကယ်စင်စစ် အမှန်တရားသည် မည်သည်ကား မှား၍ မည်သည်ကား မှန်သည်ဟု ခွဲခြားနေခြင်း မဟုတ်ပါ။ ယင်းသည် ဘုရားသခင်နှင့်ဆိုင်သော အမှန်တရားဖြစ်ပါသည်။ ခရစ်တော်က "ငါသည် အမှန်တရားဖြစ်၏" ဟု ဆိုသည် (ယော၊ ၁၇း၁၇)။ သူသည် လမ်းဖြစ်သကဲ့သို့ အသက်လည်း ဖြစ်သည် (ယော၊ ၁၄း၆)။ ထိုထက် မကပါ။ ခရစ်တော် ဟောပြောသော အရာများသည် အမှန်တရားများ ဖြစ် သည်။ ခရစ်ယာန်တို့သည် ခရစ်တော်၌ ရှိသော ထိုအမှန်တရားအား ရှာဖွေခြင်းတွင် ဖြည်းဖြည်းချင်း ချီတက်ရမည် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအမှန်တရား သည် တန်ဖိုးကြီးသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုအမှန်တရား ရှာဖွေခြင်းသည် လယ်ထဲ၌ ဝှက်ထားသော ဘဏ္ဍာတိုက်ကို ရယူဖို့အတွက် မိမိ၌ ရှိသမျှသောရွှေ၊ ငွေတို့ကို ရောင်းကာ ဝယ်ယူသူနှင့် တူ၏။ အဖိုးတန် ရတနာများ ဝတ်စား ဆင်ယင်ချင်သူသည် ထိုအရာများကို တန်ဖိုးကြီးကြီး ပေးကာ ဝယ်ယူ ဝတ်ဆင်သကဲ့သို့ တန်ဖိုးကြီးမားသော ခရစ်တော်၏ ကယ်တင်ခြင်း ကို ရယူမည် ဖြစ်သည်။ ထိုတန်ဖိုးကြီးမားသော ကျေးဇူးတော်ကို သိရှိသူတို့သည် အခြားသူများအား ကယ်တင်ဖို့ဆိုလျှင် မိမိတို့၏ မျက်စိ တစ်ဖက်ကိုပင် ထုတ်ချင် ထုတ်ပေးမည့်သူ၊ ခရစ်တော်နောက် လိုက်ဖို့အတွက် ယာနှင့်လယ်တို့ကို စွန့်ခွါရဲသူ ဖြစ်ကြသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ခရစ်တော်၏အမှန်တရား သိရှိခြင်းသည် ခရစ်တော် လမ်းစဉ်လိုက်ဖို့အတွက် မိမိကိုယ်မိမိ စိန်ခေါ်ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ခရစ်တော်က သူ၏ နောက်လိုက်များသည် မိမိ၏ အမှန်တရား၌ ကျင်လည်ကာ အသက်ရှင်စေချင်ပါသည်။ ထိုကြောင့် ထိုသူတို့အား-

(၁) သူ၏နောက်ကို လိုက်ကြရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ (၂) အဂတိ အမျိုးမျိုး လုပ်နေကြခြင်းကို အပြင်းအထန် ကန့်ကွက် ရှုတ်ချသည်။ (၃) အမှန်တရား၌ နေသူ တို့သည် အပြစ်သားအား ကယ်တင်ကြရမည်ဖြစ်ပြီး ထိုသူတို့ကိုလည်း မစကြရပါမည်။ (၄) အမှန်တရား သိရှိသူတို့သည် ထိုအမှန်တရားကြောင့် မိမိတို့၏ မိသားစုဝင်များ ကိုပင် စွန့်ခွာနိုင်ရမည်။ (၅) မိမိတို့၏ ဆန္ဒကိုလည်း ငြင်းပယ်နိုင်ရမည်။ (၆) မိမိတို့၏ အပြစ်များကို အမှန်တကယ် နောင်တ ရ ရမည်။ (၇) ခရစ်တော်၏ အမိန့်တော်အတိုင်း

နာခံတတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့သော သူတို့သည် ဘုရားသခင်၏ နိုင်ငံတော်သူ၊ နိုင်ငံတော်သားများဟု သမုတ်ခြင်းကို ခံကြရမည် ဖြစ်သည် (မဿဲ ၅း၁၀)။

w&m;vrf(oM[kw)f c&pf, mefrsm;

ခရစ်တော်သည် လမ်းခရီး ဖြစ်သကဲ့သို့ ခရစ်ယာန်တို့သည်လည်း အစ ပထမတွင် (တရားလမ်း) "the way" ဟု မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ မြင်ကြသည်။ (တမန်တော်၊ ၂၄း၁၄၊ ၁၉း၉၊ ၂၄း၂၂)။ သူတို့သည် ခရစ်တော်၏ နှုတ်ကပတ်တော် အတိုင်း လိုက်လျှောက်ကြသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ထို "တရားလမ်း" သည် ကယ်တင်ခြင်း လမ်း (တမန်၊ ၁၆း၁၇)၊ သခင်ဘုရားလမ်း (တမန်၊ ၁၈း၂၅)၊ ဘုရားသခင်လမ်း (တမန်၊ ၁၈း၂၆) တို့နှင့် အလွန် နီးစပ်ပါသည်။

တရားလမ်း ဆိုသည်မှာ ခရစ်ယာန်တို့၏ အသက်ရှင်ခြင်း ပုံစံကို အဓိက မဆိုလိုပါ။ မိမိတို့၏ သွန်သင်ခြင်းကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ [3] မိမိတို့၏ သွန်သင်ချက်များ အတိုင်း ကြိုးစားရပါသည်။ လက်တွေ့ အသက်ရှင်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့၏ အသက်ရှင်ခြင်းလမ်းသည် မိမိတို့ သိရှိသည့် တရားအတိုင်း အသက်ရှင်ခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ တရားလမ်းအတိုင်း အသက်ရှင်ခြင်းသည် ဘုရားသခင် အလိုတော်အတိုင်း အသက်ရှင်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ဘုရားသခင် အလိုတော်အကြောင်းကို အထက် တစ်နေရာတွင် ရှင်းပြထားပါသည်။ တရားလမ်းအတိုင်းပင် အသက်ရှင်ခြင်းသည် ခရစ်တော်၌ တည်နေခြင်းလည်း ဖြစ်သည် (ကောလောသဲ ၂း၆)။ ခရစ်ယာန်တို့သည် လွတ်လပ်သော ခရစ်တော်နှင့်အတူ လွတ်လပ်စွာ အသက်ရှင်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ခရစ်ယာန် လွတ်လပ်ခြင်းသည် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အစေခံနိုင်ရန် အတွက် အသုံးပြုရန် ဖြစ်သည် (ဂလာတိ ၅း၁၃)။ ခရစ်ယာန် ဖြစ်ခြင်းသည် တရားလမ်းအတိုင်း လျှောက် နေခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောပါက ခရစ်ယာန်များသည် ခရစ်တော်၏ လမ်းစဉ်အတိုင်း လိုက်လျှောက်နေသူများဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ လျှောက်လှမ်း ရာတွင် သန့်ရှင်းသော ဝိညာဉ်တော်၏ လမ်းပြမှု လိုအပ်ပါသည်။ သန့်ရှင်းသော ဝိညာဉ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အမှန်တရား သိရှိနိုင်အောင် လမ်းပြပါလိမ့်မည် (ယော ၁၆း ၁၃)။ ထိုအမှန်တရား သိရှိသူတိုင်းသည် စောင်အမှန် လွတ်မြောက်ကြမည် ဖြစ်သည်။ အမှန်တရားသည် လွတ်မြောက်သူ ခရစ်တော် ဖြစ်နေသဖြင့် သူ့ကို ရရှိသူတို့သည် အမှန်တကယ် လွတ်မြောက်ကြမည် ဖြစ်သည်။

၃ Gustavo Gutierrez, *We Drink from our Own Well* (Maryknoll: New York Orbis Books, 1984), 81

တရားလမ်းသည် ကနဦး ခရစ်ယာန်တို့၏ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း ဆိုသည်မှာ အသက်ရှင်ခြင်း လမ်းစဉ် ဖြစ်သည်။ ကနဦး ခရစ်ယာန်များအား တရားလမ်းဟု သိရှိကြခြင်းမှာ မိမိတို့ အသက်ရှင်ခြင်းသည် သက်ဝင် ယုံကြည်သည့်အတိုင်း နေထိုင် အသက်ရှင်ခဲ့ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် အသက်ဖြစ်တော်မူသော ခရစ်တော်၌ အမှီပြုကြသည်။ သူတို့သည် အလင်းတရားကဲ့သို့ ဖြစ်ကြသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မိမိတို့၏ သခင်ဘုရားသည် အလင်းတရား ဖြစ်တော်မူသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုအလင်းတရားကို အမှောင်ထုက မဖုံးကွယ်နိုင်ပေ။ အမှောင်ထု ဆိုသည်မှာ အလင်း မရှိသော နေရာသာ ဖြစ်သည်။ အလင်းရောင်သည် အားရှိပါသည်။ ထိုကြောင့် လူတိုင်း မြင်နိုင်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုအလင်းတရားကို မြင်သောသူများဖြစ်ရန် ကြိုးစားရမည်။ ထိုအလင်းတရား ဖြစ်နိုင်ရန်လည်း မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် ကြိုးစားရပါမည်။ အန်တီစုက "ကျွန်ုပ်တို့သည် အလင်းကမ္ဘာတွင် နေသောသူများဖြစ်ရန် လိုအပ်သည်" ဟု ဆိုသည်။[4]

talumufw&m;rSvwfajrmufbrsm;

ခရစ်ယာန် လွတ်မြောက်ခြင်း အကြောင်းကို ပြောကြသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် ခရစ်တော်၏ ကယ်တင်ခြင်းကြောင့် မိမိတို့သည် အပြစ်တရားမှ လွတ်မြောက်ခြင်းကို အများအားဖြင့် ပြောဆိုတတ်ကြပါသည်။ ခရစ်ယာန် လွတ်မြောက်ခြင်းသည် ထိုအဆင့်သာ ဖြစ်နေပါက တန်ဖိုးမဲ့သော လွတ်မြောက်ခြင်းကိုသာ ရရှိကြမည် ဖြစ်သည်။ အလယ်ခေတ် ဓမ္မပညာရှင် အက်ဂွင်နတ်စ် အဆိုအရ ခရစ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား မိမိတို့အပြစ်များမှ လွတ်မြောက်စေခြင်းမှာ မိမိတို့အားဖြင့် အခြားသူများလည်း အပြစ်တရားမှ လွတ်မြောက်စေရန် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောပါက အကြောက်တရားက ဖိစီးနေသော လူတို့အား လွတ်မြောက်ခြင်း ပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

အန်တီစုက အကြောက်တရားသည် လူတို့အား မကောင်းမှု (အဂတိ) များကို ပြုစေတတ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုမကောင်းမှုကို ဖြစ်စေသော အကြောက်တရား၏ ဖိစီးမှုအောက်မှ ကျွန်ုပ်တို့ လွတ်မြောက်ရန် လိုသကဲ့သို့ အကြောက်တရားက ဖိစီးနေသော လူသားတို့အား လွတ်မြောက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအကြောက်တရားသည် ကျွန်ုပ်တို့အား ကျေးကျွန်များကဲ့သို့ နေ့စဉ် နိပ်စက်လျက် ရှိပါသည်။ ထိုအကြောက်တရားသည် ကျွန်ုပ်တို့အား အခိုင်းအစေအဖြစ် အသုံးပြုနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်

၄ Aung San Suu Kyi, *Freedom from Fear*, 247.

တို့သည် ထိုအကြောက်တရား၏ အရင်းအမြစ်ကို သိရှိရန် လိုအပ်ပေသည်။ အာဒံနှင့်ဧဝ တို့သည် မိမိတို့တွင် မရှိသောအရာ၊ ဘုရားသခင်၌သာ ရှိသောအရာကို ကြောက်နေခဲ့ကြသည်။ မိမိတို့၌ မရှိသော အရာအား ကြောက်နေကြသည်ကို စာတန်က သိရှိသွားသဖြင့် သူတို့ကို သွေးဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုကြောင့် သူတို့သည် မိမိတို့၌ မရှိသော အရာကို ရရှိချင်ဇောဖြင့် အပြစ် လုပ်ခဲ့မိကြလေတော့သည်။ အကြောက်တရားသည် ကျွန်ုပ်တို့အား အမှန်တရားကို သိရှိနိုင်ရန် အဟန့်အတား (တံကျင်) ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ခရစ်တော်အားဖြင့် အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုသို့ မိမိတို့၌ရှိသော ထိုလွတ်လပ်ခြင်းကို အစဉ်သဖြင့် လက်တွေ့ဆောင်ကြဉ်းနိုင်ဖို့အတွက် အောက်ပါအတိုင်း ကျင့်သင့်ပါသည်။

(1) rdddk;{fdddpfwwf&rnf

ယေရှုခရစ်တော် သွန်သင်သည့် အချက် တစ်ချက်မှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ချစ်သည်နည်းတူ အခြားသူများကိုလည်း ချစ်ရန်ဖြစ်သည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ချစ်ခြင်းသည် အရေးကြီးသော ပထမအချက် ဖြစ်သည်။ နောက်မှ အခြားသူများကို ချစ်တတ်ရန် သွန်သင်ခဲ့ပါသည်။ အချို့သော သူတို့သည် မိမိကိုယ်မိမိ မုန်းနေကြသည်။ မိမိတို့၏ ဖြစ်တည်ခြင်းကိုလည်း ရှက်ကိုးရှက်ကန်း ဖြစ်နေကြသည်။ ထိုကြောင့် မိမိတို့၏ အမှန်တကယ် ဖြစ်ခြင်းကို တစ်သက်လုံး ဖုံးကွယ်ကာ နေတတ်ကြသည်။ သူတို့သည် အခြားသူများ၏ ချစ်ခြင်း မခံရမှာကို ကြောက်နေကြသည်။ အမှန်မှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ချစ်ခြင်းသည် တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်နေခြင်း မဟုတ်ပါ။ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်နေခြင်းသည် အခြားသူများထက် မိမိကိုယ်ကို ဦးစားပေးနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် လူတိုင်းအား ချစ်တတ်ရမည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း ချစ်တတ်ရမည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မချစ်တတ်လျှင် မိမိ၏ အတွင်းစိတ်၌ ငြိမ်သက်ခြင်း ရှိမည် မဟုတ်ပေ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မချစ်တတ်ခြင်းသည် အကြောက်တရား အောက်တွင် ရှိနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

(2) rdddk;{fdddpfwwfiduf mtoud&S&rnf

ယေရှုခရစ်တော်သည် စိတ်ငြိမ်သက်ခြင်းကို အစဉ်ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည်။ ကန္တာရတွင် စုံစမ်းခြင်းခံနေရချိန်၌ လည်းကောင်း၊ ဂေသရှေမန် ဥယျာဉ်တွင် အကြောက်တရားနှင့် ရင်ဆိုင်နေချိန်တွင် လည်းကောင်း၊ ဗိမာန်တော်ရှိ မတရား စီးပွားရှာနေသူများအား နှင်ထုတ်ရာတွင် လည်းကောင်း၊ သူ့၏

စိတ်နှလုံးသားထဲတွင် မငြိမ်မသက် ဖြစ်မနေခဲ့ပါ။ သူ့ကိုယ်သူ စိတ်ချမ်းသာစွာ နေထိုင်တတ်သူဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရှိသည့်အတိုင်း စိတ်နှလုံးငြိမ်သက်စွာ နေထိုင်ရမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကြိုးစားမှုဖြင့် ဘုရားသခင် နှစ်သက်ရာကို မရနိုင်ပါ။ ဘုရားသခင်၏ ချစ်ခြင်း မေတ္တာသည် အခမဲ့ဖြစ်သည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုချစ်ခြင်းသည် မိမိကိုယ် မိမိ ခွင့်လွှတ်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ တစ်ခါတရံ မိမိတို့ဘဝ၌ ဖြစ်တတ်သော မည်းမှောင်နေသော မိမိတို့၏ ဖြစ်တည်ခြင်း တစ်ဖက်ကိုလည်း နှစ်သက်တတ်ရပါမည်။ မိမိကိုယ်မိမိ ငြိမ်သက်ခြင်း မရှိခြင်းသည် အကြောက်တရား၏ စိုးမိုးခံရခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

(3) rdwd&Sdorm wpfrlxljcm;aom tprf tprm;ukd ax;ydkfumaewwf&rnf

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဂုဏ်ပကာသန မက်မောခြင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ မက်မောခြင်း၊ တန်ခိုးအာဏာ မက်မောခြင်း (သို့မဟုတ်) စွဲလမ်းခြင်းမှ လွတ်မြောက်လာသောအခါ မိမိတို့၏ အသက်ရှင်ခြင်းသည် ဘုံကောင်းကျိုးအတွက် လုပ်ဆောင်ရေးကို နှစ်သက်လာမည် ဖြစ်သည်။ ထို ဘုံကောင်းကျိုးလုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ဘုရားသခင် အလိုတော်ဟု အရှေ့တစ်နေရာတွင် ဖော်ပြပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် အခြားသူများထက် ပိုမြင့်မြတ်သူများလည်း မဟုတ်ကြသကဲ့သို့ ပိုနိမ့်ကျခဲ့သူများလည်း မဟုတ်ကြပါ။ မိမိတို့တွင် ဘုရားသခင် ပေးတော်မူသော ထူးခြားသည့် ဂုဏ်ရည်တစ်မျိုးစီ ရှိပါသည်။ ထိုအရာကို ဘုရားသခင်သည် အခြားသူများအား မပေးတော့ပါ။ မိမိတို့ရှိသည့် နေရာသည် ကြီးသည်၊ မြင့်မြတ်သည်၊ နိမ့်ကျသည် ဆိုသည့် အချက်သည် အရေးမကြီးပါ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပါဝင်မှုသာ အရေးကြီးပါသည်။ ဤစကြာဝဠာကြီး၏ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း သဘောတရားတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် လူသားအနေဖြင့် ခေတ္တ ပါဝင်နေကြသည်။ ထိုအချိန်လေးတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘုရားသခင် အလိုတော် ပြည့်စုံစေဖို့ ပါဝင်နေကြသည်ဟု အပြည့်အဝ ခံယူရမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၌ ရှိသော ထူးခြားချက်များကို ထွေးပိုက်လျက် အကြောက်တရား မရှိဘဲ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ရရှိသော ကယ်တင်ခြင်း၌ စိတ်ချလက်ချ ပျော်ရွှင်စွာဖြင့် အသက်ရှင်တတ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။

■

e*;

လူသားတစ်ယောက်အဖြစ် အသက်ရှင်နေချိန်တွင် မိမိဘဝ အတွက် အရေးကြီးဆုံးသောအရာမှာ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ လွတ်လပ်စွာ အသက်ရှင်နိုင်ရေး ဖြစ်ပါသည်။ လွတ်လပ်စွာ အသက်ရှင်နိုင်ပါမှ အဓိပ္ပါယ်ရှိသော အသက်ရှင်ခြင်းကို ဖန်တီးကာ တည်ဆောက်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ထိုလွတ်လပ်မှုကို လူတို့ တီထွင်သော ယဉ်ကျေးမှု၊ နိုင်ငံရေး၊ ဘာသာရေးနှင့် လူမှုရေးတို့ဖြင့် ကန့်သတ်ကာ ချုပ်ချယ် မထားသင့်ပေ။ လူ့ဘဝအလယ်မှာ လူသားပီသစွာ နေထိုင်နိုင်အောင် မိမိဘဝကို တည်ဆောက်နေကြသော လူသားတို့အား အကြောက်တရား စိတ်ဝင်သွားအောင် မည်သည့် “အရေး” ကိုမျှ အကြောင်းပြုကာ ထိုသူတို့အပေါ်သို့ ဩဇာ မလွှမ်းမိုးသင့်ပေ။ ဘာသာရေးနှင့် နိုင်ငံရေးတို့သည် လူသားတို့အတွက် စိတ်ခန္ဓာ ကျန်းမာသန်စွမ်းသော ဘဝ တည်ဆောက်ရာတွင် အထောက်အကူပြုရမည်။ အမှန်မှာ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတို့သည် လူသားတစ်ယောက်၏ ဘဝလုံခြုံအောင် ဝတ်စား ဆင်ယင်သော တန်ဆာပလာများသာ ဖြစ်ကြသည်။

ခရစ်တော်သည် လူတိုင်းအား မိမိတို့ ဖြစ်တည်ခြင်း အစစ်အမှန် တရားကို နားလည်ကြကာ အဓိပ္ပါယ်ရှိသော လူသားများ ဖြစ်နိုင်ကြရန် သွန်သင်ခဲ့သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ပြောပါက လူသားတိုင်းသည် ဘုရားသခင် နိုင်ငံတော်သူ၊ နိုင်ငံတော်သားများ ဖြစ်ကြဖို့က သူ့၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက် ဖြစ်ပါသည်။ ခရစ်တော် ကိုယ်တိုင်လည်း သူ့ခေတ်က ဂျူး ဘာသာရေး အယူအဆ၊ ခံယူချက်များအပေါ် အလေးထားမှုထက်

လူသားတိုင်းသည် သူ၏တရားတော်ကို နားလည်လျက် ထိုတရားတော်မှာ သွန်သင်သည့် အတိုင်း အမှန်အကန် လွတ်မြောက်သူများ ဖြစ်ကြရန် အလိုတော် ရှိခဲ့သည်။

အန်တီစုသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြယုဂ်ပမာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ခရစ်ယာန် စကားဖြင့် ပြောပါက အန်တီစုသည် သမ္မာတရား *truth* သိရှိထားသူ ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် အကြောက်တရား ကင်းလျက် မှန်သည်ဟု ယူဆသောအရာများကို ရဲဝံ့စွာ ပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လူတိုင်း အကြောက်တရားကို တိုက်ထုတ်ဖို့အတွက် သတ္တိမွေးရန် လိုအပ် သည်။ အကြောက်တရား ကင်းရှင်းပါမှ အဓိပ္ပါယ်ရှိသော ဘဝကို တည်ဆောက်နိုင်ပါ မည်။ အမှန်တရားအတွက် သေရမှာကို ကြောက်နေသူများသည် ဘဝတွင် နှစ်ခါသေ နေကြသူများသာ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုကြောင့် မြင်သာထင်သာသော လက်ရှိ ဘဝတွင် ဘုရားသခင် နိုင်ငံတော်သူ၊ နိုင်ငံတော်သားများ အနေဖြင့် ဒုက္ခအမျိုးမျိုး၊ မောဟ၊ ဒေါသ အမျိုးမျိုးတို့၏ စိုးမိုးမှုအောက်မှ လွတ်မြောက်ကာ တန်ဖိုးကြီးမားသော ကယ်တင်ခြင်း ရရှိခံစားသူများ ဖြစ်ကြသည့် အကြောက်တရားမှ လွတ်မြောက်သူ များ၏ အသက်ရှင်ခြင်းလမ်း၌ အစဉ်သဖြင့် ကြီးထွားကြပါစို့ဟု တိုက်တွန်းရင်း နိဂုံးချုပ် အပ်ပါသည်။

■

rjir;usr;rsm;

jref;mpm tkyf;rsm;

နိုင်ဦး (မြန်မာပြန်)၊

အာဏာမဲ့သူ၏ အာဏာ (သို့မဟုတ်) အောင်ဆန်းစုကြည်။

ရန်ကုန်၊ ဇင်ရတနာစာပေ စာပေ၊ ၂၀၁၂။

နေစိုးထက်၊

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ အောင်ဆန်းစုကြည်၊ (သို့မဟုတ်) သမိုင်းပေးသော ထိုနှစ်ယောက်။

ရန်ကုန်၊ အားမာန်သစ် စာပေ၊ ၂၀၁၂။

ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဒေါက်တာမြင့်ဆွေ၊

မှတ်မိသေးတယ်၊ ဂျပန်ခေတ် ဆေးရုံကြီးဝယ်။

ရန်ကုန်၊ ခေတ်သစ် စာပေ၊ ၂၀၀၉။

သန်းဝင်းလှိုင်၊

ဦးသန်းရွှေ (သို့မဟုတ်) နေပြည်တော် မင်းသားကြီး။

ရန်ကုန်၊ လွင်ဦး စာပေ၊ ၂၀၁၄။

ဦးစိုးမြင့်၊ ဓမ္မအလင်း၊

ရန်ကုန်၊ စွယ်တော် ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၂၀၀၇။

ဇေယျဇော်၊

စေတနာ့မိခင်၊ မဟာသီရိသုဓမ္မ ဒေါ်ခင်ကြည်။

ရန်ကုန်၊ မဇ္ဈိမ စာပေ၊ ၂၀၁၁။

ဖေကံကောင်း၊

အောင်ဆန်းစုကြည် ဘာလဲ။ အောင်ဆန်းစုကြည် ဘယ်လဲ။

ရန်ကုန်၊ သတင်းနှင့် စာနယ်ဇင်း လုပ်ငန်း၊ ၁၉၉၇။

မြနှင်းဆီ (Mra Hninzi) ဘာသာပြန်၊

မင်ဒဲလားထွင်သော လမ်း။

ရန်ကုန်၊ တူဒေး စာပေ၊ ၂၀၁၁။

*sme , f

ပြည်မြန်မာဂျာနယ်၊
    အမှတ်စဉ် (၉၄၈) (၂၀-၁၁-၂၀၁၄)။

ပေါ်ပြူလာဂျာနယ်၊
    အမှတ်စဉ် (၁၇)။ ၂၀၁၅။

ပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ်၊
    အတွဲ ၃၊ အမှတ်စဉ် ၁၅၅။ ဇူလိုင်လထုတ်၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်။ ကြာသပတေး။

    အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ၂၀၁၃ခုနှစ် အာဇာနည်နေ့ မိန့်ခွန်း၊

English Books

Albert Nolan,

Jesus Before Christianity, 25 th Anniversary.

Maryknoll, NY: Orbis Books, 2001.

---------------, Jesus Today: *A Spirituality of Radical Freedom.*

Maryknoll: . New York: Orbis Books, 2008.

Aung San Suu Kyi, *Freedom from Fear.*

(New York: Penguin Books:1991.

---------------, *Letters from Burma, With An Introduction.*

By Fergal Keane. London: Penguin Books, 1997.

David M. Kennedy.

Freedom from Fear:

The American People in Depression and War 1929-1945 (2001).

Dominic crossan,

The Historical Jesus: The Life of a Mediterranean Jewish Peasant.

Edinburgh: T. & T. Clark, 1991.

Donald E. Miller,

Story and Context: An Introduction to Christian Education.

Nashville: Abingdon Press, 1987.

George M. Soares-Prabhu,

The Dharma of Jesus. Maryknoll,

NY: Orbis Boooks, 2001.

Gustavo Gutierrez.

We Drink from our own Well

(Maryknoll: New York, Orbis Books, 1984,), 81.

Hans-Bern Zoller.

The Beast and the Beauty. Berlin: Verlag, 2012.

------------- (edit). Daw Suu's 25 Dialogue with the People 1995-96.

ရန်ကုန်၊ ကံ့ကော် စာပေ၊ ၂၀၁၄။

James W. Fowler,

Stages of Faith:

The Psychology of Human Development and the Quest for Meanings.

Cambridge, Harper & Row: 1940.

Jester Bengstonn,

Aung San Suu Kyi: A Biography.

New Delhi: Thomas Press, 2012.

Paul Tillich,

Dynamics Of Faith.

New York: Harpers & Brothers Publishing, 1956.